

Turap 2 2020

Inhoudsopgave

Hoofdpijnen Turap 2.....	3
Totaalbeeld financiën.....	4
Bijlagen.....	6
Bijlage 1 - Per programma voortgang doelen en financiële afwijkingen.....	7
Bijlage 2 - Investerings.....	86
Bijlage 3 - Beheersing verbonden partijen.....	87
Bijlage 4 - Stand van zaken amendementen en moties.....	90

Hoofdpijnen Turap 2

Doelenboom

In de MJPB 2020-2023 is de doelenboom centraal gesteld bij de onderdelen 'wat willen we bereiken' en 'wat gaan we doen'. In deze Turap wordt de status van de doelen en inspanningen aangegeven.

We streven er naar om de Turap en de bestuursrapportages steeds meer op elkaar af te stemmen. In deze Turap is dan ook de inhoudelijke voortgang binnen de programma's opgenomen en niet alleen de afwijkingen. Concreet betekent dit dat in de bijlage 1, naast de doelen die 'gedeeltelijk op koers' en 'niet op koers liggen', de doelen die 'op koers lopen (groen bolletje)' met een toelichting zijn opgenomen.

In de bijlage zijn de doelen die 'op koers' (groen bolletje), 'gedeeltelijk op koers' (oranje bolletje), 'niet op koers' (rood bolletje) en 'gerealiseerd' zijn (grijs bolletje) weergegeven.

Hoofdpijnen

Uit de bijlage 1 blijkt dat de realisatie van het merendeel van de doelen (gedeeltelijk) op koers ligt. Ondanks de coronacrisis blijven we doen wat nodig is. Of het nu gaat om het realiseren van duurzame mobiliteit en het uitbouwen van de laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Of het ontwikkelen van de Omgevingsvisie en het toewerken naar het integraal omgevingsplan. Deze inzet zetten we door en werpt haar vruchten af.

Soms is bijstelling nodig in de wijze waarop we onze inzet plegen. Zo wordt door zorgaanbieders op alternatieve manieren zorg en ondersteuning geboden, krijgt beschermd wonen anders vorm en krijgen kinderen die dat nodig hebben in de zomervakantie en komend schooljaar extra ondersteuning. Hierbij helpt het dat coronamaatregelen zijn versoepeld waardoor veel van de reguliere werkzaamheden weer zijn hervat.

De impact van de coronacrisis blijft natuurlijk voelbaar, vooral in de economie, de werkgelegenheid en cultuur. Het CPB voorziet in de augustusraming een krimp van de economie in 2020 met 5%, gevolgd door 3% groei in 2021. De werkloosheid loopt op richting 7% in 2021. Sectoren als de cultuur, de horeca en de evenementenbranche worden hard geraakt. Het risico op een toename van huishoudens met problematische schulden en een verzwaring van de armoedeproblematiek is realistisch. Dit vertaalt zich in deze Turap met name in de programma's economie, cultuur en participatie en armoedebestrijding. Binnen deze programma's staan meerdere doelen op oranje en is de impact van de coronacrisis zichtbaar.

Met de maatregelen uit onze Arnhemse Herstelagenda Coronacrisis zetten wij in op het tegengaan van deze negatieve gevolgen van de coronacrisis. Zo helpen we ondernemers, verenigingen en (cultuur)instellingen om gebruik te maken van de landelijke en provinciale ondersteuningsmaatregelen. Zo krijgen huidige BIS-instellingen ter ondersteuning een extra subsidie van het Rijk en hebben Muis en Stadstheater Arnhem, Luxor Live en Focus Arnhem met ondersteuning van provincie en gemeente een landelijke bijdrage ontvangen. Ook helpen we sportverenigingen bij het beroep dat kunnen doen op de NOC*NSF en Stichting Waarborgfonds Sport.

Tegelijkertijd investeren we met de herstelagenda als gemeente ook zelf in het tegengaan van de gevolgen van de coronacrisis. De herstelagenda is verwerkt in de begroting 2021-2024. We investeren bijvoorbeeld in het werk houden en krijgen van Arnhemmers door hen extra (om)scholing, begeleiding en coaching te bieden. We investeren met het bedrijfsleven, het onderwijs en andere overheden ook in bijvoorbeeld de Economische agenda van Arnhem, een meerjarig Energy Innovatieprogramma een Energy Innovatielab ter versterking van de werkgelegenheid en het vestigingsklimaat van Arnhem. Net als dat we extra investeren in het voorkomen van schulden en bieden we extra compensatie voor gezinnen in langdurige armoede.

Deze Turap laat zien dat we erin slagen te blijven doen wat nodig is. Met de prioriteiten uit de herstelagenda spelen we in op die onderdelen van de programma's waar de coronacrisis zich vooral laat voelen.

Totaalbeeld financiën

De verwachte financiële afwijking in deze tweede Turap wijkt per saldo niet veel af van de prognose uit Turap 1. Op basis van de realisatie over de eerste 6 maanden met een doorkijk naar het gehele jaar, verwachten we nog steeds op een voordeel voor de algemene reserve uit te komen. Ten opzichte van het gemelde voordeel in Turap 1 van € 2,5 miljoen, verwachten we nu iets hoger uit te komen op € 4,6 miljoen. Deze prognose ligt ook weer in lijn met de raming zoals in juni aan de basis voor de nieuwe Begroting en Herstelagenda heeft gelegen. Van een groot deel van de in deze Turap genoemde afwijkingen wordt voorgesteld deze in de bijgevoegde begrotingswijziging te verwerken. De afwijkingen in de Turap welke zijn opgenomen in de begrotingswijziging moeten namelijk in het kader van de begrotingsrechtmatigheid in de begroting verwerkt worden. Een beperkt aantal afwijkingen verwerken we nog niet bij deze Turap. Dit betreft een aantal verwachte afwijkingen binnen de impactanalyse corona. Hiervan is de onzekerheid over de afwijking nog dermate groot of moet er nog besluitvorming over plaatsvinden, dat het te voorbarig is om dit reeds in de begroting te vertalen.

In deze Turap zijn bij diverse programma's verrekeningen met bestemmingsreserves opgenomen. Net als in Turap 1 is de voorgestelde vrijval aan bestemmingsreserves op grond van de Perspectiefnota opgenomen. In deze Turap is de prognose van het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2020 verwerkt (programma S00). Daarin zijn ook nieuwe decentralisatie-uitkeringen opgenomen, die als dekking dienen voor de lasten die op de betreffende beleidsvelden in andere programma's worden gemaakt.

Tot slot over de effecten in bestaand beleid: in aantal zijn er meer afwijkingen gemeld dan in Turap 1, maar per saldo ontstaat geen majeur financieel effect. In bijlage 1 zijn alle verwachte afwijkingen per programma inzichtelijk gemaakt.

Toelichting verwerkingwijze impactanalyse Corona

In deze Turap is de meest actuele prognose wat betreft de impactanalyse corona-crisis opgenomen. Op een beperkt aantal issues is de impact aangepast. De wijzigingen in de Turap als gevolg van de laatste actualisatie zijn zichtbaar door de aanduiding 'gewijzigde impactanalyse' achter de omschrijving. De totale impact in het jaar 2020 wordt nu ingeschat op € 12,1 miljoen. We verwachten daarvoor nog steeds circa € 9 miljoen compensatie van het Rijk te ontvangen en circa € 5 ton van de Provincie. Op 28 augustus is een nieuw compensatiepakket aangekondigd, dit wordt in de septembercirculaire 2020 verwerkt. In de raadsbrief van 1 september is toegezegd dat half oktober de volledige duiding en vertaling aan de raad wordt gegeven.

Leeswijzer tabellen

Onderstaand is het totaalbeeld financiën opgenomen. In de kolom 'Begroting Primitief 2020' is de begroting opgenomen zoals deze in november 2019 is vastgesteld. De gewijzigde begroting (als gevolg van de reeds door u vastgestelde begrotingswijzigingen) is opgenomen in de kolom 'begroting Juli 2020'. De afwijkingen die in Turap 1 al gemeld zijn maar nog niet in een begrotingswijziging zijn verwerkt, zijn opgenomen in kolom 'Afwijking Turap 1'. Alle aanvullende wijzigingen hierop zijn opgenomen in de kolom 'Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)'. De kolom 'Prognose Turap 2' geeft weer hoe de verwachte realisatie aan het einde van het jaar er met de huidige inschatting uitziet.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-726.810	-793.348	-824.743	-18.766	-12.629
Baten	717.129	767.741	800.340	20.960	11.639
Saldo lasten en baten	-9.681	-25.607	-24.403	2.194	-990
Toevoegingen aan reserves	-28.767	-32.924	-33.706	-782	0
Onttrekkingen aan reserves	38.452	58.536	62.693	668	3.489
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	9.685	25.612	28.987	-114	3.489
Prognose resultaat	4	5	4.584	2.080	2.499

Eerdere begrotingswijzigingen

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat wijzigingen hebben plaatsgevonden tussen de begroting primitief en de begroting Juli 2020. De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op de herziening van de grondexploitaties in het FJP 2019, de grondwal Bethaniënstraat, de actualisatie van de begroting vastgoed en de budgetoverhevelingen.

Bijlagen

Bijlage 1 - Per programma voortgang doelen en financiële afwijkingen

In deze bijlage zijn alle verwachte afwijkingen per programma inzichtelijk gemaakt. Ook is daarbij in beeld gebracht welke afwijkingen reeds in Turap 1 (kolom Turap 1) zijn opgenomen en welke daar in deze Turap 2 bij zijn gekomen dan wel aangepast zijn (kolom Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)).

Wijken algemeen

Algemeen

In dit onderdeel van de Turap presenteren we de financiële afwijkingen op de begroting van de wijken. Deze afwijkingen hebben grotendeels betrekking op de sociale wijkteams en worden enkel toegelicht in hoofdstuk Wijken algemeen. In de jaarrekening zullen de afwijkingen verdeeld worden over de wijkprogramma's W1 t/m W8.

Er zijn geen materiële wijk specifieke afwijkingen geconstateerd.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-234.085	-216.792	-219.720	5.072	-8.000
Baten	26.195	23.092	23.092	0	0
Saldo lasten en baten	-207.890	-193.700	-196.628	5.072	-8.000
Toevoegingen aan reserves	0	-866	-866	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	1.596	1.596	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	0	730	730	0	0
Prognose resultaat	-207.890	-192.970	-195.898	5.072	-8.000

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-2.928	N			
Armoedebeleid	453	V	Inkomensondersteunende regelingen	I	AR
Jeugd /Jeugdzorg	5.100	V	Tekort jeugdzorg	S	AR
Zorg	-500	N	Woonvoorzieningen	S	AR
Openbare ruimte	19	V	MIP 2020	I	AR
Turap 1					
Jeugd /Jeugdzorg	-8.000	N	Tekort jeugdzorg	S	AR
Baten	0				
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	0				

Inkomensondersteunende regelingen

Er wordt minder gebruik gemaakt van Inkomensondersteunende (open einde) regelingen. Dit heeft als resultaat dat er een overschot is van € 453.000. In het programma S06 is toegelicht dat er meer gebruik gemaakt wordt van beschermingsbewind. Armoede heeft daarom in totaal een overschot van € 220.000.

Tekort jeugdzorg

Het totale tekort bij Jeugdzorg voor zorg in natura en PGB is € 5.1 miljoen. Het nadeel van (- € 8 miljoen + € 5,1 miljoen =) € 2,9 miljoen is opgenomen bij Wijken algemeen (Sociale wijkteams). Het overige nadeel van € 2.2 miljoen staat op programma S07 Zorg. Een nadere toelichting op het tekort is gegeven in de raadsbrief van 16 juni 2020 en bij de toelichting op programma S07 Zorg.

Woonvoorzieningen

We verwachten voor 2020 een overschrijding op het budget van woonvoorzieningen van € 500.000. De oorzaken hiervan liggen (naast vergrijzing) in het toegenomen aantal aanvragen door invoering van het abonnementstarief. Ook hebben we dit jaar een onvoorzien groot aantal complexe en prijzige woningaanpassingen moeten laten uitvoeren. Om verdere kostenstijgingen los van autonome ontwikkelingen te beperken worden enkele procesaanpassingen gedaan. Deze moeten vanaf juli 2020 effect hebben. Hierdoor komt het structurele effect lager uit.

W1 Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek

Voortgang doelen

Prestatiedoelen

Leefbaarheid en preventie

In de verschillende wijken zijn nieuwe netwerken opgezet, versterkt en vergroot. De samenwerking tussen zorg, veiligheid en welzijn is tot stand gekomen.

Veilig en leefbaar

De integraliteit van onderwerpen is verder uitgewerkt en opgepakt. De borging van de straatcoaches is gerealiseerd net als de werkwijze van project 't Centrum. Dit heeft geleid tot de aanpak van overlast in de openbare ruimte. Politie, handhaving, zorg en welzijn werken steeds beter samen en weten elkaar steeds beter te vinden.

Circulaire Economie

De acties benoemd in de begroting zijn in uitvoering.

Kansrijk opgroeien

Alle acties benoemd in de begroting zijn gerealiseerd of zijn nog in uitvoering.

Burgerparticipatie

De acties benoemd in de begroting zijn in uitvoering.

Ontmoeten

Het versterken van ontmoetingsplekken in CSA loopt en zal medio 2021 worden uitgevoerd. De implementatie van de wijkkringen (Buurtschakels) heeft vertraging opgelopen door de coronacrisis en start oktober 2020. De Buurtschakel is een algemene voorliggende voorziening en is opgezet i.s.m. het sociale wijkteam.

Gezond en fit

Het onderzoek heeft plaatsgevonden en verder ontwikkeling van een integrale aanpak wordt gemaakt.

Vergroenen en energietransitie

Veel projecten in het groen worden in samenspraak met bewoners ontwikkeld. Door de coronacrisis heeft dit voor enige vertraging gezorgd. Als partner vanuit de wijken zijn we nauw aangesloten op het project een gasloos eilandje Urk. In het kader van de energietransitie volgen we hierbij de stedelijke ambitie.

W2 Noordwest

Voortgang doelen

Prestatiedoelen

Kansrijk opgroeien

Het naschoolsprogramma loopt naar tevredenheid. Het programma wordt door 95 kinderen gevolgd. De indicatie loopt vanuit het wijkteam. De belangstelling voor het volgen van het programma is groot. Binnen het programma wordt intensief samengewerkt met de diverse partners. Het vergroten van de ouderbetrokkenheid is dit jaar een specifiek aandachtspunt.

Ontmoeten

We zijn actief met verschillende burgerinitiatieven die er lopen met betrekking tot het ontwikkelen van ontmoetingsplekken in de wijk.

- Vanuit de Burgemeesterswijk is op basis van de behoefte die in de wijk leeft, het initiatief ontstaan om in de wijk in de voormalige Diaconessekerk een buurtcentrum te ontwikkelen. De Stichting wordt door ons ondersteund in het ontwikkelen van haar plannen voor het ontmoetingscentrum. Concreet betekent dit onder andere dat de gemeente een bod heeft uitgebracht om de kerk aan te kopen en door te verhuren aan de Stichting zodat zij hun plannen kunnen verwezenlijken.
- Ten aanzien van de nieuwe Hommel doorlopen we met de meest betrokken wijkpartijen een traject om tot zelfbestuur en zelfbeheer van het bestaande buurtcentrum te komen.

Burgerparticipatie

- Het ontwikkelen van een parkeerplan in Klarendal heeft enige vertraging opgelopen. Naar aanleiding van de evaluatie van het parkeerplan SintMarten/Sonbeek is besloten eerst een stadsbreed kader te ontwikkelen voor parkeren in de wijken. Een concept daarvan is inmiddels gereed. Op basis daarvan gaan we verder met het parkeerplan voor Klarendal- Zuid. De ontwikkeling van het plan voor Klarendal wordt in het derde kwartaal weer opgepakt.
- Voor de herinrichting van de Hommelseweg wordt op korte termijn (voor de zomer) een subsidie-aanvraag bij de Provincie ingediend. De start van het participatietraject met de bewoners is voorzien voor het 4e kwartaal 2020.
- Overlast Klarendal: gezamenlijk met de afdeling Veiligheid is een aanjager aangesteld om snel concrete acties in gang te zetten. Bewoners en professionals hebben gezamenlijk diverse wijkschouwen gehouden. Dit heeft tot een betere samenwerking tussen professionals onderling en met betrokken bewoners geleid en tot een beter beeld van de problematiek in de wijk. Er zijn diverse acties in het kader van het opruimen afval gestart. We kijken hoe we dit structureel en duurzaam kunnen inpassen in het staande beleid.
- Voor SintMarten/Sonsbeek is met de bewoners vastgesteld op welke locaties in de wijk wij de voor de periode 2020-2025 laadpalen willen plaatsen.
- In Schaarsbergen zijn de bouwstenen voor groot onderhoud vastgesteld.
- Samen met de buurt is in Transvaal een nieuwe speelplek op het Bhotaplein ontwikkeld.

Vergroenen en verduurzamen

In het gebied Noord-West is een aantal wijken op verschillende wijze actief op het gebied van energiebesparing. De wijkinitiatieven worden ondersteund door verbindingen te leggen met de kernorganisatie dan wel het koppelen van initiatieven.

Werk

Het team Leefomgeving heeft het initiatief genomen om een sociaal kernteam op te richten. Het Sociaal wijkteam en Werk & Inkomen maken daar deel van uit. In het sociaal kernteam zijn afspraken gemaakt over de inzet voor het komende half jaar. Er wordt gestart met driegesprekken met specifieke groepen bewoners in de bijstand en het integraal oppakken van de gezinnen in de bijstand vanuit de verschillende levensdomeinen.

W3 Noordoost

Voortgang doelen

Prestatiedoelen

Ontmoeten

Samen met koffeekaffee de Beijer, Buurtfabriek en Rijnstad en stichting Stevig (ten behoeve van MFC de Wetering) is op basis van een businessplan een aanvraag voor extra ontmoetingsgelden ingediend. Deze is toegekend. Voor marktplein Geitenkamp wordt in samenwerking met de corporaties en de provincie Gelderland een onderzoek naar een "meer bruisend" marktplein gestart.

Sociale- en fysieke veiligheid

Ten aanzien van woonoverlast wordt via het overlast- en zorgoverleg naar bevind van zaken acties uitgezet. Als extra impuls is een polarisatiebijeenkomst georganiseerd waarbij de professionals uit de wijk samen gekeken hebben naar een specifieke straat in de wijk om gezamenlijk stappen te kunnen zetten naar een leefbaardere woonomgeving. Alhoewel de buurtwoning als gevolg van de coronacrisis dicht is geweest, is door extra rondes lopen door de medewerkers van Rijnstad contact gehouden. De aanpak van jeugdgroepen heeft ook als gevolg van de coronacrisis extra aandacht gehad. In het maandelijks overleg met alle professionals jeugd worden in gezamenlijkheid, en met in achtneming van ieders rol, afspraken gemaakt om de bestaande overlast terug te dringen/ niet verder te laten escaleren.

Werk

Als gevolg van de coronacrisis is de Vlindertuin gesloten geweest en heeft een herstart gemaakt met inachtneming van de RIVM-maatregelen. Dat heeft een impact gehad op de bestaande sociaal ondernemers. Wel is een nieuwe sociaal ondernemer gestart per 1 juli 2020. Ook het buurtgroenbedrijf heeft de activiteiten moeten staken als gevolg van de coronacrisis en zal opnieuw worden opgestart. In het kader van de aanpak laaggeletterdheid wordt een specifieke training basisvaardigheden later gestart (1 oktober 2020) dan gepland. De gebiedsteams van Werk & Inkomen zijn formeel per 1 juni 2020 gestart. Met de nieuwe gebiedsteammanager en teamleider bestuurder Sociaal wijkteam is een maandelijks sociaal domein overleg gestart met als doel om vanuit een gezamenlijke opgave in goede samenwerking aan de slag te gaan.

Kansrijk Opgroeien

Het in-schools cultuureducatieprogramma is gestart in samenwerking met Rozet op de Witte Vlinder. Door de coronacrisis heeft het programma stil gelegen en wordt zo snel als het kan weer opgepakt. Het in-schoolsprogramma wordt na de zomervakantie weer opgestart op de Witte Vlinder. De naschoolse activiteiten worden door Rozet, Sportbedrijf en Rijnstad opgestart zodra dat dit weer mogelijk is en dit is voor een aantal zaken begin juni het geval geweest.

De gezinsgerichte aanpak is helemaal op koers en in ontwikkeling. Medio april is een eerste evaluatie geweest en is de koers voor de 2e helft 2020 uitgezet.

Vergroening en verduurzaming

Onderdeel van vergroening en verduurzaming is het rioleringsproject Geitenkamp. Naast het vervangen van de riolering zetten we in op klimaatadaptatie: meer water infiltreren en opvangen om wateroverlast en droogte te verminderen. In dit project zetten we ook in om per straat door middel van het vergroenen van tuinen en openbare ruimte de sociale problematiek in beeld te krijgen en aan te pakken. Het project liep volgens planning, is vertraagd door de coronacrisis en wordt in augustus weer opgepakt.

In Geitenkamp en Monnikenhuizen wordt een groenbedrijf opgericht samen met 3 woningcorporaties. Zij gaan het groen beheren met vrijwilligers uit de wijk. Dit is tevens een initiatief om mensen van de bank te krijgen en meer perspectief te bieden in de vorm van het behalen van certificaten. Dit project is vertraagd door de coronacrisis en wordt in augustus weer opgepakt.

Op de Paasberg ondersteunt het team Leefomgeving de initiatiefgroep Beek op de Paasberg. We stimuleren bewonersinitiatieven zoals vergroening daken in Molenbeke. Verder is Noord-Oost aangesloten bij de pilot Energiearmoede. In deze pilot promoten we energiebesparende maatregelen met name voor de kapitaalarmere bewoners. Deze pilot is afgerond.

De wijk Alteveer/Cranevelt is één van de wijken die meedoet aan de 'wijk van de toekomst'. Saksen Weimar maakt momenteel een plan van aanpak voor de energietransitie. Saksen Weimar komt naar voren als een wijk die geschikt is voor een all-electric oplossing collectief dan wel individueel. Dit initiatief loopt op koers.

W4 Presikhaaf

Voortgang doelen

Prestatiedoelen

Kansrijk opgroeien

- Er wordt gewerkt volgens een samen opgesteld en vastgesteld samenwerkingskader en er worden pilots op een aantal inhoudelijke thema's uitgewerkt. Tijdens de coronacrisis is digitaal contact en samenwerking met elkaar in stand gehouden.
- Er ligt een concept speel-, beweeg- en ontmoetingsvisie voor Presikhaaf, die door de coronacrisis later dan gepland in de wijk teruggelegd en vastgesteld zal worden.

Buurtlocaties

- In verschillende buurten worden locaties ondersteund, zowel financieel als inhoudelijk.
- Er wordt in verschillende wijkgerichte organisaties geïnvesteerd, die zich (mede) richten op ontmoeten. Door de coronacrisis zijn locaties een tijd dicht geweest. Activiteiten zijn veelal op een andere (digitale) manier georganiseerd, waardoor bewoners toch met elkaar in contact zijn gebleven.

Ouderenwelzijn

De opdracht is gegund aan stichting Rijnstad na een aanbesteding. Vanwege de coronacrisis zijn de voorgenomen activiteiten beperkt uitgevoerd.

W5 Malburgen

Voortgang doelen

Prestatiedoelen

Sociale en fysieke veiligheid

Winkelcentrum De Drieslag: onderdeel van de aanpak zijn de straatcoaches, hun inzet wordt pas eind 2020/begin 2021 verwacht. Daarnaast verdere invulling naar aanleiding van de Raadsbrief Veiligheid; inzet is betere- en meer samenwerking tussen de verschillende disciplines.

Verkeersveiligheid: door de coronacrisis zijn de wijkshouwen uitgesteld en worden opnieuw ingepland inclusief de acties die daaruit volgen. Rondom scholen is de verkeerswerkgroep nog actief. De afdeling Verkeer werkt aan uitvoeringsvoorstel veiligheid rondom scholen.

Ontmoeten

- Huis voor de wijk en Huiskamer 't Duijfe draaien volop en zijn zich aan het doorontwikkelen. Hierdoor verwerven zij zich steeds meer positie.
- Veerpolderstraat en de Hobbit zitten nog in de oriëntatie/initiatieffase.
- Voor MFC De Spil wordt bekeken hoe de bewonersinitiatieven die er momenteel plaatsvinden, een plek kunnen krijgen in het nieuwe model van dit MFC.

Werk

Zowel de inzet op taal- en laaggeletterdheid als de achter-de-voordeur projecten lopen op dit moment, zij het binnen de kaders van de geldende corona-maatregelen. De gebiedsteams Werk & Inkomen zijn recentelijk gestart. Met de teamleider van het gebiedsteam Werk & Inkomen zijn, samen met de teamleider van het Sociaal wijkteam, periodieke overleggen gepland voor de rest van het jaar om de samenwerking op wijkniveau verder uit te werken.

Gezonde levensstijl

- Beweegtuin Malburgen West wordt juli 2020 aangelegd.
- Olympusgebied: wordt de zogenaamde 'blauwe baan' aangelegd (multigebruik voor bijvoorbeeld fiets, skaten, steppen).
- Formupgrade voldoet aan doelstellingen subsidiebeschikking, met een gedeeltelijk gewijzigde invulling gedurende de coronacrisis.
- De doelgroep allochtone vrouwen is tijdens de crisis minder bereikbaar gebleken en de verwachting is dat de aansluiting van deze groep ook na de crisis moeizaam op gang komt, daar waar deze groep voor de crisis een goede aansluiting had gevonden.

Kansrijk opgroeien

- Door de coronacrisis is er vertraging opgetreden in de uitvoering van de programma's. Deze konden niet uitgevoerd worden in de periode maart t/m mei.
- De integrale aanpak jeugd is vertraagd door een herprioritering tijdens de coronacrisis waarbij er dus op een alternatieve, ambulante manier gewerkt is gericht op veiligheid en zorg.

Armoede

Achter de voordeur (ADV): Ondanks de Corona-perikelen heeft ADV veel telefonisch opgevangen en opgelost. Ze starten nu (volgens planning) met het laatste gedeelte van de Drieslag (locaties ADV: Immerloo, Vissenbuurt en Drieslag).

W6 Schuytgraaf/ Elderveld

Voortgang doelen

Prestatiedoelen

Ontmoeten

- De ontwikkeling Wijkcentrum Elderveld is in verband met de coronacrisis gestagneerd.
- Het pand "Joy" is inmiddels toegewezen aan het Sportbedrijf. We onderzoeken of er in de toekomst hier ook een plek voor jongeren kan zijn.
- De beide JOP's in Schuytgraaf worden inmiddels intensief gebruikt. Jongeren hebben zelf van de MOP afgezien.
- De financiering voor aanpassing van de ruimte voor bewonersactiviteiten in de Omnibus is toegekend en aanpassingen worden in gang gezet.
- De huiskamer is inmiddels niet meer in handen van bewoners maar wordt commercieel uitgebaat. Echter wordt op de verbinding met de wijk hierbij wel ingezet.
- Het multifunctioneel Sportveld staat nog voor realisatie in 2020 op de agenda.

Verkeersveiligheid

Met komst van het winkelcentrum in Schuytgraaf is de parkeeroverlast en druk in Elderveld afgenomen. Parkeeroverlast halen en brengen bij de scholen (Brezandpad) is neergelegd bij projectleider nieuwbouw scholen Elderveld.

Er zijn minder signalen over overlast rondom Station-Zuid, handhaving is inmiddels ingeschakeld en fietsenstallingen zijn geplaatst.

Kansrijk opgroeien

- Uitrol Kansrijk Opgroeien Elderveld is vanwege de coronacrisis vertraagd.
- Kansrijk Opgroeien in Schuytgraaf is succesvol uitgerold.
- Er vinden extra activiteiten gedurende de coronaperiode plaats. Tevens zijn er extra vakantieactiviteiten (19) in de zomer, dit in verband met de coronacrisis en het feit dat veel kinderen en families thuis blijven.

Schulden

Er is een kernteam Zuid- West Schuytgraaf-Elderveld actief (participerend hierin is Werk & Inkomen, Sociaal wijkteam en team Leefomgeving) en is een maatwerkeraanbod in ontwikkeling. De inzet op ZZP-ers met schuldenproblematiek is stedelijk opgepakt.

Netwerkverbindingen

De opbouwwerker is inmiddels ingezet in Schuytgraaf om bewoners meer te betrekken bij hun leefomgeving. De wijkguiden 'Verbonden in Schuytgraaf' en 'Verbonden in Elderveld' zijn huis-aan-huis verspreid, hierin staan alle bewonersinitiatieven en wijkactiviteiten vermeld.

W7 De Laar/ Elden

Voortgang doelen

Prestatiedoelen

Sociale samenhang

Ontmoetingsplekken waren de laatste maanden niet beschikbaar. Er zijn wel diverse activiteiten in de wijk ondernomen om de sociale cohesie te versterken. De buurtkeuken heeft bijvoorbeeld maaltijden verzorgd tijdens coronatijd (april-mei) en er zijn diverse matches ontstaan via arnhemvoorelkaar.nl.

De plannen voor het versterken van ontmoetingsplek Sporthal De Laar West hebben vertraging opgelopen. In dit gebied wordt in september wel begonnen (door inzet van ontmoetingsgelden) om in het schoolgebouw een leer-educatie-ontmoetingscentrum voor de jeugd in te richten. Bewonersgroepen hebben wel via andere (digitale) mogelijkheden hun activiteiten kunnen voortzetten. Zo heeft het dorpsplatform Elden hun plannen verder ontwikkeld en heeft de kunstgroep De Laar een brochure met kunstroutes gemaakt.

Participatie

Sommige activiteiten hebben vertraging opgelopen door de coronacrisis. Het project Buurtschakel wordt in september geïmplementeerd. De Buurtschakel is een algemene voorliggende voorziening en is opgezet i.s.m. het sociale wijkteam.

Het programma Kansrijk opgroeien is in 2020 voortgezet. De programma's op de basisscholen en 12+ lopen goed, waar nodig worden kleine aanpassingen gedaan.

Op het gebied van (arbeids-)participatie hebben de driehoek Werk & Inkomen, Sociaal wijkteam en team Leefomgeving samenwerkingsafspraken gemaakt. Dit betekent dat Werk & Inkomen ook wijkgericht gaat werken.

Sociale en fysieke veiligheid

Bewoners in De Laar zijn minder positief over hun leefomgeving. Dit jaar worden diverse projecten opgepakt in de openbare ruimte. Zo zijn diverse plantvakken verbeterd, heeft er in het Jubileumpark groot onderhoud plaatsgevonden en heeft het winkelcentrum in De Laar Oost een opknopbeurt gekregen.

Bewonersinitiatieven om de directe leefomgeving beter te maken worden actief ondersteund. Door de coronacrisis zijn een aantal groepen wat minder actief (geweest).

Verschillende verkeersknelpunten zijn in samenwerking met bewoners en de afdeling Verkeer opgelost.

Verduurzamen

Het thema is in De Laar opgepakt. Er is een grote bijeenkomst georganiseerd door bewonersgroep De Laar Energiebewust. Het team wijkgerichte energietransitie (gemeente Arnhem) is hierbij aangesloten.

W8 Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg

Prestatiedoelen

Bewegen en ontmoeten

Het Sportbedrijf heeft een naschoolsprogramma opgezet waarbij de Urban Sportscontainers ingezet worden. Op de 3 grote sportvelden is een programma voor kinderen in armoede. De sportcontainer is een groot succes. Op dit moment wordt daarom een 2e container gevuld, zodat deze permanent op de locatie kunnen blijven staan.

In Kronenburg leeft bij bewoners al jaren de wens voor een ontmoetingsruimte. Daar hebben we in 2019 een projectleider voor aangetrokken. Parallel is er actie uitgezet op het verkrijgen van een locatie en het opzetten van een programma.

Vanwege de coronacrisis is het wijkcentrum in Vredenburg gesloten. Wij hebben signalen van bewoners en professionals ontvangen dat er grote behoefte is om weer te ontmoeten. In overleg met het bestuur en de vrijwilligers wordt nu gekeken naar mogelijkheden om binnen de RIVM-voorschriften ontmoeting weer op te starten.

En in Rijkerswoerd wordt hard gewerkt aan de herinrichting van de sportpark Rijkerswoerd. De toestellen voor de buitenfitness zijn al geplaatst. De plannen voor de skatebaan bij de Pythagorasstraat worden steeds concreter. Vanuit het wijkplatform Rijkerswoerd zijn we bezig ommetjes te realiseren. Bewoners van Rijkerswoerd wachten al lang op een bruggetje naar park Lingezen. De onderhandelingen hierover zijn in volle gang. We zijn voorzichtig optimistisch dat we tot overeenstemming komen met de grondeigenaren.

Vergroening

We ondersteunen diverse bewonersinitiatieven in het gebied, zoals de werkgroep die het pleintje bij de Kronenburgbusbaan wil vergroenen, het buurtinitiatief Wessel Couzinhof, het wijkverzoek meer bloemrijke bermen en de aanschaf van regentonnen. Samen met de vrijwilligers/bewoners van de stadslandbouw zijn er 2 plekken vergroend en er zullen er nog een paar volgen in Rijkerswoerd. Ook zijn we met een buurtinitiatief bezig voor het herinrichten van de Ekamphof in Vredenburg. Daarnaast worden plannen gemaakt voor het vergroenen van het Croydonplein, waarbij ook gekeken wordt naar de mogelijkheid om 'kwarrende' bomen op de parkeerplaats op de Schepen van Ommerenstraat te vervangen.

Bij stedelijke projecten die zich aandienen in het gebied wijzen wij steeds op de voorwaarde dat ontwikkelingen niet ten koste mogen gaan van het groen in het gebied. En bij voorkeur zelfs een uitbreiding van het groen realiseren. Vanuit het bomenplan zijn slechte bomen in het gebied geïnventariseerd.

Aantrekkelijke woonomgeving

We zien door de coronacrisis dat bewoners tijd hebben geïnvesteerd in hun omgeving. Ook hebben we in ons gebied een groot aantal vrijwilligers die zwerfafval ruimen. In samenhang met het thema vergroenen wordt enkele pleinen en straten kleurrijker door initiatieven vanuit bewoners en werkgroepen.

Versterken Kronenburg en Vredenburg

Afgelopen maanden is gebleken dat Kronenburg/Vredenburg bij veel partijen, onder andere de provincie, op het netvlies staan. De urgentie wordt door alle partijen erkend en op basis daarvan worden stappen gezet in het ontwikkelperspectief.

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Samen met de stad - Arnhem heeft een transparant, democratisch bestuur dat zich richt op samenwerking met inwoners en bedrijven	
--	---

Zie voor een toelichting de inspanningen 'Rekenkamer: uitvoeren onderzoeksprogramma' en 'College: Vroegtijdig in gesprek gaan met de raad, bewoners en verschillende partijen'.

Samen met de regio - Arnhem speelt een relevante en betekenisvolle rol in de regionale, landelijke en grensoverschrijdende netwerken	
---	---

De acties benoemd in de begroting worden uitgevoerd.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Arnhem blijft zich inzetten voor verbetering van de (digitale) dienstverlening aan haar inwoners en ondernemers	
--	---

Gedurende de coronacrisis heeft de dienstverlening in aangepaste vorm doorgang kunnen vinden. Om de continuïteit van de meest kritische processen te kunnen borgen, is waar mogelijk actief gestuurd op digitale en telefonische alternatieven voor balieafspraken en is de fysieke dienstverlening geconcentreerd op het stadhuis. Sinds juni wordt de fysieke dienstverlening weer stapsgewijs uitgebreid, rekening houdend met de anderhalvemeterregel. Bij Klantenservice is de capaciteit van het callcenter gedurende de lockdown sterk uitgebreid om alle extra telefoontjes van bezorgde inwoners en ondernemers te kunnen afhandelen. Voor ondernemers is een Loket Geldzaken & Ondernemers opgezet. Arnhem werkt samen met onder andere Nijmegen, Belastingdienst, HAN en Radboud Universiteit om inwoners de optie te bieden zich met de telefoon te identificeren om via telefoon, chat of videobellen zaken te regelen met de overheid.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Een inclusieve organisatie	
---	---

Het realiseren van een inclusieve organisatie kost tijd. Het is een proces dat gericht is op het creëren van een cultuur waar iedereen op gelijkwaardige wijze kan deelnemen, zijn talenten kan inzetten en zich welkom voelt. Sociale veiligheid op de werkvloer speelt daarbij een grote rol. Uit het onlangs gehouden medewerkers onderzoek blijkt dat onze organisatie daar over het geheel genomen goed op scoort. Sociale veiligheid (3 vragen) score van 7,6 (benchmark; 7,4).

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Flexibele werkomgeving voor personeel	
--	---

Door de coronacrisis en de situatie dat medewerkers grotendeels thuis moesten werken, zijn een aantal ontwikkelingen sneller gegaan dan gepland.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
------------------------------	--------

Samen met de stad - Arnhem heeft een transparant, democratisch bestuur dat zich richt op samenwerking met inwoners en bedrijven	
--	---

Rekenkamer: Uitvoeren onderzoeksprogramma	
--	---

Onderzoeken naar Jeugdzorg en de jaarstukken zijn afgerond en aangeboden. Het vooronderzoek naar Van wijken weten is uitgevoerd, het vervolgonderzoek wordt aan de organisatie zelf overgelaten, in de eindfase onderzoekt de rekenkamer de rol en informatiepositie van de raad. Naar de omgevingswet is vanwege uitstel geen onderzoek gedaan. Na vooronderzoek naar zorgfraude is vanwege de nieuwe aanbesteding per 1 juli gekozen voor uitstel van minimaal 1 jaar. Het onderzoek naar kapvergunningen bleek door nieuw beleid overbodig en is niet opgestart. Het toetsingskader Verbonden Partijen wordt in de zomerperiode aan de raad aangeboden. Het onderzoek naar Onderwijshuisvesting stond op het programma voor 2021. Inmiddels (zomer 2020) is een vooronderzoek gestart. Ook loopt er momenteel een vooronderzoek naar grijze economie / ondermijning in het Spijkerviertel. Dit onderzoek zal na de zomer worden opgestart. Na de zomer neemt de Rekenkamer Arnhem ook deel aan een DoeMee-onderzoek 'meldingen openbare ruimte'.

College: Vroegtijdig in gesprek gaan met de raad, bewoners en verschillende partijen

Na de zomer wordt het projectplan van de raads werkgroep (Aan de slag met burgerparticipatie) verder met de raads werkgroep opgepakt vanuit het programma Burgerparticipatie. De onderdelen die door de gemeente opgepakt kunnen worden, zullen verder uitgewerkt worden. Zo zal na de zomer 2020 ook in de raadsvoorstellen door middel van een toegevoegd onderdeel Participatie nadrukkelijk en transparant stilgestaan worden bij de wijze waarop de betrokkenheid van inwoners en ondernemers is vormgegeven.

Samen met de regio - Arnhem speelt een relevante en betekenisvolle rol in de regionale, landelijke en grensoverschrijdende netwerken

Arnhem draagt in 2020 bij aan het proces versterking regio Arnhem-Nijmegen

Besluitvorming over de versterkte regionale samenwerking was gepland voor april/mei. De stuurgroep versterking regionale samenwerking heeft de planning van het proces vanwege de coronacrisis enkele maanden opgerekt om de voorbereiding/communicatie met colleges, raden en externe partijen zorgvuldig te kunnen uitvoeren. De besluitvorming over de visie, regionale agenda en de nieuwe gemeenschappelijke regeling door de colleges en raden van de 18 regiogemeenten is nu voorzien voor september/oktober 2020.

Arnhem werkt in netwerken van steden in Nederland en de Euregio én in belangenorganisaties als VNG en G40 samen aan beleidsafstemming en -beïnvloeding en draagt bij aan lobbydossiers richting het Rijk en Europa

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Arnhem blijft zich inzetten voor verbetering van de (digitale) dienstverlening aan haar inwoners en ondernemers

Digitaliseren van het klantproces

Burgerzaken heeft, met de introductie van Portaal Burgerzaken, de eerste stappen gezet in de fasegewijze vervanging van de vakapplicatie voor de Basistregistratie Personen. Dit vormt de basis voor eDiensten waarmee burgers en ondernemers in de toekomst digitaal aanvragen en aangiften kunnen indienen. Het meerjaren-implémentatietraject heeft door de coronacrisis wel enige vertraging opgelopen. In een gezamenlijk project van Burgerzaken, Klantenservice en Communicatie is een aanvang gemaakt met data-analyse als input voor verbetering van klantprocessen.

Voor wat betreft de Omgevingswet is, ondanks dat de invoering is uitgesteld tot 1-1-2022, verder gewerkt aan de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Innoveren met data

Binnen het sociaal domein is vanuit een experiment een monitor opgezet. Deze heeft tegelijkertijd voor een basis voor verdere ontwikkelingen neergezet. Deze heeft een coronadashboard mogelijk gemaakt. Er wordt nu verder gewerkt aan deze basis.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Een inclusieve organisatie

Bewustworden

In het afgelopen jaar zijn diverse activiteiten ondernomen die hebben bijgedragen aan het proces van bewustwording, zoals trainingen voor leidinggevenden om meer bewustzijn te creëren in het selecteren van diverse kandidaten. Eind 2019 is een Meet & Greet met Arnhem Divers & Jong georganiseerd om studenten en young professionals (circa 70) met diverse achtergronden in contact te laten komen met leidinggevenden (circa 30) en te kijken naar loopbaanmogelijkheden binnen de gemeente. Er worden voorbereidingen getroffen voor de jaarlijkse Diversity Day op 6 oktober.

Aantrekken nieuw personeel

Naar aanleiding van de Meet&Greet zijn diverse netwerkgesprekken gevoerd, contacten gelegd en zijn dit jaar enkele kandidaten ingestroomd op een vacature. Ons vernieuwde stagebeleid en de werkervaringsplaatsen zorgen ook voor een toename van instroom van medewerkers met een diverse achtergrond. Eind vorig jaar is een recruiter gestart die onder andere ingezet wordt op het vinden van geschikte kandidaten voor lastig vervulbare vacatures. De nieuwe website www.werkenvoorarnhem.nl is begin 2020 gelanceerd en draagt bij aan het positief belichten van de gemeente Arnhem en het aantrekken van nieuwe doelgroepen. Er zijn enkele aanpassingen gedaan in de werving en selectieprocedures door toevoeging van een standaard tekst over Arnhem als inclusieve organisatie. Hier gaan wij de rest van het jaar verder aan werken.

Instroom jongeren

Met de start van het nieuwe traineeprogramma begin 2020 zijn er weer 11 young professionals bij de gemeente komen werken. 3 van hen hebben een migratieachtergrond en 1 valt onder het doelgroepenregister (fysieke beperking). De instroom van jongeren onder de 35 jaar gaat geleidelijk omhoog. In 2019 zijn er 26 jongeren onder de 35 jaar bijgekomen, zonder dat er een traineeprogramma is gestart. In 2018 was dat 25 (mede door de instroom van 10 trainees bij Werk & Inkomen) en in 2017 was dat slechts 17, inclusief de 10 trainees die toen zijn gestart. Het aantal jongeren onder de 35 jaar in 2019 was 8,3%. In de jaren daarvoor was dat iets lager.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Flexibele werkomgeving voor personeel

Huisvesting

Thans gewerkt aan de uitwerking van het (alternatief) plan voor de huisvesting waartoe het college begin 2020 heeft besloten. Op koers om in het najaar van 2020 hier verder over te berichten.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-84.438	-83.315	-87.505	-2.977	-1.213
Baten	481.155	482.212	508.212	16.595	9.405
Saldo lasten en baten	396.717	398.897	420.707	13.618	8.192
Toevoegingen aan reserves	-11.116	-13.490	-12.981	509	0
Onttrekkingen aan reserves	13.141	15.468	16.770	-332	1.634
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	2.025	1.978	3.789	177	1.634
Prognose resultaat	398.742	400.875	424.496	13.795	9.826

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-4.190	N			
Turap 2					
Bedrijfsvoering	-509	N	MIP actualisatie, versnelde afschrijving stadskantoor	I	AR
Financiën	-208	N	Nominale compensatie	S	AR
Bedrijfsvoering	-750	N	Bedrijfsvoering ICT (impactanalyse)	I	AR
Bedrijfsvoering	-150	N	Bedrijfsvoering P&O (impactanalyse)	I	AR
Publieke dienstverlening	-125	N	Extra lasten openhouden balies en extra kosten gratis telefoonnummer (impactanalyse)	I	AR
Bedrijfsvoering	-100	N	De Connectie uitstel doorontwikkeling (impactanalyse)	I	AR
	-138	N	Uitstel huurindexatie (impactanalyse)	I	AR
	-19	N	Uitstel huurbetalingen (gewijzigde impactanalyse)	I	AR
Publieke dienstverlening	-200	N	Burgerzaken	I	AR
Personeel en Organisatie	450	V	Opleidingsbudget	I	AR
Bedrijfsvoering	-300	N	Inhuur personeel	I	BR
Bedrijfsvoering	-700	N	Personeelskosten bedrijfsvoerings afdelingen	I	AR
Publieke dienstverlening	-28	N	Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU donorwet	S	AR
Bedrijfsvoering	-200	N	Versterken agenda's		
Turap 1					
Financiën	-670	N	Dividend BNG	I	AR
Personeel en Organisatie	-543	N	Connectie cao-stijging	S	AR
Baten	26.000	V			
Turap 2					
Financiën	7.290	V	Afwijking gemeentefonds meicirculaire	I	AR
Financiën	9.010	V	Compensatie Rijk via gemeentefonds	I	AR
Financiën	457	V	Subsidie Provincie tbv bestrijden coronacrisis diverse beleidsvelden	I	AR
Financiën	-800	N	Belastingopbrengsten	I	AR
Financiën	638	V	Inkomsten gemeentefonds uit vorige jaren	I	AR
Turap 1					
Financiën	7.145	V	September - decembercirculaire	S	AR
Financiën	1.360	V	MIP	S	AR
Financiën	900	V	Rente	S	AR

Toevoegingen aan reserves	509	V			
Turap 2					
BR Solvabiliteit	509	V	Dotatie reserve solvabiliteit		I BR
Onttrekkingen aan reserves	1.302	V			
Turap 2					
BR Bedrijfsvoering	300	V	Onttrekking inhuur personeel		I BR
Diverse bestemmingsreserves	-632	N	Actualisering Bestemmingsreserves (correctie op Turap 1)		I BR
Turap 1					
Diverse bestemmingsreserves	1.634	V	Actualisering Bestemmingsreserves		I BR

Turap 2

Versnelde afschrijving inrichting stadskantoor

Eind 2024 loopt het huurcontract van het stadskantoor af. Inmiddels is duidelijk geworden dat het huidige stadskantoor te groot is voor het aantal ambtenaren dat eind 2024 gehuisvest zal worden. Er wordt gezocht naar vervangende huisvesting. Bij het in gebruik nemen van het stadskantoor is destijds geïnvesteerd in een omvangrijk inbouwpakket wat eind 2024 nog niet geheel is afgeschreven. De resterende boekwaarde per ultimo 2024 wordt versneld in 5 jaar afgeschreven. Het gaat om een jaarlijks bedrag van € 509.000

Bedrijfsvoering ICT (impactanalyse)

De extra kosten als gevolg van corona die ten behoeve van de bedrijfsvoering worden gemaakt hebben voornamelijk betrekking op ICT. De uitrol van devices om tijd- en plaatsafhankelijk te werken (zoals laptops) wordt versneld doorgevoerd. ICT projecten worden noodgedwongen stilgelegd of opgeschort waardoor snijverlies ontstaat bij het opnieuw opstarten van de projecten. Daarnaast moeten er wellicht op korte termijn extra voorzieningen worden getroffen ten aanzien van (digitale) werkplekken, vergadervoorzieningen, laptops en beeldschermen. Bovendien zijn er extra uitgaven voor beveiliging en stijgen de prijzen van hardware als gevolg van de crisis.

Bedrijfsvoering P&O (impactanalyse)

Diverse processen binnen de ambtelijke organisatie ondervinden vertraging als gevolg van de contact beperkende maatregelen. De meeste opleidingen en trainingen voor medewerkers zijn uitgesteld naar 2021. Er is zowel uitstel als verlenging van inhuur als gevolg van uitval en vacaturevertraging.

Extra lasten openhouden balies en extra kosten gratis telefoonnummer (impactanalyse)

De coronacrisis leidt bij onze dienstverlening aan de Arnhemmers tot extra kosten en lagere inkomsten (minder leges). Onder andere als gevolg van het uitstellen van niet-prioritaire dienstverlening, minder huwelijken en mogelijk niet-geïnde leges door facturatie achteraf. Bij onze balies hebben we extra beschermende maatregelen getroffen. Ook zullen de belkosten naar verwachting hoger uitvallen door een toename van het aantal telefoontjes over onder andere de zelfstandigenregeling, afval en uitkeringen. Door het gratis telefoonnummer komen deze kosten voor onze rekening.

De Connectie uitstel doorontwikkeling (impactanalyse)

De Connectie heeft verschillende aanvullende opdrachten van de gemeente Arnhem gekregen die verband houden met corona. Te denken valt onder meer aan extra schoonmaak, de aanschaf van desinfecterende gels en aanpassingen (bewegwijzeringen/aanbrengen schermen) in de verschillende panden. De extra kosten die daarmee zijn gemoeid, zullen worden doorbelast. Verder bestaat het risico dat bepaalde projecten als gevolg van deze extra, onvoorziene werkzaamheden onder druk komen te staan.

Uitstel huurindexatie (impactanalyse)

Normaal gesproken worden de meeste huurcontracten per 1 mei geïndexeerd. Uitstel van de indexering met een half jaar naar 1 november kost € 138.000. Het risico bestaat dat ook per 1 november niet kan worden geïndexeerd. Dat zou betekenen dat de huuropbrengsten structureel met € 276.000 worden verlaagd.

Uitstel huurbetalingen (gewijzigde impactanalyse)

Meerdere ondernemingen in gemeentelijke panden hebben verzocht om uitstel van huurbetaling en een aantal om huurverlaging. Deze verzoeken worden stuk voor stuk bekeken, waarbij primair gekeken wordt of uitstel van huurbetaling mogelijk is. Totale omvang aan huuropbrengsten, erfpachten, serviceopbrengsten, pachten bedraagt circa € 1,6 miljoen per maand. Een groot deel van hiervan is afkomstig van voormalige gemeentelijke activiteiten (sport, cultuur). Daar staat meestal subsidie tegenover. Op het overige deel ontstaat dus een risico als gevolg van de coronacrisis. Uitstel is verleend tot 1 oktober 2020. Opgenomen in Turap-2 : 3 maanden huurderiving van niet via het Sportbedrijf verhuurde sportaccommodaties; worden gecompenseerd via de Spuk-regeling.

Burgerzaken

Aanpassing van de begroting van Burgerzaken is nodig (formatie en reëel begroten leges). Voor 2021 e.v. is dit structureel verwerkt in de perspectiefnota 2021. Voor 2020 wordt een negatief resultaat verwacht van circa € 200.000.

Opleidingsbudget

Het gemeentebrede opleidingsbudget wordt in 2020, mede door de coronacrisis, niet volledig benut. Het hierdoor te verwachten incidentele voordeel bedraagt € 450.000.

Personeelskosten bedrijfsvoeringsafdelingen

Op de personeelslasten van de bedrijfsvoeringsafdelingen wordt, na een verrekening met de bestemmingsreserve bedrijfsvoering van € 0,3 mln, een nadeel verwacht van € 0,7 mln. Enerzijds wordt het nadeel veroorzaakt door extra inzet van personeel ter vervanging van zieke medewerkers en medewerkers die met pensioen gaan en anderzijds in verband met de transitie en doorontwikkeling van de afdelingen binnen bedrijfsvoering. Bij verschillende afdelingen van de bedrijfsvoering is geïnvesteerd in een verdere doorontwikkeling die met name gericht is op het aanbrengen van meer kwaliteit. Als gevolg van het vertrek van ervaren personeel in combinatie met een toenemende vraag naar (hoogwaardige) producten, zoals bijvoorbeeld de corona-monitor, een herstelagenda en een analyse naar de bestemmingsreserves is extra inzet noodzakelijk geweest.

Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU donorwet

Betreft decentralisatie-uitkering. Tegenover deze extra uitgaven worden gelden ontvangen van het rijk. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

Versterken agenda's (economie, groen en leefbaar)

Het versterken van de agenda's doen we niet alleen. Dit doen we met andere overheden bij bijvoorbeeld de woondeal en verstedelijkingsstrategie, maar zeker ook met Arnhemmers en Arnhemse ondernemers. Om te zorgen dat alle investeringen ook goed een plek vinden in onze stad investeren wij in het versterken van onze agenda's door deze uit te werken met onze lokale partners, inwoners en bedrijven.

Afwijking gemeentefonds

In 2020 wordt op het gemeentefonds een voordeel verwacht van € 14.400.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door de effecten van de septembercirculaire 2019, decembercirculaire 2019 en de meicirculaire 2020. Uit deze circulaire's volgt een positieve bijstelling van het accres voor het jaar 2020, een positieve afrekening van het accres over 2019 dat landt in 2020, de uitgekeerde ruimte onder het BTW-compensatiefonds uit 2019 die landt in 2020, de actualisatie op de verdeelmaatstaven en loon- en prijsbijstellingen van integratie-uitkeringen sociaal domein die ten gunste van de algemene middelen vallen (omdat uit de algemene middelen de nominale compensatie aan de beleidsvelden wordt gedekt).

Daarnaast zal er vanuit het gemeentefonds overheveling van gelden worden gedaan naar beleidsvelden ter dekking van kosten die op dat terrein gemaakt worden. Na overheveling zal er per saldo een voordeel resteren van € 9.700.000. Ten opzichte van de eerste tussenrapportage wordt een extra voordeel op de algemene middelen verwacht van € 2.555.000.

Onderdeel van het voordeel in het gemeentefonds zijn de extra ontvangsten inzake de decentralisatie-uitkeringen a € 4,7 miljoen. De lasten die de gemeente hier voor maakt zijn opgenomen onder de programma's waar deze lasten zich voor doen.

Belastingopbrengsten

Een eerste analyse, op basis van de reeds opgelegde en de op te leggen aanslagen, laat zien dat de opbrengsten OZB niet-woningen achterblijven op de begroting. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat de werkelijke WOZ-waarde niet-woningen lager ligt dan waarmee bij het opstellen van de begroting is gerekend. Anderzijds neemt, mede als gevolg van de coronacrisis, de leegstand onder gebruikers niet-woningen toe.

Balans in de begroting

In de afgelopen jaarrekeningen is gebleken dat er vooral ten aanzien van de toerekening van de beleids capaciteit (personele kosten) aan de verschillende programma's significante afwijkingen zijn ontstaan met de begroting. In 2020 zijn acties ingezet om ervoor te zorgen dat de begrote toerekening van de personele kosten aan de programma's weer gaat passen bij de verwachte inzet van de capaciteit. Daarnaast wordt binnen de kaders van programma's zelf scherper gekeken naar de onderverdeling van de budgetten. Hiermee (budgettair neutraal) wordt weer balans in de begroting aangebracht en sluit de beleids capaciteit ook budgettair weer aan op vraag vanuit de programma's.

Teksten reeds opgenomen in Turap 1

Dividend BNG

Er ontstaat in 2020 wel een nadeel op het dividend van de BNG (uitkering over 2019). Ten opzichte van de begroting is dit een nadeel van € 670.000. De BNG heeft een forse voorziening moeten treffen omdat een partij aan wie ze kredieten hebben verleend in financieel zwaar weer is gekomen. Zonder die voorziening was de winst op peil gebleven. Het resultaat van de bank verder is niet verslechterd, dus er is voor dit moment geen aanleiding om de begroting meerjarig aan te passen.

De Connectie: cao stijging

Op 12 september 2019 hebben bonden en de VNG een akkoord bereikt over een loonsverhoging van 6,25%. Voor De Connectie betekent dit een aanvulling op de ingeschatte nominale indexatie. Voor onze eigen organisatie geldt dit ook, maar dit knelpunt is reeds in de MJPB 2020-2023 verwerkt.

September- en decembercirculaire gemeentefonds

De MJPB 2020-2023 is gebaseerd op de raming van het gemeentefonds zoals voor Arnhem volgt uit de meircirculaire 2019. Inmiddels zijn de septembercirculaire en decembercirculaire 2019 ontvangen en doorgerekend. Daaruit volgt een stijging van het accres ten opzichte van mei 2019 en zijn diverse maatstaven geactualiseerd. Ook nemen we vanaf 2021 de verwachte verhoging van de algemene uitkering mee als gevolg van de nominale indexatie. Dit dient als dekking voor onze nominale en volume indexatie. Daarnaast is er in de september- en decembercirculaire een aantal nieuwe taakmutaties en decentralisatieuitkeringen (DU's) opgenomen, welke overgeheveld worden aan het beleidsveld ter dekking van de kosten die op dat terrein gemaakt worden. Het gaat daarbij om middelen Gezond in de stad, aanpak laaggeletterdheid, dak- en thuisloze jongeren, ambulantisering in de Ggz, Bbz levensvatbaarheidsonderzoeken, toezicht en handhaving kinderopvang en uitvoering van de donorwet.

Meerjareninvesteringsplanning

Zoals gebruikelijk wordt de MeerjarenInvesteringsPlanning (MIP) voor de Perspectiefnota geactualiseerd. Dit gebeurt bijvoorbeeld naar aanleiding van de gerealiseerde investeringen in het jaar 2019. Over 2019 heeft een onderbesteding plaatsgevonden van de begrote investeringen, waardoor in 2020 een vrijval van de daarvoor begrote kapitaallasten plaatsvindt. Een bedrag van € 1,360 miljoen valt hiervan vrij ten gunste van de algemene reserve. In de jaarrekening wordt in de paragraaf Investerings in de jaarrekening 2019 hierover een nadere toelichting gegeven.

Rente

In de huidige MJPB 2020 - 2023 gaan we uit van een geleidelijk stijgende rente. Voorgesteld wordt om nu in het beeld de aanname te verwerken dat de rente gedurende een langere periode van jaren op het huidige niveau blijft (vergelijkbaar met de situatie waarin Japan al langer zit/heeft gezeten). In 2020 ontstaat hierdoor een voordeel van € 9 ton. Hierbij blijven we uitgaan van lange looptijden van nieuwe leningen. Mocht de rente in de nabije toekomst sneller gaan stijgen, dan kunnen we de gevolgen daarvan opvangen door leningen met kortere looptijden aan te trekken. Kortere looptijden betekent een lagere rente. De gemeente Arnhem heeft de ruimte om zulke leningen aan te trekken omdat we in de afgelopen jaren juist leningen met langere looptijden hebben afgesloten. Hierdoor zijn onze aflossingsverplichtingen in de nabije toekomst laag geworden, lager dan wettelijk toegestaan volgens de renterisiconorm (20% van het begrotingstotaal). Vanwege

deze ruimte voor extra aflossingen kan de gemeente indien nodig nieuwe leningen met een kortere looptijd aantrekken en zo de gemiddeld te betalen rente laag houden.

Actualisering bestemmingsreserves

In het kader van open en verantwoord besturen is kritisch gekeken naar de bestemmingsreserves. Voor dat deel waar geen concreet bestedingsplan (en een begrote dotatie) aan ten grondslag ligt, wordt voorgesteld om dit vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen. Een aantal reserves is ingesteld om een bepaald risico af te dekken. Daarbij is geïnteriseerd of dit risico en de stand van de bijbehorende reserve nog actueel is. Bij de reserves Pakketmaatregelen Wmo, Toezicht Peuterspeelzalen en gastouderopvang, Stimulering woningbouw, Taakmutaties Gemeentefonds-overloop en Bedrijfsvoering ontstaat ruimte na de actualisatie. Deze ruimte komt ten gunste van de algemene middelen.

S01 Veiligheid

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Criminaliteit maakt geen kans	
--------------------------------------	---

In de lokale driehoek worden de veiligheidsincidenten periodiek besproken en gestuurd op een effectieve aanpak. De omvang van het aantal misdrijven per 1000 inwoners blijft onverminderd de volle aandacht vragen. Er is gestart met een *Interventieteam Ondernijning Arnhem* en Arnhem neemt deel aan Citydeal, een landelijk platform voor de kennisdeling op fenomenen voor een effectieve lokale aanpak op ondernijning. Het inzetten van tijdelijk/mobiel cameratoezicht is mogelijk gemaakt. Er zijn bestuursrechtelijke maatregelen getroffen waaronder het sluiten van woningen en panden in verband met het aantreffen van hennep en andere drugs. In de afgelopen periode (tijdens de coronacrisis) zijn we ook vanuit de driehoek zeer alert of we verschuivingen zien plaatsvinden in de aard en omvang van de criminaliteit. In beginsel was er wel een verschuiving gaande (minder inbraken, minder geweldsincidenten en meer fraudedelicten), in de afgelopen maanden (vanaf juni) is een meer regulier beeld ontstaan als voorgaande jaren.

Crisisbeheersing op orde	
---------------------------------	---

De coronacrisis trekt een grote wissel op de organisatie. Zowel gemeente maar ook onze partners van politie en GGD/VGGM zijn intensief betrokken bij de lokale aanpak. Er wordt hard gewerkt om alle lokale maatregelen te implementeren. Er is sprake van een maximale inspanning. Deze ontwikkeling maakt dat er in een later stadium wordt bezien wat de gevolgen zijn van deze inspanning.

Veiligheid voor de wijk en als persoon	
---	---

Het gevoel van veiligheid per wijk loopt uiteen. Dat vraagt maatwerk. In de wijken zijn de problemen van bewoners op het gebied van de veiligheid opgehaald en geïnventariseerd. Deels is hier al op geïnvesteerd met projecten in Malburgen, Klarendal en de Geitenkamp. In 2020 wordt verder uitvoering gegeven aan de veiligheidsthema's per wijk/gebied. In het najaar wordt gestart met een project om ondernijnende drugscriminaliteit in bepaalde wijken tegen te gaan. Persoonsgerichte casuoverleggen in het Veiligheidshuis dragen bij aan de zorg en veiligheid van het individu en de leefomgeving. Er wordt de komende jaren ingezet op het bestrijden van seksuele intimidatie omdat iedereen zich vrij moet kunnen voelen in Arnhem. We zijn druk doende om in alle gebieden gevolg te geven aan de wijkveiligheidsplannen, maar we hebben wel enige vertraging opgelopen in de coronaperiode (door de maximale noodzakelijke inzet in de bestrijding van de coronacrisis) en zijn druk doende om in het najaar deze vertraging in te lopen.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
------------------------------	--------

Criminaliteit maakt geen kans	
--------------------------------------	---

Omvang criminaliteit in verhouding tot centrumstad van 100.000+	
--	---

In de lokale driehoek worden de veiligheidsincidenten periodiek besproken en gestuurd op een effectieve aanpak. De omvang van het aantal misdrijven per 1000 inwoners (73) blijft onverminderd de volle aandacht vragen. De dit jaar verschenen lokale Veiligheidsmonitor bevestigt deze urgentie. Aandacht vooral op voorkomen en oplossen van HIC delicten. Cameratoezicht, waaronder de inzet van mobiel/tijdelijk cameratoezicht, wordt ingezet als onderdeel van de aanpak om de openbare orde te handhaven en incidenten, delicten te voorkomen of tijdig hierop te acteren.

Misdaad mag niet lonen	
-------------------------------	---

Witwassen, drugshandel in welke vorm dan ook, illegaal gokken, mensenhandel en illegale prostitutie zijn vormen van criminaliteit die direct of indirect de openbare orde aantasten en de samenleving ontwrichten. Met het intrekken van vergunningen, sluiting van (horeca)panden wordt een norm gesteld om te voorkomen dat criminelen voet aan de grond krijgen in Arnhem. Onder de regie van de gemeente is het Interventieteam Ondernijning Arnhem samen met justitie, politie, handhaving en andere relevante partners gestart. Voor kennisdeling op fenomenen voor een effectieve aanpak op ondernijning neemt Arnhem deel aan het landelijke platform 'Citydeal'. Jeugdcriminaliteit krijgt de aandacht met het project 'ondernijnende drugscriminaliteit onder jeugdigen'. De aanpak overlast Korenkwartier is onderdeel van de aanpak tegen ondernijning. Het bestrijden van Mensenhandel, gericht op preventie, signalering, zorg en opvang wordt voortgezet. Het experiment gesloten coffeshopketen, waaraan Arnhem deelneemt, bevindt zich in de opstartfase en zal in 2021 tot uitvoering komen.

Online criminaliteit voorkomen

In toenemende mate verschuift de criminaliteit naar de digitale wereld. Hacken, phishing, afpersing en identiteitsfraude zijn enkele verschijningsvormen. Sexting, grooming zijn vormen die kunnen leiden tot seksuele uitbuiting. Op uitnodiging van scholen wordt hierover voorlichting gegeven door bureau Halt. Met politie en OM is in het licht van de coronacrisis extra aandacht voor online-criminaliteit. Om inwoners en bedrijven te informeren, in aanvulling op landelijke campagnes, wordt een aanpak ontwikkeld.

Crisisbeheersing op orde

Beschermd tegen calamiteiten en rampen

De coronacrisis trekt een grote wissel op de organisatie. Zowel gemeente maar ook onze partners van politie en GGD/VGGM zijn intensief betrokken bij de lokale aanpak. Er wordt hard gewerkt om alle lokale maatregelen te implementeren. Er is sprake van een maximale inspanning. In samenwerking met de VGGM wordt de crisisbeheersing waar het betreft calamiteiten en rampen lokaal en in de regio nauwgezet uitgevoerd.

Veiligheid voor de wijk en als persoon

Steun bij aanpak woonoverlast

Woonoverlast belemmert een prettig woonklimaat. Het wijkgerichte Overlast- en Zorgoverleg wordt ingezet voor het behandelen van diverse vormen van overlast. Specifiek is er in twee wijken aandacht voor de buurtoverlast van zogenaamde 'wijkconingen en windhappers'. Integrale handhavingsacties op overlastgevend panden worden periodiek voorbereid en uitgevoerd. We hebben in de afgelopen periode meer meldingen gekregen en zijn druk doende om deze van een passend antwoord te voorzien. Daar wordt momenteel extra inzet op gepleegd.

Veiligheid als basis voor persoonlijke ontwikkeling

De aandacht voor radicalisering blijft onverminderd. De uitkomst van het onderzoek van de universiteit Utrecht onderschrijft dit. In een kennisbijeenkomst zijn de ervaringen in de lokale aanpak gedeeld. In een persoonsgerichte aanpak worden personen die om uiteenlopende redenen dreigen te radicaliseren gevolgd. Het onderzoek naar seksuele intimidatie en grensoverschrijdend gedrag in Arnhem is aanleiding geweest voor een actieplan voor 3 jaar. Nog dit jaar wordt gestart met een aanpak gericht op het tegengaan van drugscriminaliteit onder jeugdigen. Om tijdig in te grijpen en om perspectief te bieden.

Iedere wijk heeft evenveel recht op veiligheid

In diverse wijken is door de Burgemeester in 2019 het gesprek gevoerd over wijkveiligheid en zijn de problemen van bewoners op het gebied van de veiligheid opgehaald en geïnventariseerd. In Malburgen, Klarendal en de Geitenkamp heeft dit inmiddels geresulteerd in een integrale projectaanpak tot op straat- en buurniveau. In 2020 wordt verder uitvoering gegeven aan de veiligheidsthema's per wijk/gebied door onder andere het inrichten van een wijkveiligheidsoverleg per gebied met een kernbezetting van gemeente (teams Leefomgeving en afdeling Veiligheid), wijkagenten, handhaving en Overlast en Zorgcoördinatoren. De veiligheidsmonitor 2019 is gereed en bekrachtigd de aanpak gericht op wijkveiligheid. Het vormgeven van deze overleggen hebben enige vertraging opgelopen en daar wordt nu een inhaalslag op gemaakt. Het informeren van omwonenden bij ontmanteling van locaties van de productie van drugs wordt in het najaar van 2020 vorm gegeven.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-14.692	-16.002	-16.925	-550	-373
Baten	1.673	1.699	1.699	0	0
Saldo lasten en baten	-13.019	-14.303	-15.226	-550	-373
Toevoegingen aan reserves	-68	-72	-72	0	0
Onttrekkingen aan reserves	341	1.055	1.055	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	273	983	983	0	0
Prognose resultaat	-12.746	-13.320	-14.243	-550	-373

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-923	N			
Turap 2					
Openbare orde en veiligheid	-200	N	Inzet ODRA op handhaving noodverordening en voor jeugd- en jongerenwerk / straatwerk (impactanalyse)	I	AR
Openbare orde en veiligheid	-150	N	Mutatie gemeentefonds mei circulaire DU	I	AR
Openbare orde en veiligheid	-100	N	Extra kosten toezicht en handhaving OR (impactanalyse)		
Openbare orde en veiligheid	-100	N	Terugval in verleende vergunningen openbare ruimte (impactanalyse)	I	AR
Turap 1					
Openbare orde en veiligheid	-373	N	Dit nadeel wordt veroorzaakt doordat nagecalculeerde indexering van lonen en prijzen op het onderdeel Brandweer van VGGM onvoldoende is verwerkt in het gemeentelijk budget dat beschikbaar is voor de Brandweer.	S	AR

Baten	0
--------------	---

Toevoegingen aan reserves	0
----------------------------------	---

Onttrekkingen aan reserves	0
-----------------------------------	---

Turap 2

Inzet ODRA op handhaving noodverordening (impactanalyse)

Vanuit ODRA en welzijnsorganisatie wordt ingezet op het handhaven van de noodverordening die geldt in verband met de coronacrisis. Voor het grootste deel worden daarbij werkzaamheden die nu niet meer uitgevoerd worden als gevolg van de coronacrisis ingewisseld met meer toezichhoudend werk.

Mutatie gemeentefonds mei circulaire DU

Betreffen lasten waarvoor een decentralisatie-uitkering wordt ontvangen. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

Extra kosten toezicht en handhaving OR (impactanalyse)

Er wordt intensief toezicht gehouden op de naleving van de beperkende maatregelen juist ook in de weekenden, dit leidt tot hogere kosten. Daarnaast worden extra voorzieningen getroffen voor toezicht en handhaving zoals inrichten centrale post handhaving.

Terugval in verleende vergunningen openbare ruimte (impactanalyse)

Minder inkomsten zijn te verwachten door een terugloop in vergunningen en ontheffingen.

Daarnaast zit er een risico in het (al dan niet deels) compenseren van leges voor vergunningen die niet meer van toepassing zijn.

Ontwikkelingen op het vlak van veiligheid

Er zijn veel ontwikkelingen op het vlak van Veiligheid. Het programma zet zich op uiteenlopende onderwerpen in en ontvangt hiervoor vanuit verschillende (externe) bronnen financiering, bijvoorbeeld de DU Experiment Gesloten Coffeeshopketen en de Versterkingsgelden Lokale Aanpak Radicalisering. De uitvoering hiervan loopt deels in 2021 door. Voor een deel van deze lasten wordt een decentralisatie-uitkering ontvangen van € 150.000. Voor de Lokale Aanpak Radicalisering wordt naar verwachting circa € 400.000 overgeheveld naar 2021. Voor de resterende middelen zal - waar mogelijk en binnen de geldende kaders en richtlijnen - bij raadsvoorstel een budgetoverheveling worden voorgesteld om deze middelen over te hevelen naar 2021.

Teksten reeds opgenomen in Turap 1

VGGM- Brandweer

Dit knelpunt wordt veroorzaakt doordat de nagecalculeerde indexering van lonen en prijzen op het onderdeel Brandweer van VGGM onvoldoende is verwerkt in het gemeentelijk budget dat beschikbaar is voor de Brandweer. Voor de jaren vanaf 2021 wordt bekeken of dit opgevangen kan worden binnen de totale beschikbare middelen voor indexatie in de Begroting 2021-2024

S02 Bereikbaarheid

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
Realiseren van comfortabele/toegankelijke mobiliteit	
Er zijn goede stappen gezet om de kwaliteit van het vervoersysteem dat voor iedereen beschikbaar moet zijn verder te verbeteren. Er is veel tijd en aandacht besteed aan het voorbereiden van concrete (hoogwaardig) openbaar en fietsprojecten. Ook zijn er enkele projecten in voorbereiding waarmee verkeersonveilige locaties worden aangepakt.	
Realiseren van veilige, logische en betrouwbare mobiliteit	
Goede parkeervoorzieningen zijn een belangrijke randvoorwaarde bij een goede bereikbaarheid. In het vernieuwen van de parkeernormen zijn goede stappen gezet. Daarnaast is er een onderzoek gedaan naar het functioneren van de officiële en officieuze transferia van Arnhem en mogelijke nieuwe locaties. Deze transferia kunnen immers een rol spelen in de bereikbaarheid van de stad.	
Inzetten van schone, slimme en duurzame mobiliteit	
Er is verder gebouwd aan laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook wordt er onderzocht en worden er projecten voorbereid om het gebruik van schoon vervoer (fiets, OV) te stimuleren.	

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
Realiseren van comfortabele/toegankelijke mobiliteit	
Lobbyen met betrekking tot het spoordossier	
Er zijn veel ontwikkelingen rondom het spoor. Belangrijkste zijn de mogelijke ICE naar Berlijn en de noordtak van de Betuweroute. Op deze dossiers zijn we goed aangesloten en proberen we invloed uit te oefenen. Prioritering van personenvervoer boven goederenvervoer is daarbij een belangrijk punt. Belangrijke lobbywerkzaamheden vinden ook plaats rondom de woondeal en verstedelijkingsstrategie, waarbinnen getracht wordt geld voor een goede bereikbaarheid van nieuwe woningbouwlocaties te ontvangen.	
Opstellen Arnhems Programma van Eisen ten behoeve van de integrale OV-concessie	
Programma van eisen is opgesteld en opgeleverd aan de provincie	
Maatregelenpakket voor alternatieven: fiets en openbaar vervoer	
De accentnota fiets is opgeleverd. Momenteel worden diverse projecten uit de bijbehorende fietsagenda voorbereid of uitgevoerd. Als nadere uitwerking van het HOV-actieplan worden ook diverse projecten voorbereid. Daarnaast is er een tweede studie uitgevoerd om een volgende tranche aan lijnen te verbeteren tot Hoogwaardig openbaar vervoer.	
Opstellen automaatregelenpakket	
De coronacrisis heeft de situatie op de weg flink veranderd. Hierdoor is er minder noodzaak en aandacht geweest voor het automaatregelenpakket. Er zijn wel analyses en voorbereidingen uitgevoerd.	
Actualisatie parkeernormering inclusief flexibele toepassing en parkeercapaciteit Centrum (Singelgarage)	
De nieuwe parkeernormen zijn inhoudelijk bijna gereed. Deze nieuwe normen zorgen voor meer flexibiliteit. Er is al een goede aanzet gemaakt met de procesaanpak voor het parkeren in de wijken. Ook heeft het jaarlijkse onderzoek naar de parkeercapaciteit plaatsgevonden.	
Ontwikkelen transferpunten	
Het onderzoek naar potentiële transferlocaties is in concept gereed.	

Opstellen bereikbaarheidsprofielen

Een bereikbaarheidsprofiel beschrijft de kwaliteit van de bereikbaarheid van locaties met de auto, het openbaar vervoer, of de fiets. Er is bewust gekozen deze inspanning later uit te voeren, zodat dit kan worden gecombineerd met inspanningen vanuit het programma Nemia. Belangrijkste relatie daarbij is met de werkgeversaanpak. Om zakelijke ritten en woonwerkverkeer via slimme en schone alternatieven te organiseren zal immers een goed beeld van bereikbaarheid van locaties met de verschillende modaliteiten nodig zijn. Op basis daarvan kunnen namelijk goede, duurzame vervoerwijzen worden aangeboden.

Mobiliteitsdata op orde brengen

Het rapport is opgesteld en de belangrijkste resultaten zijn met de raad gedeeld.

Realiseren van veilige, logische en betrouwbare mobiliteit

Zie de inspanningen benoemd bij het vorige doel 'realiseren van comfortabele/toegankelijke mobiliteit'.

Inzetten van schone, slimme en duurzame mobiliteit

Opstellen Arnhems Programma van Eisen ten behoeve van de integrale OV-concessie/ Maatregelenpakket voor alternatieven: fiets en openbaar vervoer/ Opstellen automaatregelenpakket/ Ontwikkelen transferpunten/ Mobiliteitsdata op orde brengen

Ontwikkelen integrale laadinfrastructuur

In overleg met de wijken zijn locaties gezocht voor laadpleinen. Daarnaast zijn er veel losse laadpunten gerealiseerd.

Opstellen mobiliteits-communicatieplan

Er is bewust gekozen deze inspanning later uit te voeren, zodat dit kan worden gecombineerd met inspanningen vanuit andere programma's.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-21.269	-20.805	-20.938	-133	0
Baten	7.843	8.076	5.450	-2.626	0
Saldo lasten en baten	-13.426	-12.729	-15.488	-2.759	0
Toevoegingen aan reserves	-6.642	-6.838	-7.529	-691	0
Onttrekkingen aan reserves	8.537	8.243	8.493	250	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.895	1.405	964	-441	0
Prognose resultaat	-11.531	-11.324	-14.524	-3.200	0

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-133	N			
Mobiliteit: incl duurzame mobiliteit	-250	N	Schade afhandeling ingang parkeergarage Arnhem Centraal	I	BR
Mobiliteit: incl duurzame mobiliteit	-126	N	Prijsindexatie meerjarige contracten	I	BR
Mobiliteit: incl duurzame mobiliteit	243	V	Lagere kapitaallasten door later realiseren investeringen	I	BR
Baten	-2.626	N			
Mobiliteit: incl duurzame mobiliteit	-3.200	N	Terugloop parkeerinkomsten (impactanalyse)	I	AR
Mobiliteit: incl duurzame mobiliteit	574	V	Hogere opbrengsten straatparkeren	I	BR
Toevoegingen aan reserves	-691	N			
BR Bereikbaarheidsfonds	-691	N	Toevoeging door prijsindexatie, lagere kapitaallasten en hogeren opbrengsten straatparkeren	I	BR
Onttrekkingen aan reserves	250	V			
BR Bereikbaarheidsfonds	250	V	Schade afhandeling ingang parkeergarage Arnhem Centraal	I	BR

Schadeafhandeling ingang parkeergarage Arnhem Centraal

Vorig jaar is onderzocht hoe de constructiefouten aan de toegangstunnel van de parkeergarage Arnhem Centraal het beste konden worden opgelost.

Dit leidt tot (onvermijdelijke) herstelkosten in 2020 van naar verwachting circa € 250.000. Het nadeel komt ten laste van de bestemmingsreserve Bereikbaarheid

Terugloop parkeerinkomsten (impactanalyse)

Op basis van de actuele gegevens van P1-parkeerbedrijf is er een duidelijke afname van parkeerinkomsten. Op basis van de bezettingsgraad op straat, in de garages en het aantal naheffingen is de impact voor de duur van een periode van 6 maanden berekend. Bruto bedrag komt uit op € 3,2 miljoen inkomstenderving, waarvan € 1,5 miljoen garageparkeren en € 1,7 miljoen straatparkeren.

Actualisatie parkeerexploitatie en bestemmingsreserve Bereikbaarheid

Jaarlijks wordt de begroting van de parkeerexploitatie en daar aan gekoppelde bestemmingsreserve Bereikbaarheid geactualiseerd o.b.v. de realisatie van het voorgaande jaar. De actualisatie van de begroting 2020 op basis van de realisatie 2019 heeft de volgende effecten:

- De toename van de lasten worden veroorzaakt door de prijsindexatie van meerjarige contracten en door uitbreiding van een aantal parkeergebieden (€ 126.000 N).
- De begrote kapitaallasten vallen lager uit door het later realiseren van geplande investeringen, onder andere de armaturen bij Willemstunnel en de vervanging van parkeerapparatuur (€ 243.000 V).
- Op basis van de realisatie 2019 zijn de begrote inkomsten, voornamelijk bij het straatparkeren hoger. Inmiddels heeft corona een nadelige impact in 2020 op de parkeerinkomsten (zie aparte toelichting).

S03 Economie

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Toekomstbestendiger vestigingsklimaat voor bedrijven en kennisinstellingen	
---	---

Samen met ondernemersverenigingen en -stichtingen werken we in de stad aan een toekomstbestendig vestigingsklimaat. Samen wordt gewerkt aan verschillende thema's die belangrijk zijn voor kwalitatief goede werklocaties zoals; schoon, heel en veilig, duurzaamheid en klimaat (vergroenen). Door de coronacrisis zijn prioriteiten bij ondernemers bijgesteld en richten ze zich nu voornamelijk op hun eigen bedrijf en staat de werklocatie in bredere zin even op een lager pitje. Verwachting is wel dat dit, vanuit de huidige organisatiestructuur, wel weer wordt opgepakt zodra daar weer ruimte voor is.

Aantrekkelijker stad in en voor de regio	
---	---

De coronacrisis heeft grote gevolgen gehad voor de aantrekkelijkheid van Arnhem. Die gevolgen worden hierna bij de bijbehorende inspanningen nader toegelicht.

Optimaler Human Capital aanwezig voor werkgevers	
---	---

Er wordt door middel van verschillende projecten en samenwerkingsverbanden met onderwijs en bedrijfsleven gewerkt aan optimaler Human Capital voor werkgevers. Dit gebeurt zowel op het niveau van de stad als de regio (onder andere door Kenniscampus, deelname Techniekpact, regionale House of Skills). Door de coronacrisis is deze opgave nog urgenter geworden en wordt intensiever samengewerkt met provincie en de regio om deze opgave gezamenlijk op te pakken.

Arnhem beter op de kaart als energiestad	
---	--

De gemeente is betrokken bij de verdere ontwikkeling van de drie Hotspots op het gebied van energie. Daarbij steunt de gemeente meerjarige projecten op het gebied van energie. Ook is de gemeente actief in het beter op de kaart zetten van Arnhem als energiestad op (inter)nationaal niveau.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
------------------------------	--------

Toekomstbestendiger vestigingsklimaat voor bedrijven en kennisinstellingen	
---	---

Betere dienstverlening aan ondernemers	
---	---

De pilot Van Bedrijven Weten is in 2020 gestart en er wordt uitvoering gegeven aan het optimaliseren van de ondernemersdienstverlening. Daarbij is onder andere tot nu toe één ingang voor ondernemersvragen opgezet (ondernemen@Arnhem.nl) en is versterkte interne samenwerking tussen afdelingen omtrent ondernemersvragen (bijvoorbeeld 1,5e meter loket, loket Geldzaken & Ondernemen) gerealiseerd.

Voldoende aanbod en kwaliteit van werklocaties	
---	---

Vanuit de regio wordt goed samen gewerkt om vraag en aanbod in werklocaties in evenwicht te krijgen. In 2020 wordt het Regionaal Programma Werklocaties herzien om deze afspraken goed voort te zetten. Ook wordt regionaal samen gewerkt op het gebied van klimaat en duurzaamheid. Zo doet Arnhem mee met een pilot rond circulaire bedrijventerreinen samen met gemeente Nijmegen, Duiven, de HAN en de WUR. Lokaal wordt het verhaal van vergroenen voortgezet met StAB en is dit jaar weer extra groen toegevoegd op publieke ruimte.

Tevens wordt, naar aanleiding van het vaststellen van de Visie op de Nieuwe Haven, vanaf medio september gewerkt aan een implementatieplan. Hierin wordt omschreven hoe we samen met partijen in de stad werken aan een duurzame bedrijfshaven met watergebonden en -verbonden bedrijven op de korte, middel en lange termijn.

Een betere bereikbaarheid van de stad	
--	---

Om passende oplossingen op te starten voor ander vervoer of model shift, zal een onderzoek gedaan worden naar de herkomst van medewerkers die werken op de Arnhemse werklocaties. Door verschuiven van accenten in werkzaamheden op economisch gebied door corona, is hier vertraging opgelopen. Verwacht wordt dit onderzoek in het vierde kwartaal van 2020 op te starten. Resultaten worden in 2021 verwacht.

Aantrekkelijk woon- en leefklimaat

Onderzoek naar voldoende en type woningen voor (potentiële) werkgevers en werknemers wordt opgestart, resultaat wordt in 2021 verwacht.

Aantrekkelijker stad in en voor de regio

Bruisende Binnenstad

De bruisende binnenstad met mooie horeca, goeie detailhandel en een aantrekkelijk cultureel klimaat staat onder druk door de gevolgen van de coronacrisis. Dit heeft effect op de positie, de aantrekkelijkheid en werkgelegenheid. De binnenstad is met ruim 17.000 werknemers tevens de grootste werklocatie van Arnhem. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de transformatie van de binnenstad van place to buy naar place to meet. Van de een op andere dag sloot de horeca, waarmee een belangrijk bezoeks-motief verdween waar ook andere sectoren veel last hadden. De branches toonden creativiteit om toch haar klanten te bedienen, maar nagenoeg iedereen heeft te maken met teruglopende omzetten. Geconcludeerd wordt dat de steunmaatregelen op landelijk en lokaal niveau helpen, maar niet afdoende zullen zijn. Verwacht wordt dat in een worst case scenario 30% van de bedrijvigheid (horeca, detailhandel) haar bedrijfsvoering zal staken.

Door de crisis ligt verschraving van de binnenstad op de loer. Denk aan leegstand, verdwijnen van winkels, faillissementen van horecagelegenheden, dalend aanbod van evenementen, verminderd organiserend vermogen, toenemende kans op ondermijning, aantasting van de leefbaarheid. Acties voor herstel op de korte en langere termijn zijn van belang. Denk aan een intensivering van het binnenstadsmanagement, verdere visievorming voor nadere bijsturing samen met PBA en herstructurering om leegstand in te vullen en nieuwe functies toe te voegen. Een sterkere samenwerking met de omliggende schil (Modekwartier, de culturele instellingen, het Spijkerskwartier en Meinerswijk) wordt nog belangrijker. Hier onderscheid de binnenstad zich mee en hier hangt een deel van de aantrekkelijkheid aan vast.

Arnhem positioneren voor bewoners en bezoekers

Door de coronacrisis hebben de oorspronkelijke plannen van stadsmarketing voor 2020 een andere invulling gekregen. Ondanks dat initiële campagnes dit jaar niet doorgaan, is er door de Stichting Made in Arnhem stevig ingezet op activiteiten om de Arnhemmer en de bezoekers op een positieve manier een hart onder de riem te steken. Dit vindt plaats in samenwerking met partners in de stad.

Stimuleren van herhaalbezoek, langer verblijf en meer besteding

De vrijetijdsector wordt hard geraakt door de tijdelijke sluiting van horeca en verblijfsrecreatie maar ook door afgelasting van festivals en evenementen (denk aan Sonsbeek2020, FDFA, Koningsdag, Innovate). Er is een groot verlies aan inkomsten. Veel bedrijven mogen weer (deels) open, maar onder strenge voorwaarden en in aangepaste vorm. Voor veel bedrijven betekent dit dat ze minder omzet kunnen genereren en het verlies van inkomsten nauwelijks goed kunnen maken. Samen met het Rijk en de Provincie Gelderland ondersteunen we de ondernemers waar dit kan.

Met de openstelling van de bedrijven en de komst van de zomervakantie wordt het drukker in de stad. We zien dat campings en vakantieparken in de regio vol zitten. Bezoekers weten Arnhem weer te vinden en Arnhemmers zoeken vertier in de stad en haar groene kernen. Dit lag in de lijn der verwachting. Om die reden hebben wij samen met partners Stichting Citymarketing Arnhem, Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN) en ondernemers in de stad het programma 'Zomer in Arnhem' opgezet. Middels dit programma bieden we bezoekers en bewoners van Arnhem een aantrekkelijk, interessant en gevarieerd aanbod. Het programma is zo opgesteld dat we oog hebben voor de verschillende doelgroepen, gastvrijheid in combinatie met veiligheid centraal staat én we spreiding over de stad stimuleren. De bezoekersmonitor van TVAN speelt hier een belangrijke rol in.

Ook op andere fronten wordt ingezet op ondersteuning van de sector: We zijn actief in gesprek met stakeholders om te kijken waar de behoefte van de ondernemers ligt. We halen investeringen en ambities naar voren om de sector te ondersteunen. Zo wordt op dit moment hard gewerkt aan de ontwikkeling van twee Veluwe belevingsgebieden waar Arnhem onderdeel van uitmaakt en worden de eerste stappen gezet in het ontwerpen van een wandelknooppuntennetwerk. Ook wordt hard gewerkt aan een regionale toeristische uitvoeringsagenda. Daarnaast loopt door de crisis Gelderland Herdenkt Airborne en Veluwe Remembers een jaar langer door en worden later dit jaar, met kleine vertraging, de toekomstbepaling van Bridge to Liberation alsmede de Visie toekomst herdenken afgerond. Deze activiteiten maken Arnhem niet alleen aantrekkelijker voor haar bezoekers maar verbeteren ook de leefkwaliteit van onze bewoners.

Samengevat heeft de sector een klap gehad; er zijn minder bestedingen en bezoeker geweest. We werken daarom intensief met ondernemers en andere stakeholders als het Rijk en de Provincie Gelderland samen om de sector de ondersteuning te bieden die ze nodig heeft.

Hoogwaardig voorzieningenniveau

De corona-maatregelen zijn ingevoerd rond de start van het evenementenseizoen en daarmee zijn in eerste instantie alle evenementen geannuleerd tot 1 september. Nu de maatregelen versoepeld zijn, zullen sommige evenementen alsnog georganiseerd worden, maar in een veel kleinere en deels digitale vorm. De economische en maatschappelijke spin-off zal daardoor veel lager zijn dit jaar.

Toch zit de branche niet stil. Er ontstaan weer kleine evenementen waar wel afstand kan worden gehouden, zoals Strand Zuid, Popup Park en Hoogte80. In oktober staat er een nieuw potentieel beeldbepalend evenement op de kalender genaamd De Grote Schijn, een magische avondwandeling in park Zypendaal.

Creatieve Industrie

De coronacrisis maakt zichtbaar dat de creatieve sector een kwetsbare groep is, die niet met enorme reserves de coronacrisis in is gegaan. Door corona komen er veel minder bezoekers fysiek in winkels en workshops zijn allemaal gecancelled. Dit zorgt voor minder inkomsten bij ondernemers. Tegelijk zien we dat deze crisis leidt tot creatief denken en samenwerkingen tussen ondernemers en tussen ondernemersorganisaties die anders misschien niet tot stand waren gekomen. De aantrekkingskracht van de "schil" van Modekwartier, Spijkerkwartier, Coehoorn Centraal rondom ons aantrekkelijke centrum wordt daarmee groter. We ondersteunen de ondernemers, verbinden personen en netwerken en denken met hen mee. Het onconventionele denkvermogen van de creatieve sector is goed inzetbaar in tijden van crisis, waardoor in moeilijke situaties verbindingen worden gemaakt.

Door de coronacrisis kunnen evenementen in 2020 geen doorgang vinden. De creatieve industrie is actief bezig met nieuwe digitale (evenementen)aanvragen en daarin zoeken naar verbindingen met andere partijen om samen te werken. Hierin wordt van de gemeente gevraagd snel te schakelen, te verbinden en creatief mee te denken.

Optimaler Human Capital aanwezig voor werkgevers

Regionale Human Capital Aanpak op kansrijke sectoren

De samenwerking om te komen tot een regionale Human Capital Aanpak is één van de drie speerpunten van het PFO Economie van de regio Arnhem - Nijmegen. Er is een opdracht uitgezet om House of Skills op te zetten in de regio en er wordt een voorstel gemaakt voor de 2e tranche MKB-deal in september. Met de provincie en the Economic Board vindt, mede vanuit de urgentie van de coronacrisis, afstemming plaats over de Human Capital opgave en investeringen daarop.

Aantrekken en binden van studenten

De samenwerkingsovereenkomst Arnhem Studiestad, tussen kennisinstellingen en gemeente Arnhem, bedoeld om studenten aan te trekken en te binden, is eind 2019 mondeling met twee jaar verlengd. Arnhem Studiestad blijft Arnhem naar buiten toe positioneren als unieke studentenstad en blijft een belangrijke signaalfunctie vervullen voor studentgerelateerde zaken in de stad.

Het bieden van faciliteiten en een gebundelde kennisinfrastructuur voor het adequaat opleiden van studenten en professionals in de energiesector

Er is een onderzoek gestart of het mogelijk is om een businesscase op te zetten voor een regionale (bedrijfs)opleiding IT & energie. Daarnaast is, een aantal maanden vertraagd, door SEECE gestart met de learning community wijkgerichte energietransitie. Ook wordt er door middel van het opzetten van het Innovatielab Connectr verder gewerkt aan hybride leeromgevingen voor studenten en professionals in de energiesector. Er wordt ook gewerkt aan de visie Kenniscampus HAN / HVHL waar een verkenning naar sterke onderwijsketen energie deel van uit maakt.

Arnhem beter op de kaart als energiestad

Het creëren van inspirerende en innovatieve energiegerelateerde kennis- en werklocaties

In 2020 zijn de gesprekken met Arnheems Buiten om te komen tot een visie voor het gebied weer opgepakt. Ook wordt er gewerkt aan de visie kenniscampus HAN / Van Hall Larenstein. Het eerste deel is wat een onderwijs en onderzoekvisie betreft afgerond. Dit gaat in het tweede deel van de visie vertaald worden in een ruimtelijke en bereikbaarheidsvisie. Ook IPKW is bezig met het opstellen van een visie voor haar werklocatie. In alle visies is aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit en bereikbaarheid. Op het IPKW wordt ook gewerkt aan de realisatie van het Innovatielab, wat een inspirerende werk- en leeromgeving moet gaan opleveren voor werkgevers, werknemers en studenten. In juni is de naam van het Innovatielab bekend gemaakt: Connectr.

Innovatie stimuleren

De gemeente cofinanciert verschillende meerjarige projecten. Dit jaar zijn bijvoorbeeld de haalbaarheidsstudie Eusebius Waterstof en Power2Power positief afgerond. De laatste heeft een vervolgsubsidie bij de provincie aangevraagd. Een project dat dit jaar gestart is Enowatts (ENergieOpslag in WATerstof: Toepassingen en Scenario's). De HAN onderzoekt in een tweejarig project in samenwerking met bedrijven de opslag van windenergie met behulp van waterstof.

Bouwen aan een groeiend energie ecosysteem

Er zijn in samenwerking met The Economic Board twee rondetafelgesprekken georganiseerd met het bedrijfsleven waaruit minimaal één gezamenlijk project is gekomen tussen bedrijven. Daarnaast is bekend geworden dat een Arnhemse bedrijf in zonnepanelen investeert in Indonesië waarbij ook een grotere fabriek in Arnhem komt. Bij de ontvangst van de Indonesische delegatie heeft de gemeente geparticipeerd en daarmee gefaciliteerd in een groei van het ecosysteem.

Betere (inter)nationale positionering van Arnhem als energiestad

In januari was Arnhem gastheer van het Combined Energy congres tussen Nederland en Noord Rhein Westfalen waar ook minister Wiebes aanwezig was. De opvolging met een workshop voor tweede kamerleden over waterstof is door de coronacrisis niet doorgegaan. In de zomer is de nieuwe website van Citymarketing live gegaan waarop een prominente plek voor Arnhem als Energiestad is ingeruimd. Het Energie evenement 'Future of us' is door corona dit jaar in september in digitale vorm gehouden in plaats van in fysieke vorm in mei.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-5.676	-5.836	-5.836	64	0
Baten	983	1.794	1.759	-35	0
Saldo lasten en baten	-4.693	-4.042	-4.077	29	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	115	173	173	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	115	173	173	0	0
Prognose resultaat	-4.578	-3.869	-3.904	29	0

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	64	V			
Evenementen	64	V	Onderbesteding evenementen	I	AR
Baten	-35	N			
Evenementen	-35	N	Terugloop markt- en kermisgelden (voorjaarskermis) (impactanalyse)	I	AR
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	0				

Onderbesteding evenementen

De amendementen 20A64, 20A65 en 20A69 zijn naar toezegging van het college om tot een structurele oplossing voor de onderhoud van kunst in de openbare ruimte, het verstrekken van kunst opdrachten en het aankopen van kunst te komen, ingetrokken. In de Turap is dit verwerkt door de onderbesteding evenementen (64k in 2020) incidenteel in te zetten voor cultuur. In de begroting is dit verwerkt en wordt er €100.000 structureel toegevoegd aan Beeldende en Monumentale kunst. In 2021 wordt dit eenmalig vanuit de algemene middelen gedekt en vanaf 2022 structureel vanuit de cultuurbegroting.

Terugloop markt- en kermisgelden (voorjaarskermis) (impactanalyse)

Vooralsnog kunnen de markten in Arnhem met de beperkende maatregelen doorgaan. Pas wanneer markten gesloten worden ontstaat er een risico. De voorjaarskermis is echter wel geannuleerd waardoor de kermisgelden nu niet in het evenementenfonds vloeien.

S04 Onderwijs

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Een goede startpositie op school	
---	---

Zie de toelichting bij de inspanning 'doorontwikkeling passende kinderopvang, ontwikkelrecht en onderwijsachterstandenbeleid (OAB)'.

Kansen voor de toekomst	
--------------------------------	---

We financieren vanuit de aanpak voortijdig schoolverlaten diverse projecten die betrekking hebben op aansluiting arbeidsmarkt en verzuimaanpak. Daarnaast wordt ingezet op integrale afstemming van alle inzet voor jongeren vanuit de verschillende betrokken beleidsterreinen.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
------------------------------	--------

Een goede startpositie op school	
---	---

Doorontwikkeling passende kinderopvang, ontwikkelrecht en onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	
---	---

De nieuwe indeling naar 25 OAB- scholen en herverdeling van OAB-budgetten is per 1 januari 2020 ingegaan. Passende Kinderopvang staat op de 50 voorschoolse locaties en er worden steeds meer kinderen opgevangen, die voorheen naar specialistische kinderopvang gingen. Een mooi voorbeeld van inclusie. Door het sluiten van de kinderopvang en de scholen afgelopen maanden, is alles anders geweest. Kwetsbare kinderen hebben gebruik kunnen maken van noodopvang op school en de kinderopvang. Met de Arnhemse Aanpak wordt in de zomervakantie en komend schooljaar extra ondersteuning gegeven aan de kinderen die dat extra nodig hebben.

Aansluiting passend onderwijs en jeugdhulp	
---	---

Voor het regulier basisonderwijs is een werkwijze afgesproken voor de inzet van jeugdhulp binnen onderwijs (wijkcoaches en samenwerkingsverband).

Voor Lichtenbeek wordt deze werkwijze ook toegepast. Tevens zijn er afspraken gemaakt over samenwerking tussen wijkcoaches en school (er is 1 aanspreekpunt bij de Sociale wijkteams voor de school en er wordt gewerkt met zo min mogelijk verschillende aanbieders). Uitgangspunt van de samenwerking is dat in een zo vroeg mogelijk stadium heldere afspraken worden gemaakt over ieders inzet.

Voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs worden in het najaar afspraken gemaakt.

De onafhankelijke poortwachter voor dyslexie is niet nodig gebleken. De huidige afspraken en inzet voor jeugdhulp bij enkelvoudige dyslexie blijken voldoende.

Goede toekomstbestendige (onderwijs)huisvesting	
--	---

In het vervolg op het Integraal HuisvestingsPlan voor het basisonderwijs is dit jaar het jaarprogramma onderwijs 2020 door uw raad vastgesteld. Hierin staat vermeld in welke projecten in uitvoering zijn en welke projecten in uitvoering worden genomen.

Kansen voor de toekomst	
--------------------------------	---

Ontwikkelen van integrale aanpak kwetsbare jongeren tot 27 jaar	
--	---

Er wordt gewerkt aan een integrale aanpak voor jongeren tot 27 jaar; vanuit onderwijs, welzijn, maatschappelijke opvang, jeugdhulp en schulden om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren de school verlaten met een startkwalificatie, aan het werk gaan, tijdig passende zorg en ondersteuning krijgen en een dak boven hun hoofd hebben. Dit project loopt, maar heeft door de coronacrisis enige vertraging opgelopen.

Stimuleren onderwijsvernieuwing (onder andere voor jongeren waarvoor systeem niet passend is)	
--	---

De aanpak VSV is erop gericht om jongeren met startkwalificatie de school te laten verlaten. We subsidiëren een aantal projecten die zich richten op jongeren die (al dan niet tijdelijk) buiten het reguliere systeem vallen.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-17.958	-18.342	-18.713	-371	0
Baten	3.045	2.395	2.395	0	0
Saldo lasten en baten	-14.913	-15.947	-16.318	-371	0
Toevoegingen aan reserves	-7.753	-7.773	-7.773	0	0
Onttrekkingen aan reserves	6.299	6.611	6.611	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-1.454	-1.162	-1.162	0	0
Prognose resultaat	-16.367	-17.109	-17.480	-371	0

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-371	N			
Onderwijs	-65	N	Onzekere dekking kinderopvang vitale beroepen (impactanalyse)	I	AR
Onderwijs	-50	N	Eigen bijdrage peuteraanbod, SMI en Voorschoolse Educatie (VE) (impactanalyse)	I	AR
Onderwijs	-120	N	Laptops voor leerlingen uit gezinnen met een minimuminkomen (impactanalyse)	I	AR
Onderwijs	-136	N	Mutatie gemeentefonds sep/dec DU aanpak laaggeletterdheid	I	AR
Baten	0				
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	0				

Onzekere dekking kinderopvang vitale beroepen (impactanalyse)

Op verzoek van het Rijk is 24-uurs kinderopvang voor ouders met vitale beroepen geregeld. SKAR heeft dit in Arnhem uitgevoerd. Het kabinet heeft toegezegd de kosten te compenseren en heeft inmiddels besloten een bedrag van € 23 miljoen beschikbaar te stellen aan gemeenten. Over de wijze waarop de middelen beschikbaar worden gesteld vindt momenteel nader overleg met de gemeenten plaats.

Eigen bijdrage peuteraanbod, SMI en Voorschoolse Educatie (VE) (impactanalyse)

Vergoeden eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen: peuteraanbod, SMI en Voorschoolse Educatie (VE). Via de septembercirculaire wordt de gemeente voor deze lasten gecompenseerd. Deze compensatie is verantwoord en nader toegelicht in programma S00.

Laptops voor leerlingen uit gezinnen met minimuminkomen (impactanalyse)

De gemeente heeft voor €120.000 laptops aangeschaft voor leerlingen uit gezinnen die moeten rondkomen van een minimuminkomen die zelf geen of te weinig laptops bezitten om goed thuisonderwijs te volgen. Op deze manier zorgen we ervoor dat alle Arnhemse jongeren goed thuisonderwijs kunnen volgen en de leer- en ontwikkelachterstanden zo beperkt mogelijk blijven.

Mutatie gemeentefonds sep/dec DU aanpak laaggeletterdheid

Betreffen lasten waarvoor een decentralisatie-uitkering wordt ontvangen. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

S05 Cultuur Algemeen Programma

De cultuursector is hard getroffen door de coronacrisis. Vanaf half maart hebben alle instellingen en organisaties hun deuren moeten sluiten en zijn nagenoeg alle activiteiten voor inwoners en bezoekers tijdelijk stilgelegd. Vanaf medio mei zijn de deuren binnen de restricties van de rijksoverheid weer gefaseerd open gegaan en worden activiteiten voor zover mogelijk weer gestart; de bibliotheek (Rozet) als eerste. Bezoek instellingen en deelname aan cultuur(educatie) komt langzaam aan weer op gang. De restricties zullen voor langere tijd gelden. Dit heeft een behoorlijke impact op de cultuurdoelen en de (financiële) wendbaarheid en weerbaarheid van de kunst- en cultuursector. De afgelopen maanden stond de sector voornamelijk in een overlevingsstand. Daar waren de (coulance)maatregelen van Rijk, provincie en gemeente ook in hoofdzaak op gericht.

Zo krijgen onze huidige BIS-instellingen ter ondersteuning een extra subsidie van het Rijk en hebben Musis en Stadstheater Arnhem, Luxor Live en Focus Arnhem met ondersteuning van provincie en gemeente een landelijke bijdrage ontvangen. Nu zitten we in een fase van overbrugging naar een herstel/wederopbouw met een doorloop naar 2021 en mogelijk verder. Naar verwachting kunnen we voor de langere termijn niet onze hele culturele infrastructuur overeind houden en moeten er keuzes worden gemaakt. Dit gaan we op zowel op het niveau van de stad als regionaal in 025-verband (mede in het kader van de wederopbouwfase van de provincie) bezien.

Voortgang doelen

Prestatiedoelen Status

Verbreiding van cultuurbereik en participatie ●

Zie de algemene notie over de gevolgen van de coronacrisis voor de kunst- en cultuursector hierboven. In de afgelopen periode is de toegankelijkheid en bereikbaarheid van cultuur en ook cultuurdeelname tijdelijk tot stilstand gekomen. Wel zijn er allerlei creatieve vormen bedacht om (digitaal en op andere manieren) kunst en cultuur te beleven. Binnen de restricties van het RIVM is er weer voorzichtig opgestart.

Versterking van de culturele infrastructuur ●

Zie de algemene notie over de gevolgen van de coronacrisis voor de kunst- en cultuursector hierboven. Het college heeft in maart ingestemd met de actualisatie van de cultuurnota STROOM: STROOMversnelling. In 2020 en 2021 zullen negen actiepunten worden uitgevoerd. Deze spitsen zich toe op: versterking van het makersklimaat (meer budget, voldoende speelplekken, ateliers en repetitie- en oefenruimten, een gezonde arbeidsmarkt); kunst in de openbare ruimte; de verbinding van cultuur en welzijn; cultuur in de wijken; de culturele samenwerking tussen Arnhem en Nijmegen (025) en de codes Fair Practise, Diversiteit & Inclusie en Governance. Door de coronacrisis en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen zal de uitvoering vertraging oplopen.

Profilering en vitalisering van het culturele klimaat ●

Zie de algemene notie over de gevolgen van de coronacrisis voor de kunst- en cultuursector hierboven. In 025-verband is op verzoek van de minister van OCW in het voorjaar gereflecteerd op de aanvragen van instellingen uit Arnhem en Nijmegen voor de landelijke culturele basisinfrastructuur 2021 - 2024. De Raad voor Cultuur heeft begin juni haar advies uitgebracht; op Prinsjesdag volgt besluitvorming. Onze huidige basisinfrastructuur wordt wederom ondersteund (Oostpool, Introdans, Phion en DNO), met mode en pop (State of Fashion, Popronde, De Staat en ook DNO) is ingezet op vernieuwing & verbreding en aangesloten bij cultuurprofiel 025 en er is een positief advies voor de gezamenlijke aanvraag van de beide musea (Museum Arnhem en Het Valkhof). Sonsbeek zat in een categorie met veel concurrentie en dient nu een aanvraag in bij het Mondriaanfonds. Zwaar was de teleurstelling toen in augustus de adviezen van het Fonds Podiumkunsten bekend zijn geworden. Alleen Hoogte80 Festival ontvangt (voor het eerst) een meerjarige landelijke subsidie. Van de 11 aanvragen van Oost-Nederlandse gezelschappen zijn er geen gehonoreerd. Ondanks positieve adviezen voor BOT, TgEcho, Kompagnie Kistenmaker en De Ereprijs. Dat betekent een enorme klap voor ons culturele middensegment, wezenlijk voor het functioneren voor de culturele keten educatie, productie en presentatie. Vanuit Oost-Nederland, en ook andere landsdelen, wordt actieve lobby naar minister en Tweede Kamer gevoerd om meer geld uit te trekken.

Beschermen, herbestemmen en zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed ●

In het algemeen worden de doelen gehaald, al blijkt uit de praktijk dat de meeste tijd in plantoetsing en vergunningverlening gaat zitten waardoor overig werk niet altijd die aandacht kan krijgen die daarvoor nodig is.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen

Status

Verbreding van cultuurbereik en participatie

Cultuur is van en voor iedereen

Door de coronacrisis is de uitvoering van het Convenant Cultuureducatie Primair Onderwijs en het programma Cultuureducatie met Kwaliteit voor een periode stil komen te liggen. Sluiting van culturele - en onderwijsinstellingen is hier de oorzaak van. Inmiddels zijn scholen weer (deels) geopend en kunnen culturele instellingen, zoals Rozet, in beperkte mate bezoekers ontvangen. De beperkende maatregelen zullen ook voor de rest van 2020 negatief effect hebben op de resultaten van bovengenoemde programma's. De opgelopen achterstand zal niet weggewerkt kunnen worden, deels door de restricties vanwege corona en deels omdat binnen de onderwijsinstellingen geen ruimte is geannuleerde activiteiten in te halen. Culturele instellingen onderzoeken op dit moment hoe zij onder de beperkende maatregelen zo goed mogelijk invulling kunnen geven aan de programma's.

Het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit zal voor de periode 2021-2024 voortgezet worden. De gemeente Arnhem zal in het programma blijven participeren. De financiële dekking van het aandeel van de gemeente is structureel begroot binnen de cultuurbegroting (in de subsidie voor Rozet).

Versterking van de culturele infrastructuur

Stimulering van het makersklimaat en van nieuwe verbindingen, ook met andere domeinen

Schakel025 werkt nauw samen met de Nijmeegse evenknie CultuurAcademy. Zij maken een gezamenlijk jaarprogramma om professionals binnen de kunst- en cultuursector in Arnhem en Nijmegen te ondersteunen. Sinds 2020 kunnen individuele makers ook terecht bij de kleine culturele subsidieregeling deelregeling 2 van de subsidieregeling Producties, Evenementen en festivals. Met de herijking van de welzijnsopdracht en de actualisatie van het cultuurbeleid vindt er meer afstemming plaats tussen cultuur en welzijn. Dat moet leiden tot meer verbindingen voor cultuur met andere domeinen.

Zorg voor voldoende ateliers, oefenruimtes en presentatiemogelijkheden in de stad

Er wordt, mede naar aanleiding van een motie van de raad, een plan van aanpak opgesteld voor de huisvesting van de culturele en creatieve sector dat er voor moet zorgen dat het tekort aan ruimte afneemt. Daarbij wordt intern gekeken wanneer gemeentelijk vastgoed vrijkomt of het geschikt is voor de mogelijke huisvesting van creatieven.

Profilering en vitalisering van het culturele klimaat

Toekomstbestendige huisvesting van Museum Arnhem, onze rijksgezelschappen Oostpool en Introdans en het Stadstheater

De vernieuwbouw van Museum Arnhem ligt op koers.

Met betrekking tot de huisvesting van Stadstheater, Oostpool en Introdans is een voorstel aan de raad voorgelegd met twee varianten: een samenwoonvariant, waar Toneelgroep Oostpool en Introdans worden gehuisvest in het Stadstheater, en een stand-alone variant, waarbij de instellingen op hun huidige plek gehuisvest blijven. Als de gemeenteraad zich heeft uitgesproken, komt het college nog dit najaar met een definitief voorstel, voorzien van de nodige financiën.

Versterking van de (samenwerking in de) cultuurregio 025 Arnhem Nijmegen

De drie colleges (Arnhem, Nijmegen en Gelderland) en de cultuurnetwerken in beide steden hebben begin dit jaar ingestemd met verdere samenwerking en versterking van de cultuurregio 025. Sinds 1 mei is een 025-makelaar actief voor een periode van 2 jaar; bestuurlijk zijn 5 hoofdlijnen voor komende periode vastgesteld. In het regionaal versterkingsproces heeft de cultuurregio 025 een stevige positie gekregen binnen de opgave 'Ontspannen Regio'. Dit wordt de komende periode nader uitgewerkt. Vanzelfsprekend liggen er ook relaties met de andere opgaven. Zorg is er over de gevolgen van de coronacrisis voor de culturele sector.

Beschermen, herbestemmen en zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed

Bescherming en herbestemming van cultuurhistorisch erfgoed.

Met betrekking tot het tijdvak van de Tweede Wereldoorlog: deze tijdlaag is in beeld en wordt meegenomen in een update van de archeologische verwachtingskaart.

Zichtbaar en beleefbaar maken van erfgoed

Met betrekking tot de tentoonstelling van Arnhems archeologisch vondstmateriaal: deze tentoonstelling is inmiddels afgelopen. In september van dit jaar vindt de beoordeling van de Nederlandse Limes door UNESCO plaats en zal duidelijk worden of de Limes met het Arnhemse castellum werelderfgoed wordt.

Ontsluiting van kennis over erfgoed

Met betrekking tot het Duivelshuis en Schuytgraafonderzoek: dit boek/rapport is inmiddels gereed. Het vullen van de monumentendatabase PLANON neemt meer tijd in beslag, maar ligt nog wel op koers met het oog op de introductie van de Omgevingswet.

Regisseren en uitvoeren van archeologisch onderzoek en archeologisch depotbeheer

Met betrekking tot de Nieuwstraat-Oostzijde: de archeologische begeleiding is uitgevoerd en er vindt regie plaats op archeologisch onderzoek uitgevoerd door een marktpartij.

Regioadviesing archeologie

Loopt volgens planning.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-31.395	-31.893	-32.457	-564	0
Baten	6.042	6.064	6.064	0	0
Saldo lasten en baten	-25.353	-25.829	-26.393	-564	0
Toevoegingen aan reserves	-1.191	-1.165	-1.165	0	0
Onttrekkingen aan reserves	770	1.523	1.523	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-421	358	358	0	0
Prognose resultaat	-25.774	-25.471	-26.035	-564	0

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-564	N			
Cultuur en erfgoed	-500	N	Rozet en andere culturele instellingen (gewijzigde impactanalyse)	I	AR
Cultuur en erfgoed	-64	N	Extra inzet cultuur	I	AR
Baten	0				
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	0				

Rozet en andere culturele instellingen (gewijzigde impactanalyse)

Alhoewel de meeste culturele (basis)voorzieningen nu nog niet direct liquiditeitsproblemen hebben, worden er wel knelpunten verwacht bij instellingen die forse eigen (publieks)inkomsten hebben. Sommige instellingen kunnen geen gebruik maken van de coulancemaatregelen van het Rijk omdat zij (net) niet aan de vereisten voldoen. Bij cultureel seizoenswerk, zoals festivals, wordt normaal gesproken het grootste deel van de jaaromzet in deze periode verdiend. Op de middellange termijn worden daarom bij tal van instellingen problemen voorzien door gebrek aan bezoekersinkomsten en omzetverlies. Instellingen treffen diverse maatregelen om kosten te dempen en maken waar mogelijk gebruik van de rijksregelingen zoals NOW, TOZO en TOGS. Er bereiken ons echter steeds meer geluiden dat deze regelingen onvoldoende matchen en dat voor de culturele sector maatwerk nodig is. Een aantal culturele instellingen in Arnhem kan geen gebruik maken van de € 300 miljoen noodhulp van het rijk, maar heeft wel al aangegeven dat er financiële problemen dreigen. Rozet (de grootste instelling) heeft aangegeven af te stevenen op een exploitatietekort van € 750.000 aan het einde van het jaar. Huuruitstel (4 maanden) heeft Rozet al gekregen. Er is overwogen Rozet een lening te verstrekken, maar dat lijkt daarmee geen oplossing voor de problemen van Rozet te bieden. Ook Posttheater heeft aangegeven problemen te hebben. Andere instellingen waarbij dit speelt zijn bijvoorbeeld Jacobiberg, SLAK, Huis van Puck en Theater 't Hof.

De provincie is bezig met een herstelplan voor de culturele sector en mogelijk dat ook het Rijk nog met aanvullende hulp komt. De verwachting is dat cofinanciering van de gemeente een vereiste zal zijn en daar hebben we nu een eerste inschatting voor gemaakt.

Inschatting is dat er tussen de € 500.000 en € 1.000.000 nodig zal zijn als cofinanciering voor bovengenoemde instellingen. € 500.000 wordt gezien als het minimum, daarom is dit bedrag als harde afwijking opgenomen. Het overige bedrag is als risico opgenomen in het risico-profiel. Volgens onze subsidiebepalingen is de gemeente niet verplicht om negatieve exploitatieresultaten van deze culturele instellingen te dekken. Het is een (politieke) keuze om organisaties die in problemen komen wel of niet te blijven steunen. Wegvallen van bepaalde organisaties zou behalve een maatschappelijk effect natuurlijk ook een negatief effect hebben op de bezetting/exploitatie van gemeentelijke gebouwen en op terugbetaling van de uitstaande leningen van deze instellingen.

Extra inzet cultuur

De amendementen 20A64, 20A65 en 20A69 zijn naar toezegging van het college om tot een structurele oplossing voor de onderhoud van kunst in de openbare ruimte, het verstrekken van kunst opdrachten en het aankopen van kunst te komen, ingetrokken. In de Turap is dit verwerkt door de onderbesteding evenementen (64k in 2020) incidenteel in te zetten voor cultuur. In de begroting is dit verwerkt en wordt er €100.000 structureel toegevoegd aan Beeldende en Monumentale kunst. In 2021 wordt dit eenmalig vanuit de algemene middelen gedekt en vanaf 2022 structureel vanuit de cultuurbegroting.

S06 Participatie en armoedebestrijding

Hieronder is de voortgang van de doelen en inspanningen die in de begroting 2020 zijn genoemd weergegeven. Gelijktijdig met deze Turap is de bestuursrapportage Werk opgesteld. In deze bestuursrapportage is meer detailinformatie te vinden over de voortgang van het programma Doorbraak naar Werk.

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Investeren in voorkomen	
--------------------------------	---

Voorkomen dat Arnhemmers afhankelijk worden van inkomensondersteuning. Werk is beste middel daartoe. Daarom versterken bemiddelingsinzet aan de poort en intensiveren ontwikkeling en inzet preventieve aanpakken voor specifieke doelgroepen. De resultaten van Arnhem op het beperken van de instroom zijn relatief (in vergelijking ook met andere steden) succesvol.

Dichtbij de Arnhemmer en integraal	
---	---

Arnhemmers die al langer aan de kant staan en afhankelijk zijn van inkomensondersteuning activeren op weg naar werk. Daarom actief op hen af en (op maat) helpen vanuit hun (integrale) leefsituatie bij het zetten van stappen naar werk. Het werken met regisseurs, in samenwerking met de sociale wijkteams en volgens een gebiedsgerichte aanpak zijn hierbij belangrijke stappen. De reorganisatie bij Werk en Inkomen heeft nu - enkele maanden later dan gepland vorm gekregen - en daarnaast maakte de coronamaatregelen dat fysieke afspraken in afgelopen tijd minder mogelijk waren.

Perspectief bieden	
---------------------------	---

Arnhemmers die een beroep doen op ondersteuning P-wet bieden wij zo spoedig mogelijk perspectief op (betaald) werk. Het samenspel tussen Centrum Activerend Werk, Scalabor, Werkgeversservicepunt en Leerwerkloket komt steeds beter op gang waardoor zo gericht mogelijk gewerkt kan worden aan perspectief. Afgelopen maanden zijn door de coronamaatregelen op diverse plekken tijdelijk minder mogelijkheden geweest om een opleiding of (leerwerk)traject te volgen, dat komt nu weer op gang.

Inclusief werk	
-----------------------	---

Werkgevers motiveren hun werk inclusiever te organiseren en inclusief werkgeverschap in stad en regio stimuleren. Stimuleren van sociaal ondernemerschap, inzet op lokaal, sociaal en duurzaam aanbesteden van gemeentelijke opdrachten, ketenpartners vragen gezamenlijk (verder) te bouwen aan brede werkgeversdienstverlening en intensievere inzet van P-wet instrumenten (loonkostensubsidie en jobcoaching). Werkgevers komen in deze tijd van crisis meer onder druk te staan, dit maakt dat gesprekken hierop anders lopen en gedacht moet worden over andere vormen van faciliteren van werkgevers.

Samen sterk	
--------------------	---

Naast de strategische uitvoeringsagenda (met uitvoeringsprogramma) die de regio heeft, is recent op initiatief van Arnhem samengewerkt met de zes arbeidsmarktregio's in de provincie Gelderland om te komen tot een gezamenlijke aanvraag bij de provincie Gelderland om de gevolgen van de coronacrisis op de arbeidsmarkt op te vangen. Dit heeft geleid tot een ondersteuningsbijdrage van € 4 miljoen voor de regio's tezamen.

Slim monitoren en sturen	
---------------------------------	---

Het project 'Ontwikkeling monitor Doorbraak Naar Werk' levert binnenkort de 3e bestuursrapportage op, met daarin resultaten en inspanningen op het gebied van werk, schulddienstverlening en straks ook armoedebestrijding. De bestuursrapportage verschijnt parallel aan die van Zorg Dichterbij. De ontwikkeling van de monitor is een iteratief proces: elke versie brengt ons dichterbij de uiteindelijke (brede sociaal domein) monitor die ons in staat stelt om meer te sturen op (maatschappelijke) impact in plaats van te sturen op input. De basis KPI's staan en worden momenteel met name binnen de context van de ontwikkeling van de uitvoeringsorganisaties, Werk en Inkomen en Sociale wijkteams, doorontwikkeld. Ook is het proces van digitalisering en automatisering rondom rapporteren in gang gezet.

Meer ontwikkelkansen voor Arnhemse kinderen die opgroeien in armoede	
---	---

Het aantal kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar dat opgroeit in armoede is nog steeds onveranderd hoog (circa 5.000 kinderen). Onze inspanningen dragen er aan bij dat deze kinderen ondanks de financiële situatie van hun ouders toch zinvolle activiteiten kunnen ondernemen in hun vrije tijd, mee kunnen doen op school en schulden zoveel mogelijk worden voorkomen.

Een toereikende inkomenssituatie en mogelijkheden tot meedoen voor inwoners in armoede

Het risico op armoede neemt nog steeds toe in Arnhem: het aantal huishoudens met een laag inkomen is onverminderd hoog. Het aantal huishoudens met een langdurig laag inkomen neemt iets toe. De meeste huishoudens met een laag inkomen kunnen rondkomen, echter de gemeentelijke en landelijke voorzieningen zijn voor hen hard nodig.

Een realistisch perspectief voor inwoners in langdurige armoede

Het aantal huishoudens dat langdurig afhankelijk is van inkomensondersteuning van de gemeente neemt nog steeds toe. Het perspectief voor inwoners en kinderen in armoede is er nog onvoldoende. Inmiddels is een nieuwe aanpak voorgelegd waarvan we verwachten dat deze het perspectief meer gaat brengen.

Inkomen en uitgaven in balans: minder financiële problemen en problematische schulden bij inwoners

De komst van de gebiedsteams Werk en Inkomen naar de wijken vormt een belangrijke stap in de samenwerking met de Sociale wijkteams, de teams Leefomgeving en geeft kansen voor de armoede aanpak en schulddienstverlening. Door de implementatie van een nieuwe werkwijze rondom schulddienstverlening worden meer mensen met financiële problemen bereikt en sneller en beter geholpen. De coronacrisis heeft wel negatieve invloed op dit effect. Sinds juli zijn weer meer fysieke afspraken mogelijk. Het aantal aanvragen ligt (net als in veel andere gemeenten) lager dan vooraf ingeschat. Door middel van een gerichte communicatiecampagne benaderen we inwoners actief met ons hulpaanbod rondom schulden, armoede en werk.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen

Status

Investeren in voorkomen

Doorontwikkelen sluitende aanpak jongeren in kwetsbare posities

De systematiek van de leerlingnetwerken VSO / Pro hebben we dit jaar uitgebreid naar MBO 1-2. Om op die manier te zien of we ook daar eerder het gesprek over het arbeidsmarktperspectief kunnen voeren en kunnen voorkomen dat jongeren thuis komen te zitten. Gekeken wordt nu hoe dit naar de toekomst te borgen. De aanpak VSV is herijkt, zowel lokaal als regionaal. Sinds januari 2019 ontvangen we de lijst jongeren in beeld. Dit zijn jongeren (23-27 jaar) die geen startkwalificatie hebben, geen onderwijs volgen, geen inkomen hebben en geen uitkering ontvangen. We kijken of we op basis van de lijst een koppeling kunnen maken met andere beleidsvelden zoals bijvoorbeeld schulden en veiligheid. Grote zorg zit op dit moment bij de jongeren die geen stage hebben kunnen volgen in de periode van coronamaatregelen, jongeren die nu niet direct een baan kunnen vinden en jongeren die als gevolg van extra spanning alsnog uit gaan vallen.

Herijken aanpak statushouders en nieuwkomers

We bereiden ons voor op de nieuwe Wet inburgering en werken een uitvoeringsagenda uit. We zijn gestart met een pilot op duale trajecten, waarin we het leren van de taal en werk met elkaar combineren in één traject. Deze pilot richt zich op de inburgeraars die al begonnen zijn met inburgering en ondersteuning nodig hebben.

Samenwerken met UWV, SVB en Justitie

De samenwerking met het UWV opgestart rondom vroegsignalering van financiële problemen en goede doorverwijzing naar schulddienstverlening; armoederegelingen en mogelijkheden richting werk en het vangnet van de Participatiewet.

Dichtbij de Arnhemmer en integraal

Doorontwikkelen gebiedsagenda's

Samen met de teams Leefomgeving en Sociale wijkteams worden gebiedsagenda's gemaakt. De stevigheid van deze gebiedsagenda's kan nog aan kracht winnen, door nog sterker de vraagstukken per gebied in beeld te krijgen en de inzet daarop af te stemmen. Samenwerkingsafspraken tussen Sociale wijkteams en Werk en Inkomen zijn gemaakt en (driehoeks)gesprekken gaan van start. Om zo maximaal mogelijk vanuit de nabijheid van Arnhemmers te kunnen werken. Het werken in de gebiedsteams en in samenwerking met de Sociale wijkteams is later van start gegaan dan wij hoopten, daarnaast bemoeilijkte de coronamaatregelen de feitelijke samenwerking en fysieke gesprekken in afgelopen periode. Inmiddels is het weer mogelijk ook fysieke afspraken met inwoners te maken.

Transformatie Cluster Werk & Inkomen

Werk en Inkomen heeft de fase van reorganisatie afgerond. Inmiddels wordt nu hard gewerkt aan transitie en opbouw in de organisatie. Na een volledige vernieuwing van het operationele en het tactische management, selectie van (voor een groot deel nieuwe) medewerkers op cruciale nieuwe functies, het herindelen van de teams, het beginnen met een hele nieuwe werkwijze en het starten van de intensieve opleiding van medewerkers is Werk en Inkomen toegerust voor de opgave waarvoor zij in komende jaren voor staat.

Werken loont

We passen onze dienstverlening aan zodat we op cruciale momenten (aanvraag uitkering, stap naar (deeltijd)werk en uitstroom uit de uitkering) het gesprek aangaan over de financiële situatie. We voeren een pilot uit met het nieuwe inwonerontzorgende systeem surplus, we richten het proces in voor de verkorte aanvraag en we richten nazorg in. We bekijken de uitkomsten van experimenten elders gericht op extra vrijlatingsmogelijkheden of sociale bijstand.

Perspectief bieden

Doorontwikkelen (Centrum voor) Activerend Werk

De nieuwe inkoop Sociaal Domein betekende voor veel aanbieders Activerend Werk een verbeterslag op kwaliteit. CAW heeft aanbieders hierbij actief ondersteund, waardoor ook veel kleinere aanbieders voldeden aan de inkoopcriteria. Om tot een betere verbinding en samenwerking in de participatieketen te komen organiseert CAW regelmatig een gezamenlijk overleg met alle partners in de keten om ontwikkelingen, hobbels en aandachtspunten met elkaar te bespreken en tot oplossingen en doorontwikkeling te komen. Er zijn inmiddels korte lijnen tussen partners in de keten waardoor er op casusniveau snel geschakeld kan worden. Ten tijde van de coronamaatregelen zijn de mogelijkheden tijdelijk minder geweest, wel is ingezet op behoud van contact met de inwoners die trajecten activerend werk volgen.

Doorontwikkelen Scalabor

Scalabor heeft inmiddels de beweging gemaakt van traditioneel SW-bedrijf naar volwaardig arbeidsontwikkelbedrijf. Hier kunnen alle Arnhemmers die vanuit W&I op weg gaan naar werk terecht voor het ontwikkelen van hun arbeidspotentieel. Scalabor heeft de afgelopen twee jaar een groot productaanbod van intakes, assessment en arbeidstraining ontwikkeld, waar op jaarbasis ongeveer 500 Arnhemmers gebruik van kunnen maken. Van daaruit worden zij door Scalabor begeleid naar passend werk bij reguliere werkgevers of in een vorm van begeleid werk bij Scalabor als (tijdelijke) werkgever. In deze rol vervult Scalabor een netwerkfunctie in een groot netwerk van sociaal ondernemers waar Arnhemmers (op termijn) naar kunnen doorstromen. Deze rol is redelijk nieuw en zal in de toekomst, samen met andere netwerkpartners en het bedrijfsleven, verder worden uitgebouwd. Scalabor is daarmee niet meer het eindpunt op de arbeidsmarkt voor mensen met een afstand tot werk, maar een tussenstation waar Arnhemmers de bagage meekrijgen om door te reizen naar een passende baan. Een deel van de trajecten bij Scalabor heeft in afgelopen tijd door de coronamaatregelen stil gelegen. Inmiddels komt dat weer op gang. Aandachtspunt blijft het behoud van voldoende werk en het invullen van de vrijkomende arbeidsplaatsen van sw-ers.

Doorontwikkelen Werkgeversservicepunt Midden Gelderland

Het werkgeversservicepunt staat. De balans tussen de vraag van werkgevers/de arbeidsmarkt en het aanbod van de Arnhemmers voor wie we werk willen vinden is daarin een belangrijk aandachtspunt. Naar verwachting zal in september de herijkte opdracht worden vastgesteld en zullen de samenwerking in de keten, de dienstverlening naar werkgevers in de regio en de daarbij behorende werkprocessen van het werkgeversservicepunt ook verder worden geoptimaliseerd. Het Werkgeversservicepunt heeft gedurende coronamaatregelen een belangrijke rol gespeeld in de informatie naar werkgevers en in de ontwikkeling van Midden Gelderland Werkt Door.

Doorontwikkelen Leerwerkloket Midden Gelderland

Het Leerwerkloket (LWL) adviseert op casusniveau inwoners van Arnhem op de route richting werk. Dit jaar was het target om 500 adviesgesprekken te voeren. Op het moment zit het LWL al ruim over de helft (278). Daarnaast zorgt het LWL voor voorlichting bij professionals in de regio over bijvoorbeeld activerend werk, WSP. Het LWL heeft de afgelopen tijd ook nieuwe diensten ontwikkelt, zoals bijvoorbeeld de oriëntatiecarroussel, de branchegerichte ontwikkelarrangementen, en meer. De coronamaatregelen hebben ook hier effect gehad en vertraging opgeleverd. Tegelijkertijd kwam ook vanuit coronamiddelen extra budget beschikbaar. Door corona verandert wel de doelgroep. Nu meer mensen die in een reguliere situatie geen gebruik hadden gemaakt van de dienstverlening van de gemeenten. Het leren werken en een leven lang leren worden steeds belangrijker begrippen.

Inclusief werk

Ondersteunen netwerk Inclusief Gelderland

Enkele bijeenkomsten zijn georganiseerd met wisselende partners en relevante werkgevers. Door corona is de laatste (maart 2020) geannuleerd.

Herijken Social Return On Investment-aanpak

In juni 2020 heeft het college ingestemd met het herijken van het SROI-beleid (Social Return On Investment), als onderdeel van de herijking van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Arnhem op de onderdelen sociaal, lokaal en duurzaam. Tegelijk met de herijking van ons lokale SROI-beleid start een pilot om het SROI-beleid te regionaliseren. De verwachting is dat dit zal leiden tot effectievere invulling van SROI en dus meer mogelijkheden voor werk voor mensen met een afstand tot werk.

Gemeente Arnhem als inclusieve werkgever

Wij realiseren de Arnhemse banenafspraken, aandachtspunt zit bij de verduurzaming van de werkplekken. Daarnaast heeft de training selecteren zonder vooroordelen voor leidinggevendenden plaatsgevonden. Het is de bedoeling dat alle managers en P&O adviseurs deze training volgen. De training Deep Democracy is door ongeveer 100 medewerkers gevolgd, deze is gericht op inclusieve besluitvorming, co-creatie en duurzame verandering. Het regionale talenttraject is goed verlopen en twee van de drie deelnemers zijn bij Arnhem aan het werk nu.

Samen sterk

Gezamenlijke lobby

Recent is in het kader van de coronacrisis bijzonder goed samengewerkt met de zes arbeidsmarktregio's in de provincie Gelderland om te komen tot een gezamenlijke aanvraag bij de provincie Gelderland om de gevolgen van de coronacrisis op de arbeidsmarkt op te vangen. Dit heeft geleid tot een ondersteuningsbijdrage van 4 miljoen euro voor de regio's tezamen. Ten behoeve van de herstelfase van de coronacrisis in onze provincie wordt op het niveau van de regio Arnhem Nijmegen door de Economic Board op dit moment voorbereid wat nodig is voor de langere termijn op human capital-inzet. Bij beide ontwikkelingen is het ministerie van SZW nauw betrokken vanuit de uitvoeringsagenda Perspectief op Werk. Daarnaast zijn wij actief lid bij de G40 (sterke keten) en per september bij de commissie Participatie Schulden en Integratie (PSI).

Ontwikkelen en uitvoeren Strategische Agenda Arbeidsmarkt Midden Gelderland

Met partners in het regionaal werkbedrijf en regiogemeenten werken we aan de Strategische Agenda Arbeidsmarktregio Midden Gelderland met een doorkijk van 5 jaar. Dit is vertaald in een dynamische uitvoeringsagenda met actielijnen (onder andere harmonisering, branchegerichte LW-ketens, APK, wz-wg-ontmoetingen) waarin gelden vanuit de landelijke PoW-regeling ingezet wordt. Met de coronacrisis is de focus niet verloren, maar wordt er (mede door geld van de provincie) extra ingezet op initiatieven om Arnhemmers aan het werk te houden of werk te krijgen.

Slim monitoren en sturen

Inrichten monitor programma Doorbraak Naar Werk

Het project 'Ontwikkeling monitor Doorbraak Naar Werk' levert binnenkort de 3e Bestuursrapportage op. Deze geeft inzicht in de ontwikkeling van de Arnhemse bijstandpopulatie, de gemeentelijke prestaties op het gebied van instroom, uitstroom en doorstroom en dat afgezet tegen de prestaties van vergelijkbare gemeenten. Daarnaast geeft de monitor inzicht in bestandskenmerken op gebieds- en wijkniveau, duidt het financiële aspecten van het programma Doorbraak Naar Werk en schetst het de voortgang van de diverse inspanningslijnen van het programma, inclusief de resultaten en inspanningen op schulddienstverlening en straks ook armoedebestrijding. De ontwikkeling van de monitor is een iteratief proces: elke versie brengt ons dichterbij de uiteindelijke (brede sociaal domein) monitor die ons in staat stelt om meer te sturen op (maatschappelijke) impact in plaats van te sturen op input. Voorts is parallel de ontwikkeling van de Managementrapportage W&I gestart. Dit laatste (uiteeraard) in nauwe samenhang van de organisatieontwikkeling van W&I. Ook is het proces van digitalisering en automatisering rondom rapporteren in gang gezet.

Doorontwikkelen Kritische Prestatie-indicatoren (KPI's)

De basis KPI's staan en worden momenteel met name binnen de context van de ontwikkeling van de Managementrapportage Werk en Inkomen doorontwikkeld.

Aanscherpen ketenregie

De ketenpartners hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid, ieder vanuit de eigen expertise, voor het vloeiend laten verlopen van de doorstroom op de Arnhemse Rotonde. Deze samenwerking is 'work in progress' en zal de komende tijd steeds beter vorm gaan krijgen. Dit uit zich in concrete samenwerkingsafspraken en gezamenlijk geformuleerde acties en resultaten. De input uit de monitoring is hiervoor een basis.

Meer ontwikkelkansen voor Arnhemse kinderen die opgroeien in armoede

Doorontwikkelen wijkgerichte aanpak kinderarmoede 'Kansrijk opgroeien in Arnhem'

Alle voorgenomen acties binnen de wijkprogramma's zijn in gang gezet, afgerond of nog in uitvoering (zie wijkprogramma's). Onder regie van de teams Leefomgeving zijn diverse extra voorzieningen in natura beschikbaar gekomen op leefgebieden waar kinderen in armoede het meeste risico hebben om met een achterstand geconfronteerd te worden, namelijk onderwijs, gezondheid, meedoen (waaronder sport en cultuur) en de gezinssituatie. Door de coronacrisis liepen onderdelen van wijkprogramma's wel vertraging op of lagen onderdelen stil. Deze worden zo snel als mogelijk weer opgepakt.

Tijdens de coronacrisis vond onderwijs vanuit huis (digitaal plaats). Samen met Stichting Leergeld en Dullertsstichting zijn extra laptops ter beschikking gesteld aan kinderen in kwetsbare gezinnen om ook voor hen onderwijs op afstand mogelijk te maken. Er zijn in Arnhem veel gezinnen die gebruik maken van de Voedselbank. Deze kinderen hebben minder vaak dan hun leeftijdsgenootjes een extraatje. Door de coronacrisis stond de uitgifte van voedselpakketten in Arnhem enige tijd onder druk. Vanuit Kansrijk Opgroeien is extra bijgedragen aan de Voedselbank Arnhem om ervoor te zorgen dat alle gezinnen die het nodig hebben bij de Voedselbank terecht kunnen.

Een toereikende inkomenssituatie en mogelijkheden tot meedoen voor inwoners in armoede

Versterken inkomensondersteunende regelingen

Op basis van een Arnhemse minimaffectrapportage (Nibud) zien we dat we een goed vangnet hebben. Ook het bereik van de Inkomensregelingen is behoorlijk (tussen de 80% en 90%). Tegelijkertijd maakt een deel van de huishoudens géén gebruik van de regelingen. Ook is verreweg het grootste deel van de huishoudens met een laag inkomen in het bezit van een GelrePas. Echter het gebruik van de pas blijft achter bij onze verwachting. Afhankelijk van leeftijdscategorie maakt 9% tot ca. 50% van de pashouders er gebruik van. Gemiddeld maakt 21% van de pashouders actief gebruik van het GelrePasprogramma. De meeste scholen met Arnhemse leerlingen maken gebruik van de Schoolkostenregeling. De schoolkostenregeling heeft over de volle breedte gezien, niet het effect dat we voor ogen hebben. Ondanks alle inspanningen van Stichting Leergeld blijven vooral in het voortgezet onderwijs de schoolkosten hoog (om sommige scholen nemen de kosten voor ouders toe), staat armoede nog onvoldoende op de agenda van schoolbesturen en hebben ouders onvoldoende keuze om de middelen naar eigen inzicht en behoefte in te zetten.

Het versterken van de inkomensregelingen is in gang gezet. Er wordt gewerkt aan het vereenvoudigen van de toegang tot de inkomensvoorzieningen en aan een meer overzichtelijk pakket van voorzieningen met meer maatwerk. Daarnaast zetten we ons in voor betere bekendheid van de Arnhemse armoederegelingen, onze Arnhemse route schulddienstverlening, het Arnhemse welzijnsaanbod en de Arnhemse particuliere initiatieven en de landelijke regelingen. Ook is een vernieuwing van de GelrePas in gang gezet. We moderniseren het gebruik van de pas en het GelrePas-programma passen we aan op de behoefte en de situatie van de diverse deelgroepen. Een herziening van de Schoolkostenregeling is in gang gezet. Het voornemen is om de ondersteuning bij schoolkosten met ingang van 2021 onder te brengen bij de GelrePas. Stichting Leergeld is bij dit alles nadrukkelijk betrokken.

Een realistisch perspectief voor inwoners in langdurige armoede

Versterken activerend armoedebeleid: bevordering van participatie en wegnemen van belemmeringen hiervoor

Het aantal huishoudens dat langdurig afhankelijk is van een laag inkomen en dus van lokale en landelijke inkomensondersteuning neemt landelijk en ook in Arnhem toe. De doorstroom is te beperkt. De Coronacrisis zal deze situatie niet beter maken. Het college heeft zoals toegezegd een nieuwe armoedevisie en aanpak voorbereid die in 2020 is vastgesteld. Preventie en activering zijn gegeven de situatie in Arnhem nadrukkelijk onderdeel van deze aanpak. Op onderdelen is deze werkwijze gericht op preventie en activering gestart. Naast de genoemde veranderingen in ons pakket van inkomensondersteuning werken we momenteel aan het verder versterken en vormgeven van de integrale dienstverlening in de wijk (samenwerking van Sociale wijkteams, W&I en de teams Leefomgeving), die zich naast het inzetten van een vangnet op maat, richt op ontwikkeling van inwoners en het wegnemen van belemmeringen voor financiële en economische zelfredzaamheid. Ook zijn we gestart met een verkenning van mogelijkheden om gezinnen met kinderen in het voortgezet onderwijs extra te ondersteunen en om de Arnhemse armoederegelingen meer flexibel, meer op maat en meer gericht te kunnen inzetten, zodat de regelingen niet alleen als vangnet dienen, maar ook worden ingezet als stimulans en springplank.

Blijven inzetten op het terugdringen onnodige inzet beschermingsbewind

We hebben inmiddels een samenwerkingsconvenant opgesteld en zijn dit aangegaan met een aantal bewindvoerders waarmee we de kwaliteit, continuïteit en samenwerking van beschermingsbewind naar een hoger niveau tillen. Daarnaast zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over verwijzing richting schulddienstverlening bij schuldenbewinden. Wij verstrekken de verwijzers in de stad een lijst met onze convenantpartners en doen een dringend beroep op hen om deze kantoren onder de aandacht te brengen bij de inwoners, in geval dat beschermingsbewind geïndiceerd is. Door corona is de uitwerking van de afspraken uit het convenant wat vertraagd. We bereiden ons voor op de uitvoering van het adviesrecht dat waarschijnlijk vanaf januari 2021 wordt ingevoerd.

Arnhemse solidariteit en samenwerking in de stad versterken

De gemeente en de diverse organisaties in de stad die zich richten op bestrijding van armoede weten elkaar goed te vinden. Er is echter nog onvoldoende sprake van een gezamenlijke aanpak van het armoedevraagstuk. Ook de onderlinge uitwisseling van informatie kan beter merken wij. We werken er aan om de onderlinge verbinding te versterken, zodat deze een sterkere impact heeft op de armoedeaanpak in Arnhem. Dit met onder andere het doel om de onderlinge samenwerking, aanpak en informatie-uitwisseling verder te intensiveren.

Inkomen en uitgaven in balans: minder financiële problemen en problematische schulden bij inwoners

Intensiveren van preventie; voorkomen van financiële problemen

We maken meer dan voorheen gebruik van vindplaatsen; zetten in op het ontwikkelen van een preventief aanbod voor jongeren en volwassenen, en werken intensiever samen met ketenpartners in het kader van vroegsignalering. Via een communicatiecampagne benaderen we onze inwoners en ketenpartners actief met ons hulpaanbod. Door corona was het tijdelijk niet mogelijk om gebruik te maken van een aantal vindplaatsen. Vanaf september wordt dit weer opgestart.

Versterken activerende schulddienstverlening, hulp bij financiële problemen

Door de nieuwe schulddienstverlening melden zich veel meer inwoners voor hulp dan vorige jaren. De coronacrisis heeft deze trend wat afgevlakt maar we verwachten nog steeds dat we meer inwoners met schulden kunnen helpen dan vorig jaar.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-169.996	-188.570	-197.803	-8.963	-270
Baten	110.722	125.218	134.103	6.651	2.234
Saldo lasten en baten	-59.274	-63.352	-63.700	-2.312	1.964
Toevoegingen aan reserves	-290	-2.706	-2.706	0	0
Onttrekkingen aan reserves	2.142	8.709	9.459	750	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.852	6.003	6.753	750	0
Prognose resultaat	-57.422	-57.349	-56.947	-1.562	1.964

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-9.233	N			
Turap 2					
Werk en Inkomen	pm	V	Perspectief op werk	I	AR
Werk en Inkomen	-6.046	N	Uitvoering TOZO regeling (gewijzigde impactanalyse)	I	AR
Werk en Inkomen	-1.300	N	Extra middelen SW bedrijven (impactanalyse)	I	AR
Armoedebeleid	-233	N	Overschrijding door meer gebruik van Beschermingsbewind.	I	AR
Werk en Inkomen	-750	N	Projecten gefinancierd vanuit het Werkinvesteringsfonds (WIF).	I	BR
Werk en Inkomen	-139	N	Wijkgericht re-integratie aanpak	I	AR
Werk en Inkomen	1.055	V	Actualisatie begroting MGR-module WgSW	I	AR
Werk en Inkomen	pm		Werk en Inkomen vol aan de slag richting Doorbraken naar Werk	I	AR
Werk en Inkomen	-47	N	Schulddienstverlening (gewijzigde impactanalyse)	I	AR
Werk en Inkomen	-1.503	N	Mutatie gemeentefonds sept/dec/mei circulaire diverse DU	S	AR
Turap 1					
Werk en Inkomen	-300	N	BUIG	S	AR
Armoedebeleid	30	V	Incidentele bijdrage dekking Uitvoering dierenwelzijn	I	AR
Baten	8.885	V			
Turap 2					
Werk en Inkomen	6.046	V	Uitvoering TOZO regeling (gewijzigde impactanalyse)	I	AR
Werk en Inkomen	231	V	Compensatie BUIG	I	AR
Werk en Inkomen	235	V	Uitbetaling voordelig resultaat 2019 MGR-module WgSW	I	AR
Werk en Inkomen	139	V	Ontvangen ESF subsidie in het kader van buurtbaanbureau Spijkerkwartier wijkgerichte re-integratie aanpak. Hiervoor zijn in totaal 279K lasten begroot. De andere 50% wordt bekostigd uit het Werkinvesteringsfonds (WIF)	I	AR
Werk en Inkomen	pm	V	Afrekening ESF subsidie 2019 voor inclusie	I	AR
Turap 1					
Werk en Inkomen	2.234	V	Werk en Inkomen: BUIG	I	AR
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	750	V			
BR Werk-Investeringsfonds	750	V	Onttrekking aan het Werkinvesteringsfonds (WIF) voor projecten	I	BR

Turap 2

Perspectief op werk

Voor Perspectief op Werk ontvangt onze arbeidsmarktregio twee keer € 1 miljoen. We hebben reeds € 1 miljoen ontvangen in de decembercirculaire van 2019 en dit wordt uitgegeven in 2020. In de meicirculaire van 2020 is eveneens een bedrag van € 1 miljoen toegekend. Omdat het 1e miljoen nog niet (volledig) is uitgegeven zal voor het 2e miljoen bij raadsvoorstel budgetoverheveling worden voorgesteld het bedrag over te hevelen naar 2021. Over de inzet van de middelen vindt regionale besluitvorming plaats. Omdat de lasten en baten nog niet begroot zijn, leidt dit in eerste instantie tot een afwijking. Na verwerking van de begrotingswijziging is de afwijking nihil.

Uitvoering TOZO regeling (gewijzigde impactanalyse)

Als gevolg van de coronacrisis verzorgt de gemeente TOZO uitkeringen (bijstand voor zelfstandige ondernemers). De kosten voor de uitkering worden 100% vergoed door het Rijk. De totale bevoorschotting van het Rijk bedraagt op dit moment circa € 22 miljoen. € 16 miljoen hiervan is reeds opgenomen in de begroting via verzamelbesluit-2 (zaak nr. 482997). Voor de uitvoeringskosten krijgt de gemeente een vast bedrag per besluit vergoed. Aan het einde van het jaar vindt de afrekening plaats op basis van werkelijk verstrekte uitkeringen en aantal gemaakte besluiten. We verwachten dat we hiermee gaan uitkomen en derhalve zijn de begrote baten en lasten gelijk (budgetneutraal).

Extra middelen SW bedrijven (impactanalyse)

Door de huidige ontwikkelingen staat het resultaat en daarmee de dividenduitkeringen van Scalabor de komende jaren onder druk. Hiervoor kan de compensatie van het rijk gebruikt worden (€ 1,3 miljoen). Daarnaast staat Arnhem garant voor een krediet van Scalabor van € 750 duizend. Mogelijk wordt hierop in komende jaren een beroep gedaan.

Overschrijding door meer gebruik van Beschermingsbewind.

In toenemende mate wordt een beroep gedaan op bijzondere bijstand voor de kosten van beschermingsbewind. Met de samenwerkingsafspraken die inmiddels gemaakt zijn met een aantal bewindvoerders in de stad wordt de kwaliteit, continuïteit en samenwerking verbeterd en wordt verwezen naar schulddienstverlening om bewindvoering waar mogelijk te voorkomen.

Projecten Werkinvesteringsfonds (WIF)

Zoals besloten in het programma Doorbraak naar Werk in juli 2019 wordt er jaarlijks een onttrekking uit het Werkinvesteringsfonds gedaan ten behoeve van nieuwe of innovatieve activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het Programma Doorbraak naar Werk.

Wijkgericht re-integratie aanpak

Buurtbaanbureau Spijkerkwartier wijkgerichte re-integratie aanpak waarin 32-36 inwoners worden begeleid in het zetten van stappen naar werk. Hiervoor zijn de lasten in totaal € 279.000. Bekostiging is 50% subsidie uit Europees Sociaal Fonds (ESF), wat achteraf wordt ontvangen, en 50% uit het Werkinvesteringsfonds (WIF)

Actualisatie begroting MGR-module WgSW

Op 29 april 2020 is de Zienswijze MGR concept-meerjarenbegroting 2020 - 2024 vastgesteld in de Raad. In het Raadsvoorstel is toegelicht dat in 2019 meer SW'ers zijn uitgestroomd dan oorspronkelijk begroot. Het positief resultaat wordt deels gedoteerd aan reserves binnen de MGR en deels uitbetaald aan de deelnemende gemeenten. De uitbetaling leidt tot een voordeel.

Werk en Inkomen vol aan de slag richting Doorbraken naar Werk

"Zoals eerder gecommuniceerd in de Jaarrekening 2019 en in de raadsbrief 'Voortgang Doorbraak naar Werk' van 19-12-2019 heeft de organisatieontwikkeling enkele maanden vertraging opgelopen in verband met onderhandelingen tussen werkgever, OR en vakbonden. Per 1 juni 2020 is de reorganisatie een feit (zie raadsinformatiebrief 'Werk en Inkomen vol aan de slag richting Doorbraken naar Werk' van 2-6-2020). Het is gelukt voor alle medewerkers een passende plek binnen het cluster te vinden. Dat betekent echter wel een verschuiving van het type kosten boventaligheid (kosten vooraf) naar kosten voor opleiding en coaching (kosten achteraf). Na plaatsing zijn nog een fors aantal vacatures die opgevuld dienen te worden. Op dit moment wordt maximaal ingezet op het invullen van de vacatures met vast (of indien niet mogelijk, tijdelijk) personeel. Mede in verband met corona zien we echter dat het aanbod van personeel beperkt is. Dit heeft mogelijk als effect dat

verschillende vacatures niet ingevuld kunnen worden en er een voordeel op personeel ontstaat. Op dit moment wordt er echter van uitgegaan dat alle vacatures ingevuld kunnen worden. Zowel de uitstel als de verschuiving van het type kosten leidt ertoe dat de kosten voor de organisatieverandering in tijd opschuiven naar 2021 en later. Voor 2020 zal minder worden uitgegeven dan begroot. Zoals eerder gedeeld, gaat het ons lukken de organisatieontwikkeling te realiseren binnen het door de raad beschikbaar gestelde budget.

Mutatie gemeentefonds sept/dec/mei circulaire diverse DU

Betreffen lasten waarvoor een decentralisatie-uitkering wordt ontvangen. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

Schulddienstverlening (gewijzigde impactanalyse)

Mede als gevolg van de coronacrisis worden er meer aanvragen voor schulddienstverlening verwacht. Daartoe is de personele bezetting tijdelijk (tot 1 juli 2021) uitgebreid.

Compensatie BUIG

Vanwege het toegekende bezwaar op de hoogte van de BUIG uitkering vanuit het Rijk in 2015 wordt compensatie ontvangen. Deze compensatie bestaat uit een hoofdsom van € 2.234.000 (bij Turap 1 al bekend) en € 231.000 rente.

Afrekening ESF subsidie 2019 voor inclusie

Afrekening ESF subsidie 2019 voor inclusie.

Teksten reeds opgenomen in Turap1

Werk & Inkomen: BUIG

Op 3 juli 2019 heeft de raad ingestemd met het programmaplan 'Doorbraak naar Werk' en het realistisch en actueel begroten van BUIG (gebundelde uitkeringen). De Arnhemse prognose en begroting wordt berekend door de landelijke (procentuele) ontwikkeling toe te passen op de realisatie van het voorgaand jaar.

Armoedebeleid

Voor 2020 is vanuit het beleidsterrein Armoede incidentele dekking (€ 30.000) gevonden voor een integrale aanpak voor bevordering dierenwelzijn waarbij dierenartskosten minima een belangrijk onderdeel vormen.

Werk & Inkomen: Compensatie BUIG

Recent hebben we bericht ontvangen van het ministerie van SZW met betrekking tot onze bezwaarschriften BUIG over de jaren 2015 en 2016. Vanuit SZW wordt een compensatiebedrag voorgesteld ter hoogte van € 2,23 miljoen. Ambtelijk wordt op dit moment nog bekeken in hoeverre wij dit vanuit de gemeente Arnhem een passend voorstel vinden. Ondanks dat er nog geen definitief besluit ligt, is de verwachting dat de compensatie minimaal € 2,23 miljoen zal zijn.

S07 Zorg

Als gevolg van de corona maatregelen hebben zorgaanbieders hard gewerkt om zorg en ondersteuning op alternatieve manieren aan te bieden. In veel gevallen werd gebruik gemaakt van digitale hulpmiddelen; zo hebben veel hulpverleners via beeldbellen zorg en begeleiding op afstand geboden. Daar waar alleen digitale ondersteuning niet voldoende was, is met inachtneming van de nodige voorzorgsmaatregelen, ook fysieke ondersteuning geboden (bijvoorbeeld aan GGZ-cliënten bij beschermd wonen en hulp bij het huishouden). Via diverse raadsbrieven bent u hier over geïnformeerd. De aanbieders zijn in de periode vanaf maart tot juli gecompenseerd voor de zorg die niet geleverd kon worden. Vanaf juli is de reguliere hulpverlening in veel gevallen weer hervat en is deze compensatieregeling gestopt. Op dit moment is nagenoeg alle zorg en ondersteuning weer hervat.

Er is veel energie en aandacht uitgegaan naar de voortzetting van de zorg tijdens de coronaperiode. Daardoor heeft een aantal maatregelen en projecten enige vertraging opgelopen. Hieronder is de voortgang van de doelen en inspanningen die in de begroting 2020 zijn genoemd weergegeven. Gelijktijdig met deze Turap is de bestuursrapportage Zorg opgesteld. In deze bestuursrapportage is meer detailinformatie te vinden over de voortgang van het programma Zorg Dichtbij.

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Meer volwassenen/ ouderen krijgen passende zorg, dichtbij de eigen woonomgeving	
--	---

In 2020 zijn beleidsregels in werking getreden, waardoor duidelijker wordt wat onder passende, effectieve en efficiënte zorg wordt verstaan. Ook zijn wijkcoaches voorgelicht over de toepassing van deze beleidsregels, zowel tijdens een bijeenkomst begin februari als met behulp van ondersteunend voorlichtingsmateriaal. Zorgaanbieders zijn via de aanbesteding opnieuw geselecteerd om vanaf 1 juli 2020 zorg te mogen verlenen. Ook bij deze aanbesteding is duidelijker gedefinieerd wat onder passende, effectieve en efficiënte zorg wordt verstaan. Bij groepsbegeleiding en activerend werk wordt ook getoetst dat voldoende aanbod beschikbaar is en benut wordt in de eigen woon- en leefomgeving van de inwoner. De komende periode zal worden ingezet op verdere voorlichting en implementatie richting Sociale wijkteams en aanbieders.

Meer kwetsbare Arnhemmers wonen veilig thuis	
---	---

We zetten voor kwetsbare Arnhemmers in op de aanpak van huiselijk geweld waaronder ook de aanpak ouderenmishandeling. We doen dit door meer aandacht voor op preventie en vroegsignalering te hebben (sturen op het gebruik van de meldcode, bijeenkomsten aandachtfunctionarissen en bijvoorbeeld het verspreiden van onze nieuwsbrief Huiselijk Geweld voor alle professionals die met huiselijk geweld en kindermishandeling te maken kunnen krijgen). We hebben samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis, de Sociale wijkteams en Moviera en zitten regelmatig met elkaar aan tafel om verbeterpunten te bespreken. Met woningcorporaties en gemeenten zijn afspraken gemaakt om vrouwen uit de opvang sneller en efficiënter in aanmerking te kunnen laten komen voor herhuisvesting.

Sinds de start van de coronacrisis zijn er zorgen over een toename van huiselijk geweld. De stress en spanning in gezinnen kan toenemen als gevolg van verplichte quarantaine en het vele op elkaars lip zitten. De verwachting was daarom dat het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis tijdens de coronacrisis omhoog zou gaan. Dit gebeurde niet. Het aantal meldingen en adviezen daalde zelfs en viel lager uit dan in dezelfde periode in 2019. De oorzaak hiervan kan liggen in het feit dat professionals door de maatregelen rond het coronavirus niet altijd een huisbezoek konden afleggen en daarmee de veiligheid vanaf afstand (online) moesten inschatten.

Via onze nieuwsbrief en via webinars hebben wij professionals uit betrokken sectoren (jeugdzorg, zorg, onderwijs, huisartsen en politie) op de hoogte gehouden over wat wel kan om zicht te houden op veiligheid vanaf afstand.

Inmiddels is het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis weer gelijk aan het niveau van 2019.

Wij blijven extra goed letten op kwetsbare gezinnen en de vraag of zij de juiste zorg krijgen die nodig is, juist in tijd van corona.

Meer kwetsbare Arnhemmers nemen actief deel aan de maatschappij	
--	---

Er wordt in de participatieketen steeds beter samen gewerkt ter ondersteuning van de inwoners die willen werken. Ontwikkeling van de inwoner staat centraal. Waar mogelijk is dit gericht op een stapje verder op de participatieladder en gericht op doorstroom of uitstroom. In de overige gevallen gaat het om het versterken of stabiliseren van de mate van participatie. Er is voldoende passend aanbod.

Daarbij is in de afgelopen periode het aantal inwoners wat actief aan de slag is met Activerend Werk iets teruggelopen. Dit heeft te maken met de coronamaatregelen (weinig nieuwe instroom, uitval).

Meer jeugdigen krijgen passende zorg, dichtbij de eigen woonomgeving

In mei is het Perspectiefoverleg gestart. Hier worden, voor gezinnen waar uithuisplaatsing dreigt, afspraken gemaakt over intensieve, ambulante hulp ter voorkoming van uithuisplaatsing. Als uithuisplaatsing toch noodzakelijk is, dan wordt dit zo kort mogelijk ingezet. In de cijfers zien we nog niet dat verblijf daadwerkelijk afneemt.

Het proces van inkoop is afgerond. Van de huidige aanbieders wordt verwacht dat zij vanuit de omgeving van het kind werken. De samenwerking tussen Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en aanbieders wordt verbeterd door het intensiveren van de onderlinge samenwerking; onder andere de start van de POH-jeugd en de samenwerking met Speciaal Onderwijs.

Meer kwetsbare jeugdigen wonen veilig thuis

In de eerste helft van 2020 is de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming opgesteld. Doel is onder andere een betere gezamenlijke aanpak van zorgorganisaties rondom kwetsbare kinderen en gezinnen.

Voldoende geschikte en betaalbare woningen voor kwetsbare Arnhemmers in 2025

Woonafspraken zijn in mei 2020 geëvalueerd en de actiepunten worden in de tweede helft van 2020 opgepakt. Dit zal in 2021 nog verder vervolgd nodig hebben. Aandachtspunt hierbij blijft de krapte op de woningmarkt waardoor er onvoldoende beschikbare en betaalbare woningen zijn voor inwoners die uit verblijf of een beschermde woonvorm komen.

Zorggerelateerde woonoverlast wordt verminderd

Het meldpunt woonoverlast is uitgebreid; ook zorggerelateerde woonoverlast kan bij de gemeente gemeld worden. In de contractering met onze Wmo-zorgaanbieders hebben we de eis opgenomen dat zorgaanbieders verantwoordelijk zijn voor communicatie met de buurt en het aanpakken van eventuele overlast.

Bewoners met een psychische kwetsbaarheid kunnen in grotere mate in hun eigen woonomgeving zelfstandig (begeleid) wonen

De regio Centraal Gelderland stuurt samen met Inkoop SDCG op deze transformatie, waarbij een belangrijke ontwikkelopdracht bij de gecontracteerde zorgaanbieders ligt. De eerste slag hierin is gemaakt met de nieuwe inkoopronde die is ingegaan op 1-7-2020. Iedere gemeente werkt aan de lokale basisinfrastructuur en zorgt voor voldoende geschikte woningen om de doorstroom mogelijk te maken en stimuleert wooninnovatie: voldoende diversiteit aan woonvoorzieningen die niet locatie-gebonden zijn (gekoppeld aan zorgaanbieders).

Ontwikkelen van een goed werkende aanpak voor personen met verward gedrag

Het onderzoek naar de gemeentelijke zorg- en veiligheidsstructuur heeft vertraging opgelopen. Doordat de projectleider die de Wet verplichte GGz invoerde tussentijds vertrok, is de projectleider die de gemeentelijke zorg- en veiligheidsstructuur zou onderzoeken daarop ingezet. Het onderzoek wordt binnenkort hervat en zal naar verwachting dit jaar worden afgerond.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
------------------------------	--------

Meer volwassenen/ ouderen krijgen passende zorg, dichtbij de eigen woonomgeving	
---	---

Versterken eigen kracht van inwoners, sociaal netwerk en inzet algemene voorzieningen	
---	---

Bij de inzet van passende zorg wordt beter bekeken of deze zorg er ook toe leidt dat de eigen kracht en het sociaal netwerk van inwoners wordt versterkt en algemene voorzieningen in wijken beter worden benut. Sociale wijkteams spreken inwoners en aanbieders hierop aan. Ook in de nieuwe aanbestedingseisen en in de beleidsregels staat deze aanpak centraal. Een website met beschikbare algemene voorzieningen in onze wijken is opgeleverd en wordt verder doorontwikkeld. Er zijn goede stappen gezet, maar we verwachten nog meer resultaten te kunnen bereiken.

Versterken van de zorgtoewijzing

De beleidsregels voor zorg zijn vastgesteld en Sociale wijkteams zijn hierover geïnformeerd en werken met behulp van deze beleidsregels. Ook aanbieders zijn geïnformeerd over de nieuwe aanbestedingseisen, waarin de kwaliteit en gewenste transformatie van zorg is verduidelijkt. Aanbieders zijn hierop getoetst voordat zij een nieuw contract konden krijgen. Sociale wijkteams en aanbieders kunnen nu op basis van dezelfde uitgangspunten werken aan het inzetten en leveren van kwalitatief goede zorg, die bijdraagt aan de gewenste transformatie van zorg.

Sturen op kwaliteit en resultaat (mede gericht op afschaling specialistische zorg)

Op 1 juli 2020 is de nieuwe aanbesteding ingegaan en zijn vrijwel alle ingeschreven aanbieders getoetst aan de hogere kwaliteitseisen. Het aantal gecontracteerde aanbieders is sterk verminderd en de overgebleven aanbieders voldoen aan de hogere kwaliteitseisen. In de aanbesteding zijn ook de eisen bij de verschillende zorgvormen aangescherpt en verduidelijkt. In de komende periode zullen we aanbieders hier ook op aanspreken, bijvoorbeeld via periodieke contractgesprekken die samen met Inkoop-SDCG worden gevoerd. Ook zullen we intensiever kwaliteits- en rechtmatigheidscontroles blijven uitvoeren, niet alleen signaalgestuurd maar ook via een steekproef.

Ontschotten van zorgsystemen en verkrijgen toereikende Rijksbudgetten

Het ontschotten van zorgsystemen en verkrijgen van toereikende Rijksbudgetten is een zaak van lange adem, waarbij goed samengewerkt moet worden met andere gemeenten, de VNG en G40. De gemeente Arnhem heeft goede contacten opgebouwd met deze partijen en onderhoudt deze goed. Ondanks alle inspanningen blijft het zorglandschap versnipperd over Wmo/jeugdzorg, Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg. Ook is er nog steeds een landelijke discussie gaande over het verstrekken van voldoende Rijksmiddelen om gemeentelijke zorgtaken (waaronder de jeugdzorg) uit te voeren. Ook de komende periode blijven we hierop inzetten.

Vergroten inzicht of passende zorg en gewenste afschaling wordt bereikt (monitoring)

De raad ontvangt periodiek een bestuursrapportage over de ontwikkelingen in het sociale domein. Sinds het voorjaar is er op wijkniveau een dashboard waarin we de zorgkosten tot op detail kunnen monitoren. In juni zijn de zogenaamde A2 teams (Analyse en Actieteams) gestart. Deze teams hebben inzicht in gedetailleerde data (bijvoorbeeld volumes, producten, duur, kosten, aanbieders, zorgpaden en verwijzers) lokaal en per wijk. Het team is samengesteld vanuit verschillende disciplines (inhoudelijk, financieel en statistisch) en zij gaan op wijkniveau in gesprek met het wijkteam over de data. Daarbij wordt gekeken naar de resultaten en ontwikkelingen in de wijk en de stad en wordt actie ondernomen als dat nodig is.

Meer kwetsbare Arnhemmers wonen veilig thuis

Zie de inspanningen benoemd bij het doel 'meer volwassenen/ouderen krijgen passende zorg, dichtbij de eigen woonomgeving'

Veilig thuis

We sturen op het gebruik van de meldcode. Veilig Thuis ziet toe op het gebruik van de meldcode en hanteert zelf de radarfunctie om cliënten waar Veilig Thuis bemoeienis mee heeft gehad 'op de radar te houden'. We hebben het afgelopen jaar geïnvesteerd in de samenwerking van Veilig Thuis met de Sociale wijkteams. Het aantal meldingen vanuit onderwijs blijft achter. Daarom willen we het gebruik van de meldcode in het onderwijs verbeteren door de deskundigheid bij docenten hierover te vergroten. Wanneer sprake is van huiselijk geweld en er in eigen kring geen oplossing kan worden gevonden, wordt na melding bij Veilig Thuis, een veiligheidsplan opgesteld. Bij herhaaldelijke meldingen of bij complexe zaken kan Veilig Thuis aanmelden voor MDA++. Dit is een Multidisciplinaire Aanpak bij complexe en steeds terugkerende meldingen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Sinds de start van de coronacrisis zijn er zorgen over een toename van huiselijk geweld. De stress en spanning in gezinnen kan toenemen als gevolg van verplichte quarantaine en het vele op elkaars lip zitten. De verwachting was daarom dat het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis tijdens de coronacrisis omhoog zou gaan. Dit gebeurde niet. Het aantal meldingen en adviezen daalde zelfs en viel lager uit dan in dezelfde periode in 2019. De oorzaak hiervan kan liggen in het feit dat professionals door de maatregelen rond het coronavirus niet altijd een huisbezoek konden afleggen en daarmee de veiligheid vanaf afstand (online) moesten inschatten. Via onze nieuwsbrief en via webinars hebben wij professionals uit betrokken sectoren (jeugdzorg, zorg, onderwijs, huisartsen en politie) op de hoogte gehouden over wat wel kan om zicht te houden op veiligheid vanaf afstand. Inmiddels is het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis weer gelijk aan het niveau van 2019. Wij blijven extra goed letten op kwetsbare gezinnen en de vraag of zij de juiste zorg krijgen die nodig is, juist in tijd van corona.

Meer kwetsbare Arnhemmers nemen actief deel aan de maatschappij

Zie de inspanningen benoemd bij het doel 'meer volwassenen/ouderen krijgen passende zorg, dichtbij de eigen woonomgeving'

Meer jeugdigen krijgen passende zorg, dichtbij de eigen woonomgeving

Versterken eigen kracht van jeugdigen, sociaal netwerk en inzet algemene voorzieningen

De wijkteams kunnen beschikken over een digitale sociale kaart waarin de algemene voorzieningen staan. Deze website zal worden doorontwikkeld zodat het meer inzicht geeft in het aanbod en deze voorzieningen beter ingezet kunnen worden. Ook wordt beter gekeken wat van ouders of hun netwerk zelf kan worden verwacht of wat vanuit onderwijs kan worden geboden voordat specialistische jeugdzorg wordt ingezet.

Versterken van de zorgtoewijzing en intensiveren van de samenwerking met andere verwijzers

De beleidsregels voor de inzet van Jeugdzorg zijn opgesteld en ingevoerd op 1 februari 2020. De inzet van de POH-jeugd is concreet voorbereid met 3 huisartspraktijken en start na de zomervakantie. Ook met speciaal onderwijs zijn afspraken gemaakt over de samenwerking met aanbieders en sociale wijkteams.

Sturen op kwaliteit en resultaat

In het inkoopproces is strenger getoetst op kwaliteit, de bijdrage die aanbieders kunnen leveren aan de transformatie, de wijze waarop zij zorg inzetten dichtbij en de mogelijkheden kennen om af te schalen naar lokale- of wijkvoorzieningen. De komende periode monitoren we de gemaakte afspraken bijvoorbeeld via accountgesprekken en de zorgmonitor.

Ontschotten van zorgsystemen en verkrijgen toereikende Rijksbudgetten

Op bestuurlijk niveau via de VNG en op ambtelijk niveau via het directeurenoverleg Sociaal Domein draagt Arnhem bij aan de landelijke lobby voor voldoende rijksmiddelen voor de jeugdzorg. Dit blijft van belang omdat de verwachting is dat we 2020 e.v. nog steeds een tekort houden op de jeugdzorg. Het inzetten van de juiste wet op het juiste moment en de juiste situatie monitoren we samen met de wijkteams. We kijken in concrete casussen of Wlz of ZVW voorliggend zou kunnen of moeten zijn aan de JW.

Vergroten inzicht of passende zorg en gewenste afschaling wordt bereikt (monitoring)

De raad ontvangt periodiek een bestuursrapportage over de ontwikkelingen in het sociale domein. Sinds het voorjaar is er op wijkniveau een dashboard waarin we de zorgkosten tot op detail kunnen monitoren. In juni zijn de zogenaamde A2 teams (Analyse en Actieteams) gestart. Deze teams hebben inzicht in gedetailleerde data (bijvoorbeeld volumes, producten, duur, kosten, aanbieders, zorgpaden en verwijzers) lokaal en per wijk. Het team is samengesteld vanuit verschillende disciplines (inhoudelijk, financieel en statistisch) en zij gaan op wijkniveau in gesprek met het wijkteam over de data. Daarbij wordt gekeken naar de resultaten en ontwikkelingen in de wijk en de stad en wordt actie ondernomen als dat nodig is.

Meer kwetsbare jeugdigen wonen veilig thuis

Zie de inspanningen benoemd bij het doel 'meer jeugdigen krijgen passende zorg dichtbij de eigen woonomgeving'

Voldoende geschikte en betaalbare woningen voor kwetsbare Arnhemmers in 2025

Koppelen zorg(behoefte) aan wonen

De woonafspraken worden jaarlijks geëvalueerd. Op grond van de evaluatie worden - indien noodzakelijk - de afspraken aangescherpt.

Het doelgroepenonderzoek loopt momenteel. De resultaten worden in de tweede helft van het jaar intern en extern besproken.

Zorggerelateerde woonoverlast wordt verminderd

Implementeren maatregelen aanpak woonoverlast

Het meldpunt woonoverlast is uitgebreid; ook zorggerelateerde woonoverlast kan bij de gemeente gemeld worden. In de contractering met onze Wmo-zorgaanbieders hebben we de eis opgenomen dat zorgaanbieders verantwoordelijk zijn voor communicatie met de buurt en het aanpakken van eventuele overlast.

Bewoners met een psychische kwetsbaarheid kunnen in grotere mate in hun eigen woonomgeving zelfstandig (begeleid) wonen

Ontwikkelen preventieve maatregelen

Het concept buurtcirkels wordt toegepast in Arnhem, waarmee inwoners met een psychische kwetsbaarheid beter in de gelegenheid worden gesteld een sociaal netwerk in de woonomgeving op te bouwen.

Het afwegingskader is ontwikkeld en aan de wijkcoaches toegelicht, door middel van een scholing.

Regionale sluitende afspraken Beschermd Thuis

In de regio Centraal Gelderland staan we voor de uitdaging om de doordecentralisatie verder vorm te geven. De komende jaren (2022 tot 2031) wordt beschermd wonen niet alleen een taak van centrumgemeenten, maar een taak van alle gemeenten. In 2019 is het Transformatieplan Samen aan Zet vastgesteld. Regionaal is in het najaar van 2019 de stuurgroep Samen aan zet gevormd, om keuzes voor de doordecentralisatie van beschermd wonen bestuurlijk voor te bereiden ter bespreking in het Regionaal Portefeuillehouders Overleg Zorg en in de colleges en gemeenteraden. De bestuurders van de gemeenten Rheden, Westervoort, Arnhem, Renkum en Overbetuwe hebben zitting in de stuurgroep.

Om beschermd wonen door te decentraliseren is regionale samenwerking vanuit gezamenlijke uitgangspunten noodzakelijk.

De bestuurlijke uitgangspunten voor de regionale samenwerking zijn in alle colleges van de regiogemeenten vastgesteld en de raden zijn geïnformeerd (zie raadsbrief 438468). Hiervoor is een uitvoeringsagenda opgesteld om de regionale samenwerking verder te brengen.

Over deze regionale ontwikkelopgave wordt de dialoog aangegaan met belangrijke samenwerkingspartners en cliënten/ervaringsdeskundigen.

Ontschotten van zorgsystemen en verkrijgen toereikende Rijksbudgetten

Er is een regiobeeld opgesteld, samen met de zorgverzekeraar, om de verdere samenwerking voor de groep inwoners met ernstige psychische problemen te verkennen. Uit dit regiobeeld kwam naar voren dat het ingewikkeld is om een echt gezamenlijk beeld te verkrijgen. Er wordt op verschillende grootheden gemonitord. Zo monitort de zorgverzekeraar bijvoorbeeld op ziektebeelden, dat doen gemeenten niet, zij monitoren op zorgproducten. Dit eerste regiobeeld geeft aanleiding om te onderzoeken hoe we tot een meer gezamenlijk beeld kunnen komen.

Bij de zorginkoop voor de Wmo is een eis opgenomen voor forensisch beschermd wonen. Op 1 juli is deze eis van kracht. Uitgangspunt bij de zorgverlening is het herstel van de cliënt in de eigen woonomgeving en regio. Indien een aanbieder zich door het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft laten contracteren om forensische zorg te leveren, stelt de regio Centraal Gelderland de volgende eis: Voordat de aanbieder een forensische cliënt in zorg neemt, wordt contact gelegd met de regionale toegang. De regionale toegang geeft dan vroegtijdig een advies of er na het aflopen van de strafrechtelijke titel vervolgzorg in de vorm van Beschermd wonen Wmo kan worden ingezet. De regionale toegang neemt als leidraad voor een positief advies dat de voorwaarden voor een succesvol traject in deze regio het meest kansrijk zijn, conform de regels van de Handreiking Landelijke toegankelijkheid. Het herkomstonderzoek loopt op dit moment.

Ontwikkelen van een goed werkende aanpak voor personen met verward gedrag

Persoonsgerichte integrale zorg (ketenafspraken)

Het onderzoek naar de gemeentelijke zorg- en veiligheidsstructuur heeft vertraging opgelopen. Doordat de projectleider die de Wet verplichte GGz invoerde tussentijds vertrok, is de projectleider die de gemeentelijke zorg- en veiligheidsstructuur zou onderzoeken daarop ingezet. Het onderzoek wordt binnenkort hervat en zal naar verwachting dit jaar worden afgerond.

De pilot respijt- en time-out voorzieningen is dit jaar voortgezet. Gemeente Arnhem, Renkum en VGGM zijn bezig met een projectplan om een noodbed te creëren voor mensen met verward gedrag, die niet op de SEH, in een politiecel of bij de crisisdienst thuishoren. De uitvoering zal plaatsvinden gedurende het derde en vierde kwartaal van 2020 en doorlopen in 2021.

De invoering van de Wet verplichte ggz is afgerond. De wet is met ingang van 1 januari 2020 in werking getreden.

Betere aansluiting van de Sociale wijkteams op GGz-behandelzorg

We zijn met de zorgverzekeraar in overleg om de samenwerking tussen de FACT-teams van Pro Persona en de wijkcoaches van het Sociaal wijkteam te versterken. In 2019 heeft de zorgverzekeraar hiervoor middelen beschikbaar gesteld. In 2020 zal de gemeente Arnhem dit budget beschikbaar stellen. Het gaat om het financieren van een sociaal psychiatrisch verpleegkundige, werkzaam bij het FACT-team, die als kennisbron kan worden ingezet door het Sociaal wijkteam. Overleg met de zorgverzekeraar is gaande om vanaf 2021 deze kosten gezamenlijk te dragen.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-30.808	-52.043	-60.465	-6.647	-1.775
Baten	918	4.939	5.314	375	0
Saldo lasten en baten	-29.890	-47.104	-55.151	-6.272	-1.775
Toevoegingen aan reserves	0	-678	-678	0	0
Onttrekkingen aan reserves	1.100	2.496	3.906	0	1.410
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.100	1.818	3.228	0	1.410
Prognose resultaat	-28.790	-45.286	-51.923	-6.272	-365

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-8.422	N			
Turap 2					
Zorg	-1.700	N	Grottere zorgvraag na crisis/meerkosten en inhaalzorg (impactanalyse)	I	AR
Zorg	-200	N	Spoedeisende zorg jeugdbescherming Gelderland (impactanalyse)	I	AR
Zorg	-180	N	Tijdelijk niet te innen bijdragen WMO (impactanalyse)	I	AR
Jeugd /Jeugdzorg	-50	N	Extra locaties beschermd wonen en jeugdzorg kinderen met corona (impactanalyse)	I	AR
Zorg	-1.200	N	Niet realiseren kostenbeperkende maatregelen zorgdomein	I	AR
Jeugd /Jeugdzorg	-1.400	N	Vertraging voorgenomen zorgmaatregelen Jeugdwet	I	AR
Jeugd /Jeugdzorg	0		Actualisatie groeicijfers jeugdzorg	S	AR
Zorg	300	V	Huishoudelijke Hulp toelage	I	AR
Zorg	-2.217	N	Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU	S	AR
Zorg	pm		Middelen ambulantisering Ggz		
Turap 1					
Jeugd /Jeugdzorg	-800	N	Actualisatie groeicijfers jeugdzorg	S	AR
Zorg	-410	N	Veilig thuis; verhoging Arnhemse bijdrage	I	BR
Zorg	-565	N	Structureel effect doelgroepenvervoer.	S	AR
Baten	375	V			
Turap 2					
Zorg	375	V	Eigen bijdrage WMO	I	AR
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	1.410	V			
Turap 1					
BR WMO en jeugdzorg	1.000	V	Ontwikkelingen jeugdzorg	I	BR
BR Beschermd en Weerbaar	410	V	Zorg/Veilig Thuis	I	BR

Turap 2

Grottere zorgaanvraag na crisis/meerkosten en inhaalzorg (impactanalyse)

Na de coronacrisis ontstaat mogelijk een toename in zorgvraag (ook mantelzorg). Bijvoorbeeld door verergering van hulpvragen die niet konden worden opgepakt, een stuwmeer aan achterstallige hulpvragen, maar ook terugval van cliënten. Conform het advies van de VNG zijn zorgaanbieders tijdens de coronamaatregelen gecompenseerd voor omzetverliezen, maar dat betekent niet dat de zorgvraag minder wordt of verdwijnt. Mogelijk

wordt deze zorg nog 'ingehaald' als het leven verder gaat normaliseren, scholen weer volledig open zijn, huisartsen beter bereikbaar, etc. Dit inhaaleffect is nog niet zichtbaar in de cijfers, maar kan later in het jaar nog optreden.

Spoedeisende zorg jeugdbescherming Gelderland (impactanalyse)

Er is sinds de coronacrisis (nog) geen toename zichtbaar van het beroep op en inzet van de Spoedeisende Zorg (crisiszorg) van Jeugdbescherming Gelderland. Wel is het mogelijk dat, naarmate de crisis langer duurt, er sprake zal kunnen zijn van een inhaalvraag. Hierdoor loopt de gemeente het risico een hogere bijdrage voor SEZ te moeten betalen. Deze mogelijk extra kosten zijn waarschijnlijk beperkt, gelet op de relatief geringe reguliere bijdrage. Het aantal beschermingsmaatregelen loopt terug, omdat de zittingen bij de rechtbank worden uitgesteld. Op termijn dient dit weer ingehaald te worden, maar het zal enige tijd duren voordat de rechtbank deze achterstand in kan halen.

Tijdelijk niet te innen bijdragen Wmo (impactanalyse)

Zorgaanbieders zijn opgeroepen om waar mogelijk volwaardige alternatieve vormen van zorg en ondersteuning te bieden. Maar het kan ook voorkomen dat zorg en ondersteuning in zijn geheel geen doorgang kan vinden. Dit zou betekenen dat gemeenten, in overleg met aanbieders, voor het totale cliëntenbestand Wmo zouden moeten beoordelen in welke individuele situaties de eigen bijdrage gestopt moet worden (en wanneer deze weer moet starten). Omdat dit voor alle betrokken partijen een grote (administratieve) uitvoeringslast is, is landelijk besloten om voor de Wmo-cliënten de eigen bijdrage voor in ieder geval april en mei niet te innen, met uitzondering van de cliënten met de voorzieningen beschermd wonen intramuraal en opvang. Bij hulp in het huishouden is er een grote kans dat inwoners hun zorg onderbreken en dus gedurende de beperkende RIVM-maatregelen ook geen eigen bijdrage betalen.

Per persoon gaat het dan over € 19,00 p.m.. Inschatting van de omvang is gebaseerd op basis van 10% tot 30% minder eigen bijdragen gedurende 3 maanden.

Het ministerie van VWS heeft met de VNG overlegd over compensatie.

Extra locaties beschermd wonen en jeugdzorg kinderen met corona (impactanalyse)

Er zijn door aanbieders van beschermd wonen en jeugdzorg (onder andere RIBW en Lindenhout) extra locaties geopend om inwoners en kinderen met corona te kunnen opvangen die door de omstandigheden niet meer op hun huidige adres kunnen blijven wonen. Ook is er de mogelijkheid voor kinderen om 24uurs begeleiding thuis te ontvangen (zodat ze thuis in quarantaine kunnen blijven als hun ouders opgenomen moeten worden). Het Rijk heeft toegezegd gemeenten hiervoor te compenseren.

Niet realiseren kostenbeperkende maatregelen zorgdomein

In de geamendeerde MJPB 2020-2023 staat een aantal kostenbeperkende maatregelen voor het zorgdomein (zowel jeugd als Wmo) opgenomen, die vanaf dit jaar ingevoerd zou worden. Door de coronacrisis komt de realisatie van deze maatregelen onder druk te staan. Omdat zorgaanbieders worden doorbetaald conform het advies van de VNG worden de taakstellingen in de periode maart-juni in het geheel niet gehaald.

Vertraging voorgenomen zorgmaatregelen Jeugdwet

Besluitvorming in de raad over het raadsvoorstel mer de voorgestelde kostenbesparende maatregelen Jeugdzorg van de Taskforce heeft door de corona-crisis vertraging cq. uitstel opgelopen. De Raad heeft inmiddels het college opdracht gegeven de volgende maatregelen verder uit te werken:

- Perspectiefoverleg;
- Samenwerken aan veiligheid;
- Verkorten van de veiligheidsketen;
- Doorstroom van jeugdwet naar de Wet langdurige zorg bevorderen;
- Praktijkondersteuner huisarts jeugd-GGZ;
- Handhaving op zorgaanbieders
- Monitoring verbeteren
- Sociaal Hospitaal
- Begeleiding door Sociale Wijkteams zelf

De overige maatregelen worden in de voorbereiding van de visie op het sociaal domein en de jeugdnota besproken waarna mogelijk verdere uitwerking volgt. We gaan er vanuit dat daardoor de voorgenomen besparingen in 2020 niet volledig worden gerealiseerd. Dit geeft een financieel nadeel van per saldo € 1,4 mln.

Actualisatie groeicijfers jeugdzorg

In de raadsbrief van januari, in Turap1 en in de Perspectiefnota hebben we aangegeven dat de trendmatige groei in de jeugdzorg die we in 2018 en 2019 zagen, zich naar verwachting zou doorzetten. Dit zou, op basis van de cijfers die toen bekend waren (november 2019), leiden tot stijgende tekorten in de jeugdzorg. In de raadsbrief van 16 juni 2020 is de Raad geïnformeerd over een bijstelling van het tekort op jeugdzorg naar € 6,2 miljoen. De trendmatige groei bleek af te vlakken. De inhaalslag die in 2018 en 2019 voor een groeiende vraag zorgde, was deels incidenteel van karakter, er is meer sturing op toewijzing en kwaliteit in het veld en er wordt kritischer gekeken naar de noodzaak van zorg.

In het kader van de voorbereidingen op de Begroting 2021 en Turap 2 zijn de meest recente data tot en met juli 2020 geanalyseerd. Daaruit blijkt dat zich een lichte daling voordoet in de toegekende jeugdzorg en kosten. Dit geeft aanleiding om de prognose nogmaals te herzien. Bij een begroting van € 38,2 miljoen gaan we uit van ca. € 43,3 miljoen aan kosten. Het geprognosticeerde tekort Jeugdzorg is daarmee € 5,1 miljoen. Dit tekort is deels zichtbaar bij wijken algemeen en deels in het programma S07 Zorg. Bij het opstellen van de prognose zijn zowel de declaraties als de toewijzingen in ogenschouw genomen en is er rekening gehouden met de omzetgaranties die aanbieders in verband met coronamaatregelen hebben ontvangen. Per 1 juli zijn de nieuwe inkoopvoorwaarden van kracht geworden. Het effect hiervan is nog niet zichtbaar in de cijfers. Wel zijn de kwaliteitseisen verhoogd en zijn er substantieel minder aanbieders gecontracteerd. Het verwacht positief effect hiervan is nodig om de toekomstige taakstellingen op te vangen.

Huishoudelijke hulp toelage

De verwachting was dat door toenemende vergrijzing meer mensen aan de criteria voldoen en Huishoudelijke hulp toelage zouden ontvangen. Deze inschatting was te hoog, hierdoor is een voordeel ontstaan.

Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU

Dit zijn lasten waarvoor een decentralisatie-uitkering wordt ontvangen. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

Middelen ambulantisering Ggz

Vanaf 2020 krijgt Arnhem financiële middelen om de ambities van het hoofdlijnenakkoord GGZ te realiseren. In het hoofdlijnenakkoord GGZ wordt ingezet op ambulantisering van de zorg. Dit leidt tot een groter beroep op zorg en begeleiding in het gemeentelijke domein. Er worden diverse concrete projecten en trajecten ingericht om de zorg en ondersteuning te regelen. De uitvoering van deze projecten heeft echter vertraging opgelopen waardoor de middelen niet volledig benut zullen worden in 2020. We zullen bij de jaarrekening het besluit vragen deze middelen naar volgend jaar over te hevelen.

Eigen bijdrage WMO

De invloed van het abonnementstarief is lager dan voorzien. Dit komt doordat de toestroom van inwoners in de Wmo als gevolg van het lage abonnementstarief minder groot is dan vooraf werd verwacht. Hierdoor is de compensatie die wij van het Rijk hebben ontvangen voor de verwachte aanzuigende werking als gevolg van het abonnementstarief hoger dan de uitgaven die de gemeente Arnhem als gevolg van het abonnementstarief heeft. Dit geldt overigens vooral voor huishoudelijke hulp.

Teksten reeds opgenomen in Turap 1

Jeugdzorg

In de raadsbrief dd. 7 januari 2020 over 'Ontwikkelingen in de jeugdzorg' is aangegeven dat, tegen eerdere verwachtingen in, de groei in de jeugdzorg bij ongewijzigd beleid zich ook in 2020 en volgende jaren lijkt door te zetten. Hierdoor is de inschatting dat er tekorten zullen ontstaan van € 11,2 miljoen in 2020 (oplopend tot € 12,1 miljoen vanaf 2021). De eerder vastgestelde maatregelen uit de MJPB (€ 0,6 miljoen) en verwachte effecten van de vastgestelde beleidsrichtlijnen en nieuwe inkoopvoorwaarden (€ 0,4 miljoen) zijn onvoldoende om deze tekorten terug te dringen. Om deze reden zijn aanvullende voorstellen gedaan om deze tekorten te dekken in het raadsvoorstel van 18 februari 2020 "voorstellen tot maatregelen jeugdzorg", onder andere via de taskforce Jeugd (€ 1,4 miljoen). Het verwachte tekort in 2020 komt daarmee uit op € 8,8 miljoen. Voor 2020 is in de raadsbrief een eenmalig dekking van € 1 miljoen uit de BR Wmo & Jeugdzorg voorgesteld.

In tegenstelling tot hetgeen in deze raadsbrief is opgenomen, worden de daarin verwachte aanvullende middelen van het Rijk van € 3 miljoen in 2020 tot € 6 miljoen in het financiële beeld van deze Perspectiefnota voorzichtigheidshalve niet meer meegenomen. Er is op dit onderdeel namelijk geen nadere berichtgeving vanuit het Rijk ontvangen die erop duidt dat deze middelen in de meicirculaire toegekend worden.

Veilig Thuis

In 2019 is het beroep op Veilig Thuis Gelderland-Midden gestegen als gevolg van de invoering van de verbeterde Wet Verplichte Meldcode en de radarfunctie. Het aantal adviesvragen en meldingen bij Veilig Thuis is meer gestegen dan werd verwacht. Veilig Thuis heeft zich daarom genoodzaakt gezien haar begroting en daarmee ook de gemeentelijke bijdragen naar boven bij te stellen. Voorstel is om de hogere Arnhemse bijdrage van € 410.000 in 2020 eenmalig te dekken uit de bestemmingsreserve Beschermd en Weerbaar. Vooralsnog wordt de verhoging als incidenteel beschouwd. Later dit jaar wordt in het bestuurlijk overleg Veilig Thuis op basis van het aantal meldingen en adviesaanvragen bepaald of een structurele aanpassing van de begroting noodzakelijk is. Kijkend naar de eerste maanden van 2020 lijkt de productie te stabiliseren op het niveau van eind 2019. Dit zou een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage betekenen. Er is daarom een risico opgenomen in het gemeentelijk risicoprofiel.

DRAN

Het doelgroepenvervoer is uitbesteed aan de DRAN en deze heeft een hogere gewijzigde begroting ingediend. Dit geeft een structureel effect. De verhoging wordt veroorzaakt door een hogere prijsindex, een nieuwe aanbesteding die duurder is uitgevallen en volumegroei. Hier tegenover staat de vastgestelde maatregel uit de MJPB 2020 van € 250.000 ter verlaging van het tekort. Hiervoor zijn beleidsregels Wmo en Jeugdwet inmiddels vastgesteld en is de verordening in voorbereiding.

S08 Welzijn en inclusie

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Veilig en positief opgroeien	
-------------------------------------	---

Opgroeien en opvoeden is een belangrijk onderdeel in de herijking welzijn.

Meedoen en openstaan voor elkaar	
---	---

Alle activiteiten zijn in 2020 uitgevoerd conform planning en waar nodig bijgesteld als gevolg van de coronacrisis. Voor Elkaar in Arnhem is door de welzijnsorganisaties opgezet om vrijwilligers te matchen aan hulpvragen. Verder is er een uitvraag georganiseerd om Ontmoeten en Verbinden te stimuleren in de wijken. Vanaf de zomer 2020 worden initiatieven gefinancierd in de wijken.

Duurzame inburgering	
-----------------------------	---

De wet Inburgering wordt in juli 2021 ingevoerd, waarbij in de begeleiding wordt uitgegaan van toekomstperspectief en inzet van talent.

Een passend vangnet	
----------------------------	---

In verband met de coronacrisis is ingezet op veilige opvang met inachtneming van de RIVM-richtlijnen, dit is ook van toepassing op uitgeprocedeerde asielzoekers. Het landelijke programma terugdringing dakloosheid zet vanaf het derde kwartaal van 2020 in op zelfstandig wonen met (of zonder) begeleiding. Hiervoor moeten woonplekken gerealiseerd worden, waarmee de capaciteit van de opvang omlaag kan. Ook wordt onverminderd ingezet op preventie en toekomstperspectief.

Inclusieve stad	
------------------------	---

Arnhem heeft al een aantal jaren stappen gezet in het inclusiever maken van onze stad. Op de eerder opgestelde negen speerpunten hebben we het nodige bereikt en in gang gezet. Op een aantal punten kiezen we voor een scherpere focus. We gaan ons daarom richten op een vijftal focuspunten, waarop we zelf en in samenwerking met de stad invloed kunnen uitoefenen om deze te realiseren. Het gaat hier om:

1. Voorkomen en tegengaan van discriminatie;
2. Positie inwoners met beperking versterken
3. Diversiteit in organisaties;
4. Inclusieve gemeentelijke organisatie;
5. Inclusieve gemeentelijke communicatie.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
------------------------------	--------

Veilig en positief opgroeien	
-------------------------------------	---

Sluitende aanpak ketenpartners voor vroeg signalering	
--	---

De inzet voor opgroeien en opvoeden is gericht op het zoveel als mogelijk bieden van gelijkwaardige kansen op ontwikkelen en meedoen voor kinderen en jongeren. Het is van belang dat hiervoor een goed voorliggend aanbod aanwezig is met een belangrijke functie voor vroegsignalering. Het gaat er om dat het welzijnswerk niet alleen is gericht op het kind of de jongere, maar juist ook op haar of zijn omgeving: ouders, school, straat, sport. Een goede afstemming en samenwerking tussen bijvoorbeeld kind- en jongerenwerk (denk aan Rijnstad, AM Support en Presikhaaf University), sport (denk aan Sportbedrijf en Jeugdfonds Sport & Cultuur Arnhem), onderwijs (denk aan PAS-VVE) en jeugd(gezondheids)zorg (denk aan VGGM-Kansrijke Start, huisartsen en jeugdzorgaanbieders) is nodig. Juist is deze corona-tijd. In 2020 besteden we ook extra aandacht aan preventieve inzet voor mondzorg van jonge kinderen (naar aanleiding van het initiatiefvoorstel van de raad). Hierover maken we afspraken met Menzis, VGGM, de tandartsen en de HAN.

Ontwikkelen van voorliggende voorzieningen	
---	---

Samen met partners in de stad wordt gekeken aan welke voorliggende voorzieningen behoefte is en wordt gewerkt aan het ontwikkelen van voorliggende voorzieningen in wijken.

Meedoen en openstaan voor elkaar

Netwerkaanpak eenzaamheid

Gericht op het tegengaan van eenzaamheid en sociaal isolement. Eenzaamheid zowel bij ouderen als bij jongeren. De aanpak eenzaamheid is een belangrijk speerpunt van het Rijk en van het college. In 2019 is daartoe een uitvoeringsplan opgesteld en in 2020 starten we met een wijkgerichte aanpak en met een opzet voor monitoring. Hiervoor werken we samen met het Ministerie van VWS. Deze aanpak en activiteiten vinden hun plek in de Arnhemse wijken in samenwerking met de organisaties en initiatieven die daar actief zijn.

Bestendigen regenboogaanpak

De Regenboogagenda is door het college vastgesteld op 8 juli 2020. Hierin is onder andere opgenomen dat we de zichtbaarheid van de gemeente Arnhem bij de doelgroep vergroten. Daarnaast zijn hier al stappen in opgenomen in het opstellen en vaststellen van de Regenboogagenda. Hierin is ook de samenwerking met partners in de stad versterkt. In de agenda is concreet opgenomen welke punten we vanuit de verklaring van Dordrecht hebben opgepakt.

Herformuleren welzijnsopdrachten

In 2020 zijn wijkgesprekken gevoerd. De richtinggevende notitie is gereed en ter besluitvorming naar de raad gestuurd. In de opdrachten van de welzijnsorganisaties voor 2021 worden de uitgangspunten en inhoudelijke thema's verwerkt.

Ondersteuning mantelzorgers

De activiteiten worden volgens planning uitgevoerd. Tijdens de coronacrisis is er alles aan gedaan om mantelzorgers goed te ondersteunen.

Duurzame inburgering

Vorbereiden op de nieuwe inburgeringswet en ontwikkelen nieuwe werkwijze

De wet gaat iets later in dan gepland. De voorbereidingen liggen op koers, zowel in Arnhem als in de regionale samenwerking.

Een passend vangnet

Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren

De onderzoeks- en analysefase is afgerond. In deze fase zijn op casusniveau doorbraken bereikt. Op basis daarvan zijn concrete (beleids)doelstellingen geformuleerd die zijn verwerkt in een projectplan. Dit plan is aan het einde van het tweede kwartaal 2020 aangeboden aan de raad.

Uitvoeren regiovisie 2019-2022 huiselijk geweld en kindermishandeling

De uitvoering van de regiovisie en de bijbehorende prioriteiten loopt volgens planning. De planning van de uitvoering van de regiovisie is niet in het gedrang gekomen als gevolg van de coronacrisis. Wel is er extra veel aandacht voor het thema huiselijk geweld en kindermishandeling, omdat er tijdens de coronacrisis veel zorgen zijn over gezinnen waar het onveilig is of kan zijn. Deze extra aandacht heeft een positief effect op de integrale samenwerking tussen partijen rond kwetsbare gezinnen. Denk hierbij aan de Sociale wijkteams, Veilig Thuis, Moviera, zorgaanbieders, jeugdgezondheidszorg en onderwijs.

Versterken ketensamenwerking Moviera- wijkteams- Veilig thuis

Deze ontwikkelingen lopen volgens planning.

Versterken ketensamenwerking OGGz-partners

Signalen over niet optimaal verlopende samenwerking worden door VGGM en gemeente onmiddellijk geadresseerd en besproken, hetzij bilateraal op uitvoerend niveau, hetzij in breder verband op managementniveau.

Het project zorg- en veiligheidsstructuur, waarin het versterken van de gehele keten centraal staat, is als gevolg van de coronacrisis tijdelijk stilgelegd maar wordt vanaf het derde kwartaal weer opgepakt.

Inclusieve stad

Toepassen van de Arnhemse norm voor toegankelijkheid als koplopergemeente VN-verdrag Handicap

Om dit te bereiken en een betere afstemming te krijgen hebben we in het voorjaar van 2020 een samenwerking ingericht met onder meer Vastgoed, Openbare ruimte en Zorg en Welzijn. Daarin maken we afspraken hoe we de verantwoordelijkheid van de uitvoering vormgeven. In samenspraak met het Arnhems Platform Chronisch zieken en Gehandicapten (Apcg), Bijzonder in Arnhem, inwoners, publieke en private organisaties stellen we een 'Arnhemse Inclusieagenda VN-verdrag' met een actieplan op. De Arnhemse Standaard Toegankelijkheid (AST) biedt hiervoor een goede en bruikbare basis.

Bestrijding van discriminatie

Op moment van schrijven is de aandacht voor aanpak en voorkomen van racisme en discriminatie groot en actueel. Wij keuren al deze vormen van uitsluiting ten zeerste af. Inwoners van Arnhem kunnen discriminatie melden bij Vizier. Inwoners die discriminatie melden, worden geholpen door de klacht gezamenlijk op te pakken en te werken aan een oplossing. Voor de acceptatie van seksuele diversiteit is een regenboogagenda opgesteld met diverse acties die binnenkort naar de raad gaat.

Inclusieve organisatie en communicatie

Een divers samengesteld personeelsbestand waar iedereen op gelijkwaardige wijze kan deelnemen, zijn talenten kan inzetten en zich welkom voelt. Deze ambitie wordt gedragen door directie, management en P&O. Hiervoor wordt training 'Selecteren zonder vooroordelen' aangeboden, nemen we deel aan Diversity Day en P&O stuurt hierop bij de werving en selectie.

Vanuit communicatie is de ambitie om in te zetten op een gemeentebrede inclusieve wijze van communiceren, zowel in- als extern.

Zichtbaar maken van de kracht van Inclusief Arnhem

De kennis en ervaring vanuit de diverse initiatieven in de stad hebben we dankbaar gebruikt als input voor het nieuwe uitvoeringsplan met vijf speerpunten, waarop we zelf invloed kunnen uitoefenen om een slag te maken. Dit uitvoeringsplan wordt in de zomerperiode aan de gemeenteraad gestuurd.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-18.236	-19.572	-22.466	-2.869	-25
Baten	755	755	755	0	0
Saldo lasten en baten	-17.481	-18.817	-21.711	-2.869	-25
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	1.100	2.351	2.351	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.100	2.351	2.351	0	0
Prognose resultaat	-16.381	-16.466	-19.360	-2.869	-25

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-2.894	N			
Turap 2					
Welzijn	-200	N	Welzijn: mislopen inkomsten en andere inzet (impactanalyse)	I	AR
Welzijn	-135	N	Inzet vrouwenopvang bij Moviera (impactanalyse)	I	AR
Welzijn	-1.700	N	Extra locaties maatschappelijke opvang voor inwoners zonder corona (impactanalyse)	I	AR
Inclusie	-50	N	Inzet statushouders / inburgering (impactanalyse)	I	AR
Welzijn	-300	N	Irish zorg	I	AR
Inclusie	-484	N	Mutatie gemeentefonds mei circulaire diverse DU	S	AR
Turap 1					
Inclusie	-25	N	Motie AST	S	AR

Baten	0
--------------	---

Toevoegingen aan reserves	0
----------------------------------	---

Onttrekkingen aan reserves	0
-----------------------------------	---

Turap 2

Welzijn: mislopen inkomsten en andere inzet (impactanalyse)

Welzijnsorganisaties en buurthuizen lopen inkomsten mis, bijvoorbeeld op baromzet, deelnemersbijdragen en verhuur van ruimtes. Niet alle organisaties kunnen het mislopen van inkomsten opvangen, de vraag bij buurthuizen is uitgezet, een eerste inschatting van dit risico is dat het gaat om ongeveer €150.000 tot €200.000. Voor de gesubsidieerde opdrachten geldt dat welzijnsorganisatie (en andere subsidiepartners) zoveel mogelijk hun opdracht op een andere manier vormgeven, die past bij de RIVM richtlijnen, zodat goed contact en ondersteuning aan kwetsbare inwoners geborgd is. Er vindt ook inzet plaats op onderdelen die nu door de coronacrisis zijn ontstaan, zoals noodopvang op school en jongerenwerk inzetten om groepsvorming op straat tegen te gaan.

Inzet vrouwenopvang bij Moviera (impactanalyse)

In het algemeen is de verwachting dat huiselijk geweld en kindermishandeling toeneemt wanneer de druk op de gezinnen toeneemt door isolatie en thuiswerken/kinderen niet naar school. Dit betekent dat er over de hele linie meer gebruik gemaakt wordt van de voorzieningen (Vrouwenopvang, Centrum seksueel geweld en ook de ambulante inzet VO). Bij Moviera is in Oosterbeek (crisisopvang) een extra groep opgegaan (extra kosten) waar nieuwe cliënten worden opvangen (scheiding cliënten). Verder worden de richtlijnen van de RIVM gevolgd. De verwachting is verder dat er door corona een toename is/zal zijn van huiselijk geweld, wat zich ook op langere termijn zal vertalen in een groter beroep op jeugdzorg en vrouwenopvang.

Een risico wordt ook gevormd door mogelijke personeelsuitval als gevolg van besmetting. Mogelijk dat Moviera voor de compensatie van de extra kosten een beroep kan doen op het Rijk en/of Provincie.

Extra locaties maatschappelijke opvang voor inwoners zonder corona (impactanalyse)

Naast de huidige voorzieningen zijn andere locaties geopend om opvang en hulpverlening conform de richtlijnen van RIVM te verlenen en is een extra locatie geopend voor de opvang van daklozen met ziekteverschijnselen. Het gaat om opvang in een passagiersschip en het klooster in Huissen. Het Rijk heeft toegezegd gemeenten hiervoor te compenseren voor 2020. Het is nog onduidelijk welke kosten doorlopen naar 2021.

Opvang moet anders georganiseerd worden, zodat 1,5 meter afstand handhaven en 1- of 2-persoonskamers voor daklozen mogelijk is. Inzet is op het versneld realiseren van geschikte woningen voor daklozen, zodat met minder opvangcapaciteit (maar ruimer opgezet) volstaan kan worden. Lukt dit niet tijdig of helemaal niet, dan is - tijdelijk of permanent - uitbreiding van de bestaande opvangcapaciteit nodig.

Inzet statushouders/inburgering (impactanalyse)

De duale trajecten (werk en taal) kunnen deels uitgevoerd worden, waardoor er inkomsten misgelopen worden en er vertraging in het traject optreedt (werk ligt stil). Voor een deel van de duale trajecten is een alternatief gevonden, de mondmaskersfabriek.

Mocht de coronacrisis langer duren, dan ontstaat er op de lopende pilot Inburgering duale trajecten statushouders mogelijk in 2021 een financieel knelpunt.

IrisZorg

Stichting IrisZorg heeft in de aanvraag subsidie MO 2020 een begroting ingediend die hoger was dan de verlening 2019. Hierover waren gesprekken gaande. Als gevolg van de coronacrisis zijn deze gesprekken stilgevallen, heeft IrisZorg bepaalde activiteiten anders moeten vormgeven of stopzetten en is veel inzet gepleegd om een drietal alternatieve opvanglocaties in te richten zodat verslaafde en niet-verslaafde, besmette en niet-besmette daklozen met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM opvangen kunnen worden, al dan niet in quarantaine of isolatie. Het rijk heeft aangegeven de hieruit voorkomende kosten te zullen vergoeden, en heeft gemeentes verzocht om zorgaanbieders financiële zekerheid en ruimte te bieden, in ieder geval tot 1 juni 2020. Om liquiditeitsproblemen bij IrisZorg te voorkomen is overgegaan tot voorlopige verlening van het gevraagde subsidiebedrag.

De gesprekken over de begrotingssubsidie zullen binnenkort weer worden opgestart. De verwachting is dat de aanvraag gedeeltelijk zal worden gehonoreerd. Deels kan hiervoor dekking gevonden worden in de begroting MO; voor het overige ontstaat naar verwachting een incidenteel knelpunt van € 300.000.

Mutatie gemeentefonds mei circulaire diverse DU

Betreffen lasten waarvoor een decentralisatie-uitkering wordt ontvangen. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

Teksten reeds opgenomen in Turap 1

Inclusie

De motie Maak werk van de Arnhemse Standaard Toegankelijkheid (19M143) vraagt om budgetten uit te breiden ten behoeve van de AST. Uit een inventarisatie met openbare ruimte is gebleken dat voor het grootste deel van de uitvoering middelen vrijgemaakt kunnen worden door te schuiven in de hoeveelheid projecten die er op jaarbasis worden uitgevoerd. Om de AST als onderwerp een structurele plek te geven binnen openbare ruimte wordt jaarlijks € 10.000 geraamd. Voor de uitvoering van de AST bij vastgoed gaat het om een jaarlijks budget van € 15.000. Uit een nog op te stellen meerjarig agenda moet blijken of dit voldoende is. De inzet van ervaringsdeskundigheid zal (deels) door inclusie worden gefaciliteerd en bekostigd.

S09 Gezondheid en sport

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
Gezonde levensstijl	
<p>De sportaccommodaties van het Sportbedrijf en bijvoorbeeld de kinderboerderijen zijn inmiddels rookvrij. Daarnaast zijn drie JOGG-regisseurs aan de slag in Presikhaaf, Malburgen, Arnhemse Broek, Geitenkamp en Klarendal. Zie verder de toelichting bij de inspanning 'Programma (door)ontwikkelen en implementeren terugdringen overgewicht'.</p>	

Sportief bewegen voor iedereen

Leefstijlcoaching is uitgebreid, alsmede de samenwerking op JOGG en GO gebied.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
Gezonde levensstijl	
Programma (door)ontwikkelen en implementeren terugdringen overgewicht	
<p>Inzet was om in 2020 de aanpak GO! gericht op het tegengaan van overgewicht bij kinderen verder uit te rollen over de stad. Door de beperkende maatregelen ter bestrijding van het coronacrisis loopt dit vertraging op. In de wijken Geitenkamp, Klarendal en Arnhemse Broek worden in september 2020 startbijeenkomsten gehouden. Gestreefd wordt naar een inhaalslag vanaf het najaar 2020 tot in de loop van 2021.</p>	

Afspraken rond alcohol en roken opnemen in overeenkomsten

Door de sportparken en speelplekken rookvrij te maken zijn we goed op weg roken steeds meer te verbannen op plekken waar jeugd komt. De komende periode gaan we verder met het maken van afspraken met partners omtrent alcohol en roken.

Inzet op voorlichting en bewustwording

Zie de toelichting hieronder bij de inspanning 'Verankeren programma Kansrijke Start'. Voorts wordt in het voortgezet onderwijs voorlichting gegeven over middelengebruik (alcohol, drugs).

Verankeren programma kansrijke start

Onder de noemer Kansrijke Start wordt vanuit de geboortezorg en de jeugdgezondheidszorg (JGZ) met diverse programma's (onder andere Nu Niet Zwanger, Voorzorg, Stevig Ouderschap, Centering Pregnancy) ingezet op het signaleren en ondersteunen van kwetsbare (aanstaande) ouders voor, tijdens en na de bevalling. Door deze ouders goed voor te bereiden op de komst van hun kind, willen we elk kind een zo kansrijk mogelijke start van hun leven geven. In Arnhem is intussen een lokale coalitie gevormd, waarin professionals uit de geboortezorg, de JGZ, de Sociale wijkteams en de gemeente samen optrekken en afspraken maken om tot een sluitende aanpak te komen rond de zorg voor kwetsbare aanstaande ouder(s), zodat meer kinderen een kansrijke start krijgen. Omdat een aantal ketenpartners regionaal werkt, worden intussen ook stappen gezet om tot een regionale samenwerking te komen, met name om de 'zorgpaden' op elkaar af te stemmen en kennis en ervaringen met elkaar te delen.

Sportief bewegen voor iedereen

Stimuleren bewegen in de eigen leefomgeving. Inzet op Urban Sports en aanleggen accommodaties

In samenwerking met de provincie Gelderland is de aanleg van twee skatebanen/pumptracks in gang gezet. Ook zijn er plannen voor urban sport op de blauwe golven. Er is via het sport innovation LAB een subsidie verstrekt om in Arnhem de community beter in beeld te krijgen en een app te ontwikkelen voor de gebruikers.

Inzet op Urban Sports en aanleggen accommodaties

Zie de toelichting bij de inspanning hiervoor. Er worden concreet 2 pumptracks/skatebanen aangelegd (Rijkerswoerd & Olympus gebied). Daarnaast wordt er geïnvesteerd in het in kaart brengen en bereiken van de gebruikers. Ook zijn er plannen voor de blauwe golven. Ten slotte is subsidie verstrekt aan de Urban Sports indoorhal (Common Ground).

Veranderen opdracht uitvoeringsorganisatie.

Er worden stappen gezet in het verder vormgeven van gezamenlijk opdrachtgeverschap. Stedelijke behoefte en de behoefte in de wijk worden beter op elkaar afgestemd. Er worden langzaam aan stappen gezet naar een product, dienstenbegroting.

De wisselwerking tussen bedrijfsleven en sport benutten

Er is een kopgroep geformeerd (Sportsboard Arnhem) met verschillende partijen uit het bedrijfsleven. Deze groep wordt continu uitgebreid en men wordt betrokken bij de verschillende sportevenementen.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-18.141	-19.963	-20.795	-324	-508
Baten	2.161	2.674	2.674	0	0
Saldo lasten en baten	-15.980	-17.289	-18.121	-324	-508
Toevoegingen aan reserves	-693	-354	-354	0	0
Onttrekkingen aan reserves	528	589	709	0	120
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-165	235	355	0	120
Prognose resultaat	-16.145	-17.054	-17.766	-324	-388

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-832	N			
Turap 2					
Publieke gezondheid	-230	N	Inzet VGGM-GGD (impactanalyse)	I	AR
Sport	-50	N	Vertraging uitvoering verbouwing zwembad (impactanalyse)	I	AR
Sport	-44	N	Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU	S	AR
Turap 1					
Publieke gezondheid	-120	N	Prenatale zorg	I	AR
Publieke dienstverlening	-120	N	Rookvrije generatie	I	AR
Sport	-88	N	Exploitatie sporthallen	S	AR
Sport	-180	N	Kunstgrasvelden	S	AR
Baten	0				
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	120	V			
Turap 1					
BR Transformatie Zorgbudgetten	120	V	Publieke gezondheid/Prenatale zorg	I	BR

Turap 2

Inzet VGGM-GGD (impactanalyse)

De VGGM, het onderdeel GGD, zat eerst met name vol in de crisisaanpak van de coronabesmetting (vrijstellen personeel en beschermingsmateriaal). Nu is het accent verschoven naar met name bron- en contactonderzoek. Dit leidde tot eerder genoemde bedragen aan meerkosten. Voor zover deze betrekking hebben op de Arnhemse begroting waren opgenomen in de Impactanalyse. Daar staat minder inzet op reguliere activiteiten tegenover, o.a. op dienstverlening Jeugdgezondheidszorg (minder contactmomenten consultatiebureaus, artsen en verpleegkundigen op scholen), minder voorlichting seksuele gezondheid op scholen, minder of geen reguliere inzet op toezicht kinderdagverblijven, wel mogelijk op de noodopvang. Tevens dalen de inkomsten doordat minder beroep wordt gedaan op reizigersvaccinaties. Bij de half jaar rapportage zal VGGM uitgebreid stil staan bij de coronacrisis. Aan de achterkant heeft intensief overleg plaatsgevonden tussen de GGD-en, VNG en het ministerie van VWS over de bekostiging van deze activiteiten en over andere kosten die door de GGD zijn gemaakt in het kader van de coronabestrijding. Dit overleg heeft tot een positief resultaat geleid. In een bestuurlijk overleg heeft de Minister de toezegging gedaan om alle extra kosten te vergoeden en voorschotten te verlenen om ook de liquiditeitspositie op orde te houden. Het gaat dan om een vergoeding voor:

1. Intensivering van reguliere GGD-taken, zoals bron – en contact onderzoeken
2. Opdrachten op basis van artikel 7 Wpg; het gaat hier om kosten die volgen uit aanwijzingen en noodverordeningen
3. Vervangingskosten voor taken die niet gedaan konden worden, personeel dat niet ingezet kon worden enz.

4. Nieuwe taken op basis van de nieuwe tijdelijke spoedwet

Deze vergoeding wordt verstrekt voor zover deze niet uit de reguliere inwonersbijdrage kan worden gedekt. De uitwerking van deze afspraak wordt nog in een brief vastgelegd. Per saldo leidt deze compensatie voor de GGD tot een nihil resultaat voor 2020 en 2021.

Voor de veiligheidsregio loopt een vergelijkbaar proces om te komen tot compensatie. Ook daarvoor is een eerste mondelinge toezegging gedaan door de minister, maar de uitwerking van deze toezegging is nog niet bekend.

In de 5-maandsrapportage zal de VVGM een samenvatting van de gevolgen corona per afdeling / taak en zal bovenstaande afspraak nader worden toegelicht. In afwachting van deze rapportage is het eerdere bedrag in Turap 2 voor 2020 opgenomen.

Vertraging uitvoering verbouwing zwembad (impactanalyse)

Aannemers van grote bouwprojecten zoals zwembad Valkenhuizen komen met disclaimers dat er mogelijk vertraging gaat optreden als gevolg van corona en dat zij hiervoor niet aansprakelijk zijn. De financiële effecten en de juridische positie van de gemeente worden nog uitgezocht.

Er is een vertraging van circa 4 weken te verwachten bij de bouw van zwembad Valkenhuizen als gevolg van de corona-crisis. Het risico bestaat dat deze kosten afgewenteld worden op de gemeente, voor dit risico is een eenmalig bedrag voor 2020 opgenomen.

Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU

Dit zijn lasten waarvoor een decentralisatie-uitkering wordt ontvangen. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

Sportbedrijf Arnhem Resultaat 2020

Sportbedrijf Arnhem is hard getroffen door de coronacrisis. Vanaf half maart moesten alle accommodaties dicht en ook al mag er vanaf juli met maatregelen weer gesport worden, de effecten zijn nog steeds zichtbaar in de inkomsten. Vanuit het rijk is toegezegd dat er een Spuk-regeling wordt opengesteld waarop kwijtgescholden huur aan verenigingen gecompenseerd kan worden. Ondanks deze regeling verwacht Sportbedrijf Arnhem volgens de managementrapportage 2e kwartaal een negatief resultaat voor 2020. Sportbedrijf doet er alles aan om op korte termijn kosten te besparen en inkomsten te genereren. In principe dekt het Sportbedrijf negatieve resultaten uit haar eigen vermogen. Gezien de bijzondere omstandigheden is het mogelijk dat het Sportbedrijf toch een beroep op de gemeente zal doen.

Teksten reeds opgenomen in Turap 1

VGGM: prenatale zorg

Onder andere door het wegvallen van het transformatiebudget van de teams Leefomgeving is er vanaf het jaar 2020 onvoldoende budget beschikbaar om bestaande interventies en activiteiten van VGGM op het terrein van prenatale zorg te bekostigen en daarover in het kader van de jaarlijkse Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afspraken te maken. Het betreft hier onder andere het programma Stevig ouderschap, het programma Voorzorg en prenatale huisbezoeken. Deze interventies zijn erop gericht om latere problemen bij het opgroeien en opvoeden van kinderen te voorkomen en dragen zo indirect bij aan het terugdringen van de kosten van de Jeugdzorg. Voor 2020 worden de kosten hiervan gedekt uit de reserve Transformatie zorg.

Rookvrije generatie

Om uitvoering te kunnen geven aan de eerder door de Raad aangenomen motie 'Op naar een rookvrije generatie' zijn extra inzet en middelen nodig, waarin nu in de begroting niet is voorzien.

Het betreft hier onder andere eenmalige kosten voor het plaatsen van borden (€ 120.000). De Raad is hierover via een raadsbrief nader geïnformeerd.

Exploitatie sporthallen

Vorig jaar is Sporthal De Opmaat door Sportbedrijf in beheer genomen. Binnenkort nemen zij sporthal Bethaniënstraat in beheer en wanneer sporthal Middachtensingel wordt opgeleverd, zal deze ook door hen in beheer worden genomen. Nieuwe sporthallen zijn altijd gebouwd met de aanname dat de vergoeding normuren bewegingsonderwijs en verhuur aan verenigingen, de exploitatie moet dekken. Bij nieuwe sporthallen is dat niet altijd mogelijk. De reden hiervoor is dat nieuwe sporthallen voldoen aan de hogere normen die we in Arnhem hebben gesteld. Deze normen hebben een financieel effect. Voor 2020 verwachten we een effect van € 87.500. Structureel onderzoeken we het effect en zullen we op een later moment voorstellen tot oplossing doen.

Sportbedrijf Arnhem (en daarmee ook de gemeente Arnhem) voldoet niet aan de wettelijke plicht om maatregelen te treffen die het verspreiden van kunstgraskorrels buiten de velden beperkt. De rechtbank heeft een uitspraak gedaan over de te nemen maatregelen inzake het sportbedrijf in Enschede. Op basis daarvan heeft Sportbedrijf Arnhem de mogelijkheden en de kosten van het opruimen van het infill-materiaal buiten de velden en het aanpassen van het onderhoud en de renovaties onderzocht. De aangepaste onderhoudswerkzaamheden zorgen er voor dat het infill-materiaal zo min mogelijk buiten de velden terecht komt. De huidige onderhouds- en renovatiebudgetten bij het Sportbedrijf Arnhem zijn hiervoor echter onvoldoende. Om bovenstaande werkzaamheden te verrichten is eenmalig in 2020 € 180.000 nodig en daarnaast een investering waarvan rente en afschrijvingslasten gedurende zeven jaar € 28.500 zullen bedragen. Voor de toekomst zal worden bekeken of deze kunstgrasvelden na afschrijving vervangen moeten worden door velden die aan aangescherpte normeringen voldoen.

Zwembad Valkenhuizen

In de planning van het zwembad was marge aangehouden ten behoeve van onwerkbaar weer. Ondanks de milde winter en het uitblijven van onwerkbaar weer is er ten opzichte van de geplande oplevering toch enige vertraging ontstaan. Dit betreft een vertraging in de ruwbouw ten gunste van de voorbereiding en realisatie van de betonbouw van de kelder. Op dit moment is hierdoor een beperkte uitloop van circa 5 weken te verwachten, de verwachte oplevering is nu voorzien januari 2021. De vertraging ligt buiten de invloedssfeer van de gemeente en zal niet leiden tot extra kosten.

S10 Klimaat en energie

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
-----------------	--------

Een stedelijke aanpak van de energietransitie	
--	---

In het programmaplan New energy made in Arnhem 2020-2030, dat de raad eind januari 2020 heeft vastgesteld, zijn de stedelijke koers beschreven en de thema's waarop Arnhem haar koploperpositie wil bestendigen en/of uitbreiden: Integrale wijkaanpak, Duurzame mobiliteit en Arnhemse energie innovaties.

In het programmaplan zijn inspanningen op de thema's gebouwde omgeving, duurzame mobiliteit, bedrijven en industrie en grootschalige opwekking benoemd, met daarbij de rol die de gemeente per inspanning moet nemen, de verwachte CO2 reductie die deze inspanning oplevert en de monitoringsindicatoren om de effecten van de inspanning te meten.

Een wijkgerichte aanpak van de energietransitie	
--	---

Input voor de transitievisie warmte zijn de wijkgesprekken. In maart 2020 zouden wij starten met de wijkgesprekken in alle wijken. De wijkgesprekken zijn uitgesteld tot september 2020. We gaan in het najaar een inhaalslag maken zodat we weer op koers zijn eind 2020. Ondanks dat wij op verschillende manieren bewoners in de gelegenheid stellen het gesprek aan te gaan, verwachten wij door Corona toch minder mensen te bereiken. Voor de eerste 6 kansrijke wijken/buurtten zijn de voorbereidingen om het participatieproces op te starten in volle gang. Ook in deze wijken/buurtten zal de participatie moeizamer op gang komen door Corona.

Een regionale energiestrategie als invulling van het Klimaatakkoord	
--	---

Zie de toelichting bij de inspanning 'Opstellen concept bod aan Nationaal programma RES'.

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
------------------------------	--------

Een stedelijke aanpak van de energietransitie	
--	---

Uitvoeren New energy made in Arnhem 2015 - 2020	
--	---

Het programma New energy made in Arnhem 2015-2020 is eind 2019 geëvalueerd. De resultaten zijn opgenomen in de [Voortgangsrapportage](#), stand van zaken 2019. Deze evaluatie heeft de input gevormd voor het nieuwe programma NemiA 2020-2030. Uit de evaluatie blijkt dat, ondanks vele resultaten, dat er nog grotere inzet moet worden gepleegd om de energietransitie zodanig te versnellen dat landelijke en mondiale doelen binnen Arnhem kunnen worden gehaald. Verder zijn trends en ontwikkelingen gesignaleerd die leiden tot nieuwe en nog grotere gemeentelijke opgaven, die nog niet zijn opgenomen in het programma New energy made in Arnhem. Dit zijn het Klimaatakkoord van Parijs, het landelijke Klimaatakkoord, met daarin onder andere het uitfaseren van aardgas en de verplichting tot het opstellen van een regionale energiestrategie. De doorwerking van deze opgaven voor Arnhem en de acties die erbij horen zijn verwerkt in het nieuwe programma New energy made in Arnhem 2020-2030.

Opstellen nieuw programma New energy made in Arnhem 2020-2030	
--	---

Eind januari 2020 heeft de raad het programmaplan New energy made in Arnhem 2020-2030 vastgesteld.

Een wijkgerichte aanpak van de energietransitie	
--	---

Transitievisie warmte	
------------------------------	---

De input die wij nodig hebben voor de transitievisie warmte ligt grotendeels op koers. Samen met de professionele stakeholders in de stad werken wij aan het opstellen van deze transitievisie. Wij nemen de input die wij ophalen in onze wijkgesprekken en onderzoeken die lopen in de kansrijke wijken mee in de totstandkoming van de transitievisie warmte. Zo start binnenkort een onderzoek naar de duurzame bronnen en de warmtestrategie. Omdat de wijkgesprekken en het participatieproces in de Kansrijke wijken moeizamer verloopt door Corona, zal de output hiervan ook minder zijn. Zo start binnenkort start een onderzoek naar de duurzame bronnen en de warmtestrategie.

Wij voeren verkennende gesprekken met de provincie, gemeenten en Firan, onderdeel Alliander, over warmtestrategie en warmtenetten. Met Vattenfall voeren wij verkennende gesprek over de randvoorwaarden waaronder de uitbreiding van hun warmtenet mogelijk is.

Voortouw nemen

De buurten Vredenburg/Kronenburg en Elderveld-Noord zijn wijken die zich niet spontaan organiseren en nemen wij als gemeente het voortouw om samen met bewoners te werken aan de verduurzaming van hun buurt waaronder de aardgasvrije opgave. Ook aanverwante sociale en fysieke thema's komen hierbij aanbod. Zo ook op Saksen Weimar is er nu op initiatief van de gemeente een duurzaamheidswerkgroep in oprichting die samen met de gemeente de kansen voor een aardgasvrij Saksen Weimar gaat onderzoeken. In de wijkgesprekken zetten wij bewoners aan zich te verenigen om zo duurzaamheidsinitiatieven in hun buurt te ontplooien met behulp van het Aanjaagfonds. Ondanks de inhaalslag die wij voor ogen hebben in de wijkgesprekken, zullen initiatieven tot verduurzamen, individueel of collectief zich lastiger ontplooien door Corona. Prioriteiten liggen soms elders en het is lastiger elkaar te vinden.

Wijkinitiatieven

De inspanningen vanuit het Aanjaagfonds heeft er inmiddels toe geleid dat er inmiddels meer dan 40 wijkinitiatieven zijn op het gebied van energie en klimaat. De ondersteuning vanuit het Aanjaagfonds heeft met de financiële inzet vanuit het klimaatfonds een voorlopig structureel karakter gekregen. Een tweetal wijken/buurten zijn mede door de aanwezigheid van een wijkinitiatief benoemd als kansrijke wijk om voor 2030 van het aardgas af te gaan (Arnhem-West en Hoogkamp). In deze wijken/buurten werkt de gemeente nu intensief samen aan deze opgave. Ook voor het initiatief in Alteveer/Cranevelt zetten de gemeente kracht bij om het zonnepark te realiseren op het parkeerterrein van het Nederlands Openluchtmuseum.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Waar ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden maken wij afspraken met initiatiefnemers om bij te dragen aan een aardgasvrije wijkoplossing en niet op postzegelniveau te denken. Zo werken wij onder andere samen met Amvest aan de aardgasvrije opgave van de ontwikkeling op de HES en de naastgelegen buurt Hoogstede/Klingelbeek en met Klok/PDB samen op het voormalige AKZO-terrein en de naastgelegen buurt Plattenburg.

Ondersteunend beleid

Het ondersteunend beleid ligt op koers. Zo zijn de toolbox met instrumentarium (landelijk als gemeentelijk) op het gebied van financiering en subsidies en advies voor bewoners en bedrijven recent opgeleverd. Het plan van Aanpak energiearmoede wordt na de zomer ter vaststelling voorgelegd aan de raad. In het najaar volgt er een onderzoek naar duurzame bronnen en de warmte infrastructuur, voeren wij gesprekken met onder andere de Provincie over een Provinciaal warmtebedrijf en betrekken wij Arnhemse bedrijven voor advies en innovaties bij de wijkgerichte energietransitie.

Een regionale energiestrategie als invulling van het Klimaatakkoord

Opstellen concept bod aan Nationaal Programma RES

In mei 2020 is het voorlopig concept bod Regionale energiestrategie aan het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) aangeboden. In oktober volgt het concept bod, dat door de colleges is vastgesteld. De planning is, ook landelijk, door de coronacrisis opgeschoven van 1 juli naar 1 oktober. Na 1 oktober zal het PBL alle biedingen gaan doorrekenen. Het definitieve bod is gepland op 1 juli 2021.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-6.124	-7.593	-7.593	0	0
Baten	974	1.809	1.809	0	0
Saldo lasten en baten	-5.150	-5.784	-5.784	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	3.063	4.255	4.255	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	3.063	4.255	4.255	0	0
Prognose resultaat	-2.087	-1.529	-1.529	0	0

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	0				
Baten	0				
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	0				

S11 Ruimtelijke ontwikkeling

Op 18 mei heeft de minister aangegeven dat de invoering van de Omgevingswet met 1 jaar uitgesteld wordt naar 1-01-2022. De activiteiten die gepland waren in het kader van de invoering van de Omgevingswet in Arnhem gaan door volgens planning, maar er is meer tijd voor het oefenen met nieuwe werkwijzen. De Omgevingsvisie, het ontwikkelen van een Omgevingsplan en het digitaal inrichten van systemen gaat door. Het inrichten en borgen van werkprocessen en de projectmatige inspanningen om integraler te werken en burgerparticipatie te integreren zullen langer door lopen.

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
Arnhem geeft richting Zie de toelichting bij de inspanning 'Ontwikkelen omgevingsvisie'.	
Arnhem is fysiek op orde Zie de toelichting bij de inspanning 'Pilots en toewerken naar integraal omgevingsplan'.	
Arnhem maakt mogelijk Zie de toelichting bij de inspanning 'Aansluiting op de Landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet'.	
Milieubeheer en -handhaving leveren een bijdrage aan gezonde leefbare wijken en openbare ruimte Milieuhandhaving en Externe veiligheid liggen op koers. Voor de status energie en klimaat, duurzaamheid en lucht zie het programma Klimaat en energie. Bodem en grondwater ligt gedeeltelijk op koers. Geluid ligt niet op koers doordat veel nieuwe ontwikkelingen (nieuwe woningen) plaats vinden op geluidbelaste locaties. In 2019/2020 zijn twee invalswegen van stil asfalt voorzien. Hierdoor wordt de genoemde trend omgebogen naar een daling van aantal gehinderden.	

Arnhem geeft richting**Ontwikkelen omgevingsvisie**

De Omgevingsvisie Arnhem 2040 omvat het integrale toekomstbeeld voor Arnhem 2040 en de koers ernaartoe. De visie kan gezien worden als een integrale kop op sectoraal beleid en als kader voor toekomstige ontwikkelingen en initiatieven.

De omgevingsvisie voor Arnhem wordt inhoudelijk opgebouwd vanuit:

1. de ruimtelijke kwaliteiten van Arnhem, ook wel DNA genoemd. Het DNA is opgesteld.
2. de opgaven en ambities voor de leefomgeving, samengebracht in kanskaarten per thema en uitgewerkt in een drietal mogelijke scenario's. De opgaven en ambities en de uitwerking in mogelijke scenario's zijn samengebracht in het Koersdocument dat in juli 2020 naar de gemeenteraad is gestuurd en de basis vormt voor het participatieproces met de stad.
3. een globaal wenselijk toekomstbeeld, verkregen uit de 2 bovengenoemde bouwstenen en input vanuit het participatieproces. Hiermee liggen we op schema. In de 2e helft van 2020 zal het gesprek met de stad plaatsvinden.

De visie omvat de koers voor Arnhem 2040 en is geen blauwdruk voor de toekomst. Tempo, (politiek) accent, en factoren als conjunctuur en (technologische) ontwikkelingen bepalen de exacte invulling bij de uitvoering. Bij vaststelling van de Omgevingsvisie in de 1e helft van 2021 wordt ook ingegaan op de wijze waarop met de visie gewerkt kan worden en hoe en wanneer de raad deze kan aanpassen.

Gesprek met de stad: In het gesprek proberen we aan de hand van het koersdocument aan te sluiten bij wat Arnhemers belangrijk vinden voor de toekomst van hun stad: Hoe ziet Arnhem er dan uit?

In het koersdocument zijn scenario's opgenomen die prikkelend bedoeld zijn en helpen een gesprek te voeren over keuzes en prioriteiten voor Arnhem 2040.

De uitkomsten van het gesprek nemen we mee bij het opstellen van de omgevingsvisie, als advies aan het bestuur. De participatie heeft op de 'participatieladder' het niveau van raadplegen.

De betekenis van de als advies aan het bestuur bij het besluiten over de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is alleen bindend voor het eigen bestuur. Dit traject ligt op schema en zal in de periode september - november 2020 uitgevoerd worden.

Arnhem is fysiek op orde**Pilots en toewerken naar integraal omgevingsplan**

Over enkele jaren beschikt Arnhem over één integraal Omgevingsplan. Het Omgevingsplan bundelt niet alleen de regels voor de fysieke leefomgeving maar biedt ook meer inzicht en transparantie in ons omgevingsrecht en zorgt voor betere en snellere procedures. Dit allemaal met als doel om de belangrijke kwaliteiten van onze stad te beschermen en tegelijkertijd ruimte te bieden aan gewenste ontwikkelingen. Om te komen tot 1 Omgevingsplan doen we het volgende:

- Uniformeren en technisch op orde brengen bestaande planvoorraad

In 2019 zijn we begonnen met het opstellen en in procedure brengen van een aantal grote beheersgerichte bestemmingsplannen. Het doel hiervan is een actuele en meer integrale planvoorraad, die aan bepaalde technische eisen voldoet waardoor het grootste deel van de bestemmingsplannen straks makkelijker over te zetten zijn in het nieuwe Omgevingsplan. Voor deze opgave maken we gebruik van de experimenteerruimte (bestemmingsplan verbrede reikwijdte) van het ministerie van BZK. Onze ambitie was om voor 1 januari het grootste deel van de plannen in procedure te hebben. Dit is ons niet gelukt, door het uitstel van de Omgevingswet hebben we echter voldoende tijd om deze klus af te ronden.

- Digitaliseren ruimtelijk beleid en regelgeving

Een groot deel van de gemeentelijke verordeningen en beleidsregels die zich richten op de fysieke leefomgeving worden straks opgenomen in het Omgevingsplan. Voor de dienstverlening is het nodig dat deze regels zoveel mogelijk gebiedsspecifiek worden gemaakt zodat initiatiefnemers per adres kunnen zien welke regels van toepassing zijn. Vooruitlopend op de Omgevingswet zijn we in 2020 begonnen met het digitaliseren hiervan en we lopen hierbij op koers.

- Plan van Aanpak Omgevingsplan

De transitie naar 1 Omgevingsplan start op 1 januari 2022 en is een omvangrijke operatie waarvoor geen blauwdruk bestaat. Gemeenten hebben veel vrijheid in de wijze waarop ze hun Omgevingsplan kunnen vormgeven en in welk tempo ze dat doen. Om die reden zijn we in 2020 gestart met het opstellen van een plan van aanpak waarin de verschillende stappen en een voorstel voor de benodigde (raads)besluiten die straks genomen moeten worden. Het plan van aanpak wordt in het derde kwartaal voorgelegd aan de gemeenteraad.

Arnhem maakt mogelijk

Aansluiting op de Landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet

We werken stapsgewijs toe naar de aansluiting op de Landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet, en lopen daarin op schema:

- We bereiden ons voor op de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit houdt onder andere in een betere samenwerking met De Connectie en het selecteren van softwareleveranciers samen met de regio gemeenten Renkum en Rheden.
- Onze software wordt technisch aangesloten aan het DSO. Arnhem is voor de zomervakantie, met software voor het omgevingsplan, al aangesloten op het DSO. De software voor toepasbare regels wordt eind derde kwartaal aangesloten. We liggen op schema.
- Het inrichten van beide softwaresystemen start volgens planning dit jaar.
- We organiseren overleg en afstemming met ketenpartners om elkaar beter te leren kennen om ons voor te bereiden op de komst van de Omgevingswet. Hierin worden stappen gezet, onder andere met de ODRA. Dit onderwerp vraagt wel aandacht tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
- De processen onder de omgevingswet in kaart brengen en implementeren zijn in kaart gebracht. Implementatie is gestart. We liggen op schema.
- Het doorontwikkelen van het initiatievenproces (onder andere door het in stand houden van de werkwijze van het transformatieteam) is een continue verbeterproces en verloopt naar wens.
- We passen de Arnhemse website aan zodat de inwoners snel en makkelijk hun nieuwe weg kunnen vinden. Deze actie vindt in 2021 plaats.

Milieubeheer en -handhaving leveren een bijdrage aan gezonde leefbare wijken en openbare ruimte

Activiteiten energie, duurzaamheid en luchtkwaliteit uitvoeren

Zie hiervoor de toelichting bij de doelen in het programma Klimaat en energie.

Activiteiten bodem en ondergrond uitvoeren

De aanpak van locaties met een milieurisico ligt op koers. Door de langjarige aanpak blijft het aantal ongeveer gelijk (20). Daarnaast zijn er door de actuele loodproblematiek 11 locaties met humane risico's. Dit aantal is vergelijkbaar met vorig jaar; een deel is gesaneerd maar er komen ook locaties bij. Deze worden in 2020/2021 gesaneerd.

Activiteiten externe veiligheid uitvoeren

In 2019 is er geen toename geweest van het externe veiligheidsrisico in woonwijken. Er is dus 0 maal afgeweken.

Activiteiten geluidshinder uitvoeren

In 2017 is in het kader van Omgevingslawaai vastgesteld wat het aantal geluidgehinderden en slaapverstoorden was ten opzichte van 2011. Beide indicatoren waren hoger. Oorzaak: veel nieuwe ontwikkelingen (nieuwe woningen) op geluidbelaste locaties. Deze trend wordt doorbroken door het uitvoeren van aanleg stil asfalt op de invalswegen van Arnhem en het vaststellen van een nieuw Actieplan. In dit nieuwe actieplan wordt de inzet van maatregelen om geluidhinder aan te pakken omgezet van incidentele maatregelen naar structureel meenemen van maatregelen bij onderhoud wegen. In 2019/2020 zijn twee invalswegen voorzien van stiller asfalt: Huissensestraat en Apeldoornseweg.

Activiteiten milieuhandhaving uitvoeren

Het handhavingsbeleid voor de fysieke leefomgeving wordt in 2020 geactualiseerd en in 2021 verwerkt in het werkprogramma van de ODRA.

Door vertraging in bestemmingsplanprocedures en de inpassing van gewijzigde inzichten voor sociale woningbouw zal een deel van de geplande productie voor 2020 van Schuytgraaf mogelijk net over de jaargrens heen schuiven.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-41.514	-77.787	-78.086	-189	-110
Baten	36.790	67.867	67.867	0	0
Saldo lasten en baten	-4.724	-9.920	-10.219	-189	-110
Toevoegingen aan reserves	-814	1.265	1.265	0	0
Onttrekkingen aan reserves	30	2.603	2.603	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-784	3.868	3.868	0	0
Prognose resultaat	-5.508	-6.052	-6.351	-189	-110

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-299	N			
Turap 2					
Grondzaken	-100	N	Gronddepot Oude Veerweg	I	AR
Grondzaken	-89	N	Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU bommenregeling	S	AR
Turap 1					
Ruimtelijke Ordening en Omgevingswet	-110	N	Plan van aanpak woningsplitsing	I	AR

Baten	0				
Toevoegingen aan reserves	0				
Onttrekkingen aan reserves	0				

Turap 2

Gronddepot Oude Veerweg

Er ligt in het gronddepot Oude Veerweg grond waarvoor de gemeente de verplichting heeft om deze grond af te nemen. Die grond moet daar ook weg. Het risico is dat deze grond is vervuild, en niet elders kan worden gebruikt. Dat zou tot hoge kosten leiden.

Er is €100.000 betaald om uit te zoeken óf en hoe ernstig deze grond is vervuild. De uitslag van dit onderzoek is nog niet bekend.

Mutatie gemeentefonds sept/dec circulaire DU bommenregeling

Betreft decentralisatie-uitkering. Tegenover deze extra uitgaven worden gelden ontvangen van het rijk. Deze baten zijn verantwoord onder programma S00 onder 'afwijking gemeentefonds'.

Teksten reeds opgenomen in Turap 1

Plan van aanpak woningsplitsing en verkamering controles en handhaving

Voor panden waar meer dan vier kamers worden verhuurd geldt op basis van nationale wetgeving een meldingsplicht. De gemeente Arnhem kent ongeveer 500 van dit type gemelde kamerverhuurbedrijven. De afgelopen drie jaren gaf de gemeente Arnhem opdracht voor het uitvoeren van 100 handhavingsacties bij kamerverhuurbedrijven door de ODRA. Structureel is er budget voor iets minder dan 50 acties. De controles van de ODRA hebben een integrale benadering waarbij naast brandveiligheid wordt gekeken naar zaken zoals illegale splitsing van bouwwerken, gezondheid, ondermijning, constructie, strijdigheid met bestemmingsplannen. Bij kamerverhuurbedrijven is de kans op overlast groot. Ook is er sprake van significante risico's. Daarbij is het naleefgedrag van kamerbewoners veelal slecht: in 95% van de gevallen worden tekortkomingen geconstateerd. Uitbreiding van de handhavingscapaciteit van de ODRA is daarom noodzakelijk. Om alle kamerverhuurbedrijven de komende drie jaar te bezoeken en acties in reserve te houden voor incidenten en overlastmeldingen dient het aantal handhavingsacties te worden verhoogd naar 200. Dit leidt tot een knelpunt van € 110.000 (in 2020 tot en met 2022).

S12 Wonen en leefomgeving

Voortgang doelen

Prestatiedoelen	Status
Beschikbare en betaalbare woningen Zie de toelichtingen bij de bijbehorende inspanningen hieronder.	
Duurzame en levensloopgeschikte woningen Zie de toelichtingen bij de bijbehorende inspanningen hieronder.	
Leefbare woonomgeving Zie de toelichtingen bij de bijbehorende inspanningen hieronder.	
Arnhems groen versterken De diverse inspanningen om het Arnhemse groen te versterken zijn opgepakt en lopen volgens planning.	
Arnhem klimaatbestendig maken De strategie klimaatadaptatie is afgerond en is na de zomer aan de raad aangeboden. De begeleidende uitvoeringsagenda geeft aan op welke manier dat gebeurt.	
Dierenwelzijn De visie en uitvoeringsagenda dierenwelzijn worden binnenkort aan de raad voorgelegd.	
Minder restafval Diftar is per 1 juli 2020 ingevoerd. Eind 2020 verwachten we de eerste effecten van de systeemwijziging te kunnen analyseren.	

Voortgang inspanningen

Prestatiedoelen/Inspanningen	Status
Beschikbare en betaalbare woningen	
30% sociale huurwoningbouw over de te realiseren projecten (amendement 19A65) Het Plan van Aanpak woningbouwontwikkeling waarin de maatregel 'we zorgen voor minimaal 30% sociale huurwoningbouw over de te realiseren projecten en monitoren de nieuwbouw en de behoefte' is opgenomen is op 17 december 2019 aangeboden aan de Raad en op 8 juli vastgesteld door de Raad. In de programmering van woningbouwprojecten wordt gerekend met 30% sociale huurwoningen in de zachte plannen. We voeren gesprekken met de Arnhemse corporaties over de invulling van de sociale huurwoningen.	
Uitbreiden woonwagenlocaties De gemeente heeft de regie genomen om samen met de corporaties te komen tot een Plan van Aanpak. Op 1 juli 2020 is het Plan van Aanpak met een raadsbrief aangeboden aan de Raad.	
Voldoende woningen voor alle Arnhemmers De woonafspraken over de uitstroom zijn in mei 2020 geëvalueerd en de actiepunten worden in de tweede helft van 2020 opgepakt. Dit zal in 2021 nog verder vervolg nodig hebben. De coronacrisis heeft geleid tot een extra knelpunt in de daklozenopvang waardoor daar momenteel de prioriteit ligt.	

Collectieven, zelfbouw en flexwonen bevorderen

Recentelijk is er een locatie beschikbaar gesteld voor CPO in Coehoorn. Voor de locatie Gaardenhagen wordt momenteel onderzocht of herverkaveling mogelijk is. Hierin wordt naast het toevoegen van CPO ook gekeken of de huidige zelfbouw kavels verkleind kunnen worden zodat deze voor een grotere doelgroep beschikbaar komen. Daarnaast zijn er dit jaar meerdere zelfbouwlocaties succesvol aangeboden in Schuytgraaf.

Duurzame en levensloopgeschikte woningen

Woningen verduurzamen

Voor 2020 hebben we afspraken gemaakt met de corporaties over verduurzamen van bestaande woningen en energietransitie. Voor het maken van afspraken voor 2021 zijn we in voorbereiding.

Levensloopgeschikte woningen ontwikkelen en bestaande woningen levensloopgeschikter maken

Momenteel wordt het doelgroepenonderzoek verricht; de resultaten worden in de tweede helft van het jaar intern en extern besproken. De huisvestingsopgave die hieruit naar voren komt zal richting geven aan de gewenste woningbouw per wijk.

Leefbare woonomgeving

Opstellen wijkvisies samen met wijkteams Leefomgeving

Zoals afgesproken in de prestatieafspraken komen we met de corporaties tot handelingskaders voor vier wijken (zie prestatieafspraken 2019 en 2020). Voor de Geitenkamp en Immerloo worden deze momenteel opgesteld. We sluiten hierbij aan bij de Arnhem Oost aanpak uit de woondeal waarin voor 5 wijken in Arnhem een impactanalyse in 2020 wordt opgesteld.

Beleid op splitsen en verkameren van woningen

Het plan van aanpak splitsing en verkamering is door de Raad op 17 juni 2020 vastgesteld.

Arnhems groen versterken

Versterken groenstructuur

Genoemde acties zijn opgepakt en lopen grotendeels volgens planning.

Natuurvriendelijke stad

Aan alle inspanningen wordt momenteel gewerkt en loopt volgens planning.

Groene en gezonde stad - Parken en bossen die minder worden bezocht aantrekkelijker en toegankelijker maken

Hieraan wordt onder andere invulling gegeven door 'Veluwe op 1'.

Duurzame stad

Bomenplan is vastgesteld; overige inspanningen vormen continu proces.

Samenwerkende stad

De subsidieregeling voor klimaatadaptatie is verruimd; voor elk park zijn schouwgroepen actief; taakverdeling Natuurcentrum en Molenplaats wordt momenteel gestroomlijnd.

Arnhem klimaatbestendig maken

Kwetsbaarheid in beeld brengen en een klimaattoets ontwikkelen en invoeren

Aan de hand van een actualisatie van de stresstest zal de kwetsbaarheid van Arnhem voor de klimaatverandering nader in beeld gebracht worden. Invoering klimaattoets is gestart en zal de komende periode verder ontwikkeld en geïmplementeerd worden.

Kansen benutten

Kansen die zich voordoen bij openbare-ruimte projecten worden benut om de klimaatadaptatie te vergroten.

Dierenwelzijn

Maatregelen dierenwelzijn

De gesprekken met betrokkenen over toekomst dierentehuis lopen. De doorstart pilot bijdrage dierenartskosten heeft plaatsgevonden.

Minder restafval

Opnieuw afsluiten ondergrondse containers (afronden omgekeerd inzamelen)

Diftar is per 1 juli 2020 ingevoerd.

Invoering Diftar

Diftar is per 1 juli 2020 ingevoerd

Communicatie en voorlichtingscampagne ter ondersteuning van Diftar

Diftar is per 1 juli 2020 ingevoerd. Er is een intensieve voorbereidingsperiode aan vooraf gegaan waarbij een deel van de geplande interactieve communicatieacties door de coronarestricties is komen te vervallen. Het accent van de communicatie in de afgelopen periode heeft vooral gelegen op wat we noemen de 'schone stad', en is op een alternatieve wijze ingevuld via de huis-aan-huis verspreide infowijzer en een speciaal belteam voor ondersteuning op afvalvragen.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Primitief 2020	Begroting Juli 2020	Prognose Turap 2	Afwijking Turap 2 (aanvullend op Turap 1)	Afwijking Turap 1
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Lasten	-32.478	-34.835	-35.505	-315	-355
Baten	37.873	39.147	39.147	0	0
Saldo lasten en baten	5.395	4.312	3.642	-315	-355
Toevoegingen aan reserves	-200	-247	-847	-600	0
Onttrekkingen aan reserves	1.286	2.864	3.189	0	325
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.086	2.617	2.342	-600	325
Prognose resultaat	6.481	6.929	5.984	-915	-30

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	I/S	AR/ BR
Lasten	-670	N			
Turap 2					
Openbare ruimte	-600	N	Extra activiteiten afvalinzameling (gewijzigde impactanalyse)	I	AR
Openbare ruimte	-25	N	Openbare ruimte klaarmaken voor 1,5m samenleving (impactanalyse)	I	AR
Openbare ruimte	-40	N	Motie Merlijn Schrijvers	I	AR
Groen	-250	N	Extreme droogte in het voorjaar	I	AR
Groen	600	V	Bodembeheer buitenwater - baggeren "Onderlangs"	I	BR
Turap 1					
Dierenwelzijn	-60	N	Uitvoering dierenwelzijn	S	AR
Openbare ruimte	30	V	Incidentele bijdrage dekking Uitvoering dierenwelzijn	I	AR
Groen	-250	N	Bomenbeleid	S	AR
Wonen	-75	N	Woondeal Arnhem-Nijmegen	I	AR
Baten	0				
Toevoegingen aan reserves	-600	N			
Turap 2					
BR Groot onderh.en verv.openbare ruimte	-600	N	Bodembeheer buitenwater - baggeren "Onderlangs"	I	BR
Onttrekkingen aan reserves	325	V			
Turap 1					
BR Groenfonds	250	V	Groen/Bomenbeleid	I	BR
BR Volkshuisvesting	75	V	Wonen/Woondeal Arnhem-Nijmegen	I	BR

Turap 2

Extra activiteiten afvalinzameling (gewijzigde impactanalyse)

Doordat inwoners als gevolg van corona meer thuis blijven is er meer huishoudelijk afval. Daarom zijn er extra ledigingen van restafvalcontainers, papiercontainers, wordt er vaker met kraakpersvrachtwagens gereden voor onder andere het verwijderen bijplaatsingen en extra gratis grofvuilrondes. De verwachting is tevens dat in het 2e halfjaar het betaalde aanbod van grofvuil lager wordt dan geraamd. Tevens wordt een verdere daling van de oudpapierprijs verwacht, zal de inzameling van minicontainers oudpapier met beladers van Suez plaatsvinden en zullen verenigingen gecompenseerd worden voor hun daardoor misgelopen oudpapiervergoeding.

Openbare ruimte klaarmaken voor 1,5m samenleving (impactanalyse)

Het ondersteunen/adviseren op gebied van inrichting van de openbare ruimte op met 1,5 meter maatregelen. Het aanpassen van in- en uitstaproutes van bushaltes is reeds in gang gezet (€25.000).

Motie Merlijn Schrijvers

Extra budget voor 2020 inzake lokale 'extra's' in de openbare ruimte (kunst, groen en spelaanleidingen) als gevolg van het aannemen van de motie 'Merlijn Schrijvers'.

Extreme droogte in het voorjaar

Als gevolg van de extreme droogte dit voorjaar zijn er extra kosten gemaakt om de gevolgen hiervan te bestrijden. De extra werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het verwijderen van dode takken en bomen op gevaarlijke plekken zoals wandelpaden in parken alsmede uit het nathouden van jonge aanplant. De extra kosten hiervoor worden ingeschat op €250.000. Indien de droogte de komende maanden blijft aanhouden, is een verdere stijging van dit bedrag niet uitgesloten.

Bodembeheer buitenwater - baggeren "Onderlangs"

Voor de baggerwerkzaamheden Onderlangs heeft de gemeente Arnhem nog tijd nodig voor een goede voorbereiding (welke zich terugverdient in de uitvoering). Het is een complex project. Daarnaast werken we hierbij in de beschermingszone van de dijk (eigendom Waterschap en dat vraagt meer tijd dan verwacht). Uitvoering nu gepland in voorjaar 2021.

Teksten reeds opgenomen in Turap 1

Dierenwelzijn

Er ontstaan meerkosten als gevolg van een integrale aanpak voor bevordering dierenwelzijn waarbij dierenartskosten minima een belangrijk onderdeel vormen. Voor 2020 is hiervoor vanuit de beleidsterreinen Openbare Ruimte (€ 30.000) en Armoede (€ 30.000, zie programma S06) incidentele dekking gevonden.

Bomenbeleid

De lasten voor het bomenbeleid in 2020 worden gedekt door de inzet van de aanwezige middelen in de BR Groenfonds.

Woondeal

Op 4 maart is de Woondeal Arnhem-Nijmegen ondertekend. De Woondeal is een set afspraken tussen het Rijk, provincie, de gemeenten Nijmegen en Arnhem en de regio Arnhem-Nijmegen.

Deze overheden gaan een langjarige samenwerking aan voor het bouwen van meer woningen, de aanpak van excessen op de woningmarkt en het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken.

Door het afsluiten van de Woondeal krijgen urgente maatschappelijke opgaven die we in Arnhem hebben financieel prioriteit bij het Rijk. Dit zijn opgaven op het gebied van wonen, maar ook thema's als groen en circulair, leefbaarheid, verstedelijking en gebiedsontwikkeling.

Vanuit het Rijk en provincie komt er ongeveer een miljoen euro vrij om met de uitvoering van deze Woondeal aan de slag te gaan. Om deze langjarige samenwerking vorm te geven hebben we binnen de gemeente Arnhem extra capaciteit nodig, onder andere voor programmasturing en plankosten. Voor het jaar 2020 zijn deze kosten op te vangen in de BR Volkshuisvesting.

Bijlage 2 - Investerings

Jaarlijks wordt het Meerjarig InvesteringsPlan (MIP) in de Begroting geactualiseerd. In deze Turap wordt gerapporteerd over de verwachte realisatie van de begrote investeringen halverwege het jaar 2020. Op basis van een inventarisatie van de inmiddels gerealiseerde investeringen in het eerste halfjaar en verder een prognose voor de resterende maanden van 2020 zien we dat ondanks de beperkingen in dit coronajaar de begrote investeringen grotendeels zullen worden gerealiseerd.

Van de € 62,5 miljoen die was verwacht voor de geactualiseerde jaarschijf 2020 zal ten minste € 51,2 miljoen worden gerealiseerd (80%). In de grote investeringsopgave rond onderwijshuisvesting van € 27 miljoen lijken geen achterstanden op te treden.

We zien alleen een achterblijver van investeringen in de openbare ruimte betreffende parkeren, wegen (beheer, groot onderhoud en ontwikkeling), openbare verlichting (begroot € 11 miljoen, realisatie € 3,7 miljoen), in Huisvesting en Facilitaire Zaken (HFZ) en ICT (begroot € 3,5 miljoen, realisatie € 1 miljoen).

Bijlage 3 - Beheersing verbonden partijen

In de MJPB 2020-2023 is voor de verbonden partijen, die op basis van de risicokaart in onderlinge vergelijking het hoogste scores, een beheerstrategie opgesteld. In deze Turap is de voortgang van de beheerstrategie van deze partijen aangegeven.

BVO DRAN

BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)

Corona heeft ook invloed op het doelgroepenvervoer gehad de afgelopen maanden. Daarnaast is de aanbesteding inmiddels afgerond en zijn de nieuwe vervoercontracten ingegaan op 1 augustus. Over beide is in diverse raadsbrieven en raadsvoorstellen gecommuniceerd en ook de resultaten van de aanbesteding zijn gedeeld. Daarnaast zijn in de beleidsregels Wmo en Jeugdwet een aantal wijzigingen doorgevoerd welke beheersmaatregelen zijn voor het doelgroepenvervoer, zoals opgenomen in de MJPB van de gemeente Arnhem 2020-2023. Ook is er een nieuwe verordening leerlingenvervoer welke ook bijdraagt aan de beheersmaatregelen. Zoals al bekend zijn deze beheersmaatregelen nog niet opgenomen in de MJPB 2021-2024 van de BVO DRAN, aangezien er op dat moment niet duidelijk was op welke termijn deze beheersmaatregelen doorgevoerd gaan worden en op welke termijn deze dan ook een besparing opleveren. In verband met de huidige situatie rondom corona zijn sommige beheersmaatregelen uitgesteld of worden later doorgevoerd. De verwachting is dat eind dit jaar de eerste resultaten zichtbaar zijn van de beheersmaatregelen en dat dit dan ook effect heeft op de jaarrekening 2020 van de BVO DRAN en daarmee ook de afrekening met de gemeente Arnhem, waarbij natuurlijk rekening gehouden moet worden met de huidige situatie rondom corona.

GR Omgevingsdienst Regio Arnhem

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)

- ODRA levert maandelijks productiecijfers en urenoverzichten.
- Realisatie van producten en uren kan zo getoetst worden aan planning en budget, zo nodig kan worden bijgestuurd en zullen relevante ontwikkelingen gemeld worden in de financiële cyclus van de gemeente.
- De portefeuillehouder heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van ODRA. Meerdere keren per jaar worden financiële tussenrapportages van ODRA in de bestuursvergaderingen besproken. De businesscontroller Arnhem adviseert de portefeuillehouder op deze rapportages en kan risico's vroegtijdig signaleren.
- Verbeterplan voor de controlfunctie: ODRA rapporteert de voortgang hiervan regelmatig in het bestuurlijk overleg. Belangrijkste verbeterpunten zijn het beter laten aansluiten van de P&C cyclus bij die van de gemeenten en het op orde brengen van de administratieve organisatie en bedrijfsvoering, waardoor betere sturing mogelijk is.
- ODRA is samen met de deelnemende gemeenten actief bezig met de invoering van de Omgevingswet en rapporteert hier geregeld over. Er wordt veel overlegd tussen gemeente en ODRA.
- Er kunnen grote verschillen zitten tussen jaren. Om hierop te anticiperen houdt ODRA een flexibele schil met personeel aan.

- De gemeenteraad wordt in de loop van 2020 geïnformeerd over de voortgang en effecten van het outputgericht werken.
- Allereerst is er wekelijks werkoverleg tussen de accounthouders van beide partijen. De cijfers worden met deze frequentie ook in het accountoverleg besproken. Dit ligt vanaf de jaarwisseling stil omdat de accountmanager bij ODRA vertrokken is en de functie nog niet is ingevuld. Bespreking van cijfers gebeurt ad hoc en dan met de controller van ODRA en zo nodig betreffende productcoördinator.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR)

MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)

Tweemaandelijks bespreken de bestuurscommissies inhoudelijk de voortgang van hun modules. Zij zitten er kort op om eventuele afwijkingen bij te sturen. In het DB worden de financiële tussenrapportages besproken. Hierin zijn grote afwijkingen gemeld. De beheersstrategie is besproken met de financial controller van de MGR.

BVO De Connectie

BVO De Connectie

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)

Door de Connectie wordt actief gestuurd op de in de begroting van de Connectie opgenomen risico's. Zo zijn er, in samenspraak met de drie gemeenten, negen verbeterpaden opgesteld die ertoe moeten leiden dat: 1. Het gewenste niveau van de informatievoorziening wordt bereikt (basis op orde). 2. De governancestructuur verder wordt ingericht waarbij afspraken worden vastgelegd over rollen, verantwoordelijkheden en de wijze van samenwerking. Deze 9 paden zijn vertaald naar concrete opdrachten en zijn belegd binnen De Connectie en de drie deelnemende gemeenten. Daar wordt periodiek over gerapporteerd. Daarnaast heeft De Connectie in afstemming met de drie gemeenten een ontwikkelperspectief 2020-2024 opgesteld. Met als doel de komende jaren naar een volwassen organisatie te groeien.

Het ontwikkelperspectief 2020-2024 is afgerond in 2020 en ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraden. Dit ontwikkelperspectief krijgt nog een vervolg. De vastgestelde 9 verbeterpaden zijn vertaald naar concrete opdrachten en belegd binnen de verantwoordelijke organisatie. Op de voortgang en implementatie wordt strak gestuurd door het controllersoverleg, het opdrachtgeversoverleg en het bestuur van De Connectie.

Harmonisatie en standaardisatie moeten verder doorontwikkeld worden. Hierbij ligt de aandacht vooral op ICT-landschap.

Sportbedrijf Arnhem

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)

Het Sportbedrijf is de grootste uitvoerder is van het sportbeleid van de gemeente Arnhem. Bij de verzelfstandiging van het Sportbedrijf, zijn vanuit de gemeente als opdrachtgever en eigenaar van het Sportbedrijf, afspraken gemaakt over de informatie- en stuurmogelijkheden voor de gemeente.

In 2020 is er meermaals overleg geweest tussen de opdrachtgever, de aandeelhouder, de RVC en het MT van Sportbedrijf Arnhem. Afgesproken is dat het governance model geëvalueerd wordt en er een ambtelijk voorstel gedaan wordt over de meest geschikte relatievorm tussen Gemeente en Sportbedrijf Arnhem. Met name de relatievorm met betrekking tot dienstverlening op het gebied van beheer en exploitatie van accommodaties wordt onder de loep genomen.

In het voorjaar van 2020 is uit de benchmark gebleken dat de gemeente Arnhem relatief veel geld uitgeeft aan sport in vergelijking met andere gemeenten. Er is een extern onderzoek gestart om deze verschillen te kunnen verklaren.

De organisatie van het Sportbedrijf en de samenwerking met de gemeente Arnhem moet de komende jaren nog verder professionaliseren. In 2020 hebben SBR en teams Leefomgeving stappen hebben gezet in werkwijze en gezamenlijk opdrachtgeverschap. De afstemming tussen teams Leefomgeving en het Sportbedrijf komt op gang. De financiële functie binnen het Sportbedrijf moet zich nog steeds ontwikkelen, het vraagt nog nadere aandacht met betrekking tot de kwartaalrapportages in relatie tot het jaarresultaat.

De informatievoorziening van het Sportbedrijf aan de gemeente Arnhem als opdrachtgever, is in ontwikkeling. Het inzicht in de kostprijs van de producten is nog nihil. In de eerste en tweede kwartaalrapportages ligt nog te sterk de nadruk op het financiële aspect, in plaats van de impact. Afspraak is om vanaf september een gezamenlijk traject te starten om te komen tot betere product/dienst categorieën in relatie tot de doelstellingen van de gemeente Arnhem. Het sportbedrijf heeft in de kwartaalrapportages steeds conform afgesproken format gerapporteerd. Over de kwaliteit en met name over de (on-)mogelijkheden van rapportage over effectiviteit en efficiëntie van interventies in de stad wordt nog met elkaar gesproken, alsmede wensen voor de toekomst op wijkniveau. Dus ook na drie jaar als zelfstandige organisatie, is ook de informatievoorziening nog in ontwikkeling.

In navolging van 2019 is in 2020 de opdrachtgever bezig geweest met het rechtekken van zogenaamde 'weeffouten' die ontstaan zijn bij de verzelfstandiging van het Sportbedrijf in 2017. Deze worden steeds inzichtelijker en zijn reeds deels opgelost in 2020.

Bijlage 4 - Stand van zaken amendementen en moties

Tijdens de [besluitvormende vergadering op 13 november](#) zijn verschillende moties en amendementen door de gemeenteraad aangenomen. Deze zijn hieronder aangegeven, waarbij de voortgang is aangegeven.

Amendementen

"Niet in mijn wijk" (19A60)

De tekst is opgenomen in de geamendeerde MJPB 2020-2023. In overleg met de politie wordt gewerkt aan een praktische opzet om omwonenden te informeren na ontmanteling en eventueel sluiten van drugsproductie-locaties en waarbij Arnhemmers eveneens worden geïnformeerd over de gevaren van drugs(productie) en de mogelijkheden van het vermoeden van drugsproductie en -handel in de woon- en leefomgeving. Naar verwachting zal de uitvoering in de tweede helft van 2020 operationeel zijn.

Open Data (19A64)

De tekst is opgenomen in de geamendeerde MJPB 2020-2023. Er is een plan van aanpak opgesteld voor het uitbreiden van Open Data van Arnhem, dit is nu in route naar college en raad. Uitvoering van het plan start in 2020. We richten ons op transparantie van de gemeente én op de behoeften van externe stakeholders. We nemen deel aan landelijke initiatieven om in de voorhoede van deze ontwikkelingen deel te nemen.

Aanvullende coalitieafspraken wonen (19A65)

De tekst is opgenomen in de geamendeerde MJPB 2020-2023. In het plan van aanpak woningbouwontwikkeling dat op 17 december 2019 aan de Raad is toegezonden en dat momenteel ter besluitvorming ligt bij de Raad is de tekst overgenomen ter uitvoering .

Aanvullende coalitieafspraken zorg (19A66)

De wijzigingen zijn verwerkt in de teksten en tabellen in de geamendeerde MJPB 2020-2023.

Eerlijke klimaatcijfers in de begroting (19A71)

Het woord 'biomassa' is bij indicatoren uit de begroting gehaald.

Reservering budget tegemoetkoming dierenartskosten voor minima (19A74)

Dit amendement is uitgevoerd.

Niet overhaast besluiten (19A78)

In de geamendeerde MJPB 2020-2023 is de tekst van het addendum MJPB 2020-2023 niet opgenomen.

Moties

Impuls openbare toiletten in de binnenstad, de wijken én bij winkelcentra (19M123)

Zie de toelichting hieronder bij de motie 19M143.

Jeugdbudgetten reëel begroot, geen papieren werkelijkheid (19M124)

We gaan nog steeds uit van de verwachting (net als het overgrote deel van de andere gemeenten) dat gemeenten structureel door het Rijk gecompenseerd worden voor de stijgende kosten jeugdzorg. Er zijn geen redenen zijn om af te wijken van de MJPB 2020-2023 op dit punt. Om tegemoet te komen aan de motie, nemen we in het risicoprofiel een risico op met een hoge kans (90%) op geen structurele compensatie vanuit het Rijk.

Concrete visie op circulair Arnhem (19M125)

Wordt uiterlijk het vierde kwartaal van 2020 verwacht.

Aanpak schimmelwoningen (19M127)

Motie afgedaan met het opnemen in de prestatieafspraken 2020 van afspraken over schimmelwoningen

Dekking blauwe golven (19M135)

Het raadsvoorstel hiertoe ligt voor bij de raad.

Op naar een rookvrije generatie (19M137)

Momenteel ligt het plan 'Gezond en Fit; Aanpak voor een gezonde leefstijl in Arnhem' ter vaststelling voor aan de Raad. Met dit plan wordt de motie afgedaan. Het plan schetst de ambities voor gezondere en fittere Arnhemmers, waaronder de ambitie te komen tot een generatie die rookvrij kan opgroeien. Hoe we hieraan concreet invulling gaan geven, staat uitvoerig beschreven in de raadsbrief 'Rookvrije Generatie' die op 9 juni 2020 aan de gemeenteraad is aangeboden.

Subsidieregeling Burgerkracht sociaal domein (19M138)

Het nog beschikbare budget in de BR Burgerinitiatieven Sociaal domein is beschikbaar gehouden en we zijn in overleg met de initiatiefnemers Bugarcracht over een vervolg.

Verbinding buurthuis met wijk (19M139)

De gemeenteraad heeft voor de zomer een raadsinformatiebrief ontvangen als tussenrapportage. Met de buurthuizen werken we goed samen en we faciliteren hen op de korte en op de (iets) langere termijn. Hiermee is de motie nog niet geheel afgedaan, het gaat om samenwerkingsproces.

Gemeentelijk vastgoed voor maatschappelijke doeleinden (19M140)

Per brief aan de gemeenteraad (21 januari 2020, zaaknummer 424712) is gemeld de motie als afgedaan te beschouwen. Hetgeen met de motie beoogd wordt, is de actuele werkwijze. Er is nog een restant van een taakstelling van uw raad, om door verkoop van overtollig vastgoed inkomsten te genereren (t/m 2021 nog € 666.000 structureel). Bij de uitvoering van deze taakstelling vindt altijd eerst een afweging plaats of het betreffende vastgoed alsnog benut kan worden tegen kostprijsdekkende huur. Zo is in de afgelopen tijd het pand van de voormalige school De Vlindertuin aan de Sperwerstraat na een proefperiode behouden voor de wijk, en is momenteel in onderzoek hoe het vrijkomende pand van het Lorentzcollege aan de Groningensingel gebruikt kan worden.

Budget curatieve plaagdierbestrijding inzetten voor doel (19M141)

Motie is uitgevoerd.

Maak werk van (dekking voor) de Arnhemse standaard toegankelijkheid (19M143)

Met het uitvoeringsplan Inclusie geven we invulling aan de volgende moties:

- 'Verdere invulling inclusief Arnhem' (17M63g). Deze motie is al eerder afgedaan en wordt hiermee nader ingevuld.
- 'Maak werk van de Arnhemse Standaard Toegankelijkheid' (19M143) via het plan van aanpak VN-verdrag Handicap.
- In het plan van aanpak VN-verdrag Handicap (inclusief AST) wordt invulling gegeven aan 'Impuls openbare toiletten in de binnenstad, wijken én bij winkelcentra' (19M123). Dit plan van aanpak is een nadere uitwerking van de Arnhemse Inclusieagenda, waartoe eerder werd opgeroepen in de motie 'Arnhemse Inclusie Agenda' (16M12).

Armoede door de ogen van kinderen (19M148).

Met de nieuwe aanpak (de) Weg uit Armoede is uitvoering gegeven aan deze motie.

Betere begeleiding nareizigers (19M154)

De gemeenteraad is geïnformeerd over deze motie middels de raadsinformatiebrief 'Stand van zaken actieplan voor nieuwkomers 2019-2022' en motie 'Betere begeleiding nareizigers' op 24 maart 2020 en hiermee is de motie afgedaan.

Uitvoeringsagenda Dierenwelzijn (19M155)

Zowel de visie als de uitvoeringsagenda komen dit najaar nog naar de raad.

Aanvulling raadsvoorstel AKU fontein (19M157)

De inhoud van de motie wordt meegenomen in de uitwerking Gele Ridders Plein.

Geen asielopvang op camping Arnhem (19M158)

Motie afgedaan met de raadsbrief zaaknummer 354600, d.d.7 april 2020 met als onderwerp, afhandeling moties vakantiepark Arnhem

Geen erbarmelijke huisvesting van arbeidsmigranten op camping Arnhem (19M159)

Motie afgedaan met de raadbrieven zaaknummers 354600, d.d.7 april 2020 met als onderwerp, afhandeling moties vakantiepark Arnhem

Stop de toestroom naar camping Arnhem (19M160)

Motie afgedaan met de raadbrieven zaaknummers 354600, d.d.7 april 2020 met als onderwerp, afhandeling moties vakantiepark Arnhem